Philippa Pearce (1920 – 2006) s-a născut în comitatul Cambridgeshire, Marea Britanie. Satul natal, Great Shelford, şi locurile în care a copilărit au fost o sursă bogată de inspiraţie pentru cărţile sale. A fost prima din familia ei care a absolvit facultatea, studiind engleza şi istoria la Cambridge University. Timp de treisprezece ani a lucrat la BBC, iar apoi a fost redactor la Oxford University Press şi la André Deutsch Publishers.

În 1955 a publicat primul roman pentru copii, *Minnow on the Sayj* iar în 1958 a apărut *Grădina de la miezul nopţii***,** care a fost recompensată cu prestigioasă Medalie Carnegie. Cartea s-a bucurat de un mare succes, fiind adaptată pentru televiziune şi teatru.

Philippa Pearce a scris peste treizeci de romane şi cărţi de povestiri pentru copii, printre care *A Dog. Se small*, *The Children of the Charlecote*, *The Little Gentleman* şi *The Way to Sattin Shore.*

Philippa Pearce
GRĂDINA
DE LA MIEZUL NOPŢII
Traducere din engleză de Alexandru Macovei
ARTHUR
Redactori: Ioana Vâlcu, Alina Ioan Tehnoredactor: Cristian Vlad DTP copertă: Alexandru Daş
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României PEARCE, PHILIPPA
Grădina de la miezul nopţii / Philippa Pearce;
trad. de Alexandru Macovei.
— Bucureşti: Editura Arthur, 2016
ISBN 978 – 606 – 8620 – 91 – 6 I. Macovei, Alexandru (trad.)
824.13 & 1 – 32
PHILIPPA PEARCE Tom’s Midnight Garden
Copyright © Oxford University Press 1958
Tom’s Midnight Garden was originally published in English în 1958. This translation is published by arrangement with Oxford University Press.

Grădina de la miezul nopţii a fost publicată în limba engleză în anul 1958, cu titlul original *Tom's Midnight Garden*. Această ediţie este publicată cu acordul Oxford University Press.

© Editura Arthur, 2016, pentru prezenta ediţie.

Editura Arthur este un imprint al Grupului Editorial Art.

Exilul

Atunci când, stând singur pe pragul uşii din spate, îşi îngădui să dea frâu liber plânsului care-l podidea, Tom vărsă lacrimi de mânie. Aruncă o ultimă privire grădinii, furios la culme că trebuia s-o părăsească – pe ea şi pe Peter. Plănuiseră să petreacă o vacanţă fericită acolo.

Grădinile caselor de la oraş sunt mici de felul lor, iar cea a familiei Long nu făcea excepţie de la regulă. Avea o parcelă de zarzavaturi, o zonă cu iarbă, un strat de flori şi o bucată de teren necultivat lângă gardul din spate. Aici crescuse mărul: era mare, dar făcea foarte puţine fructe, de aceea băieţilor le fusese întotdeauna permis să se caţăre în el. În vacanţa asta ar fi trebuit să-şi construiască o căsuţă între ramurile lui.

Tom îi aruncă o ultimă privire grădinii, apoi se întoarse în casă. La baza scărilor, aruncă un „La revedere, Peter!" înspre etaj, la care primi un răspuns răguşit.

Ieşi pe uşa din faţă, unde îl aştepta mama lui cu valiza. Întinse mâna după ea, dar doamna Long o mai ţinu o clipă, încercând să-i atragă atenţia:

— Ştiu, Tom, zise ea, nu-i deloc frumos că eşti luat aşa, pe sus, ca să nu faci pojar, dar înţelege că nici nouă nu ne e uşor. Mie şi tatălui tău o să ne fie dor de tine, lui Peter la fel. Iar Peter, să ştii, nu se distrează nici el prea bine, cu pojarul lui.

— N-am spus că o să vă distraţi fără mine, zise Tom. Am spus doar că…

— Şşşt! îi şopti mama, privind la şoseaua din spatele lui, la maşina care aştepta acolo şi la bărbatul care se afla la volan.

Îi dădu valiza lui Tom, apoi se aplecă, îi ridică nodul de la cravată ca să-i acopere nasturele de sus al cămăşii şi-şi apropie buzele la câţiva centimetri de urechea lui:

— Tom, dragul meu Tom, murmură ea, încercând să-l pregătească pentru săptămânile care urmau, ţine minte că vei fi un oaspete într-o casă străină şi încearcă – ah, ce pot să zic – să fii *cumintel* îl sărută şi, împingându-l, într-o doară, înspre maşină, merse în spatele lui. În timp ce băiatul urca, doamna Long privi dincolo de el, la şofer:

— Transmite-i dragostea mea lui Gwen, zise ea, şi spune-i, Alan, cât de recunoscători vă suntem amândurora că-l luaţi pe Tom la voi aşa, de pe-o zi pe alta. E foarte drăguţ din partea voastră, nu-i aşa, Tom?

— Foarte drăguţ, repetă acru Tom.

— E atât de puţin loc în casă când cineva e bolnav, zise doamna Long.

— Mă bucur că am putut fi de ajutor, spuse Alan şi porni motorul.

Tom coborî geamul din dreptul mamei lui:

— Atunci pa!

— O, Tom, zise ea, cu buzele tremurânde, îmi pare atât de rău că-ţi stricăm începutul vacanţei de vară!

Cum maşina se pusese deja în mişcare, fu nevoit să strige:

— Mai bine-ar fi fost să am şi eu pojar, ca Peter – mult mai bine!

Tom îi făcu mânios cu mâna mamei sale şi, fără să-i pese măcar de preţul pe care l-ar fi avut alţii de plătit pentru asta, repetă gestul înspre un chip tumefiat, lipit de fereastra unuia dintre dormitoare. Doamna Long se uită în sus, să vadă ce era acolo, îşi ridică mâinile deasupra capului într-un gest de disperare – Peter n-avea voie să se scoale din pat – şi se grăbi să intre în casă.

Tom ridică geamul maşinii şi se cufundă în banchetă, într-o tăcere ostilă. Unchiul său îşi drese glasul şi spuse:

— Păi, sper să ne înţelegem cât se poate de bine.

Nu era o întrebare, aşa că Tom nu răspunse.

Ştia că e nepoliticos, dar îşi găsea scuze: nu-i prea plăcea de unchiul Alan şi nu voia câtuşi de puţin să-l placă. De fapt, ar fi preferat să fie un unchi violent. „Dacă m-ar bate”, îşi zise în sinea lui, „aş putea să fug acasă, iar tata şi mama ar spune că am făcut bine, în ciuda carantinei de pojar. Dar nici măcar n-o să încerce să mă bată, ştiu asta, iar mătuşa Gwen e şi mai rea, pentru că-i plac copiii şi e şi bună la suflet. Închis cu săptămânile, cu unchiul Alan şi mătuşa Gwen, într-un amărât de apartament…” Nu-i mai vizitase niciodată, dar ştia că locuiau într-un apartament fără grădină.

Au continuat în tăcere. Drumul i-a purtat prin Ely, dar nu s-au oprit decât pentru ca Alan Kitson să cumpere o vedere cu turnul catedralei. Era pentru Tom. Tom a fost teribil de dezamăgit că n-a avut voie să urce în turn, dar, după cum cu mare chibzuinţă i-a arătat unchiul lui, nici nu se punea problema să o facă: era în carantină pentru pojar. Nu trebuia să stea cu Peter ca nu cumva să ia pojar; dar nu trebuia să intre în contact nici cu alţi oameni, în caz că *luase* deja pojar de la Peter. Din fericire, soţii Kitson avuseseră deja pojar.

Au traversat Ely şi ţinutul Fen, apoi Castleford, înspre locuinţa soţilor Kitson, o casă impunătoare împărţită acum în apartamente. În jurul ei, alte case mai noi şi mai mici o îngrămădeau din toate părţile, într-o mare neregulată de bovindouri, frontoane şi fleşe. Era singura casă mare: dreptunghiulară, simplă, sumbră.

Alan Kitson claxonă şi coti pe aleea de la intrare – doar că acum era prea scurtă ca să mai poată fi numită alee.

— Faţada casei arăta mai bine, cred eu, înainte să ridice construcţiile de peste drum şi să fie obligaţi să lărgească şi strada.

Opri în faţa unei intrări cu coloane, iar mătuşa Gwen apăru în uşă, surâzătoare, gata să-l sărute pe Tom. îl trase înăuntru, iar unchiul Alan îi urmă cu bagajele.

Tom simţi sub picioare dalele reci de piatră, iar în

nări îi pătrunse un miros de praf stătut pe care nimeni nu se obosise să-l şteargă. În timp ce privi în jur, simţi cum se-nfioară. Holul de intrare al casei nu era nici meschin, nici urât, dar era neprimitor. Se afla chiar în inima casei – căci o tăia dintr-un capăt în celălalt, pe mijloc, făcând un cot lateral, în forma literei T, la capătul scărilor –, iar inima era pustie, rece, moartă. Cineva prinsese în piuneze pe pereţii înalţi şi gri afişe turistice multicolore; altcineva lăsase un coş de rufe cu o listă de lucruri de spălat într-un colţ; iar lângă una dintre uşile mai îndepărtate erau câteva sticle de lapte goale şi un mesaj pentru lăptar: niciunul dintre aceste lucruri nu păreau să aparţină cu adevărat acelui hol. Rămânea pustiu şi tăcut – tăcut. dacă nu puneai la socoteală vocea mătuşii Gwen, care sporovăia întruna despre mama lui Tom şi pojarul lui Peter. Când vocea se opri pentru o clipă, Tom distinse singurul sunet care se auzea: ticul şi apoi tacul şi din nou ticul unei pendule bătrâneşti.

— Nu, n-o atinge, Tom, îl opri mătuşa Gwen când acesta se-ntoarse către pendulă, apoi zise în şoaptă: E a bătrânei doamne Bartholomew, de sus, şi e foarte grijulie când vine vorba de ea.

Tom nu se mai uitase niciodată în interiorul unei pendule şi s-a gândit că ar putea fi ceva de făcut mai încolo, când va fi singur: cu siguranţă că va arunca o privire. Acum, cu spatele la ceas, continuând să discute în cel mai inocent mod cu putinţă cu mătuşa lui, îşi strecură unghiile sub marginea uşii cutiei de la pendulă, doar aşa, ca s-o încerce…

— Dacă doamna Bartholomew ţine atât de mult la pendula asta, de ce n-o ia sus, la ea? se interesă el.

Ridică uşor cu unghiile, dar uşa îi opunea rezistenţă…

— Pentru că e fixată cu şuruburi în perete, iar şuruburile au ruginit, răspunse mătuşa Gwen. Hai, Tom, pleacă de lângă ea. Vino sus, la ceai.

— Ah! exclamă Tom, de parcă de-abia atunci şi-ar fi

dat seama unde stătea.

Uşa pendulei era încuiată.

Tocmai urcau la etaj, spre apartamentul soţilor Kitson, când, din spatele lor, pendula bătu solemn ora unu. Unchiul Alanse-ncruntă şi făcu o remarcă tăioasă. Ceasul mergea bine – limbile arătau corect ora cinci –, dar rareori bătea ora potrivită. „Nu te poţi încrede în bătăile ei”, spunea unchiul Alan. Mai mult, avea un sunet atât de pătrunzător, încât îl putea auzi, aşa nestatornic cum era, chiar şi noaptea, când era în pat.

Ajunseseră la etajul întâi, unde locuiau soţii Kitson. Dincolo de uşa lor, o altă scăriţă îngustă urca spre apartamentul de la mansardă al doamnei Bartholomew, proprietara pendulei şi, de fapt, a întregii case. Ea era proprietăreasa, iar soţii Kitson – ca şi ceilalţi locatari ai marii case – erau chiriaşii ei.

w *9*

— Asta e apartamentul nostru, dragă Tom, zise mătuşa Gwen, iar asta e camera de oaspeţi – dormitorul tău. Ţi-am pus deja înăuntru o vază cu flori şi mai multe cărţi, ca să ai ce citi, îi zâmbi ea, implorându-l din priviri să-i placă să stea acolo.

Dormitorul lui Tom impunea prin înălţime, dar altfel nu era decât de dimensiuni medii. În cameră mai exista o uşă asemănătoare celei de la intrare. Fereastra – mare şi cu canaturi late – era una dintre cele pe care le zărise de-afară. Tom se pregătise să joace rolul oaspetelui recunoscător, dar…

— Dar geamul are gratii în partea de jos! izbucni el. Asta-i o cameră pentru copii! Eu nu sunt un bebeluş!

— Sigur că nu eşti, sigur că nu! strigă mătuşa Gwen, la fel de afectată. N-are nimic de-a face cu tine, Tom. Fereastra asta avea gratii încă de când ne-am mutat aici. De altfel, şi cea de la baie era la fel.

Dar asta nu i-a potolit suspiciunile pe de-a-ntregul.

Înainte de ceai, odată rămas singur să-şi despacheteze bagajul, Tom cercetă camera mai în

amănunt. Cealaltă uşă era de la un dulap pentru haine. Cărţile erau poveşti şcolăreşti pentru fetiţe, de pe vremea când mătuşa Gwen era mică, iar apoi – oricât ar fi încercat să le justifice mătuşa Gwen – erau gratiile pentru bebeluşi de la geam.

În orice caz, ceaiul l-a mai înveselit puţin pe Tom. Mătuşa Gwen pregătise o gustare pentru ceai ca în Devonshire, cu ouă fierte, biscuiţi de ovăz şi gem de căpşune făcut în casă şi frişcă. Era o bună bucătăreasă, spunea ea, îi plăcea să gătească şi avea de gând să-l răsfeţe cu tot soiul de bunătăţi cât va sta la ei.

9

După ceai, Tom i-a scris o scrisoare mamei în care-i spunea că a ajuns cu bine. A ataşat şi o vedere pentru Peter în care îşi descria foarte corect situaţia. „Sper că eşti mai bine cu pojarul, scria el. Asta e o poză cu turnul catedralei din Ely”. (Tom ştia că Peter va fi interesat: cei doi îşi făcuseră un scop din a se urca nu doar în copaci, ci şi în turnuri de biserici.) „Am trecut prin Ely, dar U.A. nu m-a lăsat să urc în turn. Casa de-aici e cu apartamente şi n-are nicio grădină. Fereastra dormitorului meu are gratii, dar M.G. spune că e o greşeală. Mâncarea e bună”.

După ce-o citi până la capăt, Tom hotărî – ca să fie cinstit cu mătuşa Gwen – să sublinieze ultima propoziţie. Semnă vederea cu semnătura lui specială: o pisică alungită care trebuia să reprezinte un motan. Însemna Tom Long[1].

Tocmai desena mustăţile pisicii când auzi de jos, din hol, sunetul pendulei. Da, bătăile se auzeau atât de limpede, încât le puteai număra pe fiecare în parte. Tom exact asta făcu şi zâmbi dispreţuitor: ceasul bătea din nou greşit – absurd de greşit.

II

Ceasul bate ora treisprezece

Bătăile pendulei deveniră un sunet familiar pentru

1 Joc de cuvinte intraductibil, pornind de la numele personajului. în limba engleză tom cat înseamnă „motan“ Numele de familie este long, adică „lung“ Ca atare, personajul desenează un motan alungit ca reprezentare a propriului nume. (N. tr.)

Tom, mai ales în tăcerea acelor nopţi în care toată lumea dormea. El nu dormea. Se băga în pat la ora obişnuită, dar apoi rămânea treaz, sau aproape treaz, cu orele. Nu mai suferise niciodată de insomnie, iar acum nu ştia ce se întâmpla cu el; dar ghemul şi neastâmpărul pe care le simţea în stomac ar fi trebuit să-i dea răspunsul. Uneori moţăia şi, în starea aceea în care aproape că visa, devenea două persoane diferite, dintre care una nu se culca, ci insista, în mod egoist, s-o ţină pe cealaltă trează, bâiguindu-i un monolog nesfârşit despre frişcă, pastă de creveţi, unt cu rom şi maioneză adevărată şi toate celelalte sortimente de mâncăruri bogate ce-i alcătuiau în ultimul timp dieta. Tom se simţea chiar uşurat să se trezească.

Tom nu putea să doarmă din cauza mâncării mătuşii Gwen şi din lipsă de activitate fizică. Trebuia să stea în casă, să rezolve cuvinte încrucişate şi puzzle-uri, şi n-avea voie să deschidă uşa nici măcar atunci când venea lăptarul, ca nu cumva să-i dea bietului om pojar. Singurul moment în care făcea mişcare era în bucătărie, când o ajuta pe mătuşa lui să pregătească acele mâncăruri bogate şi săţioase – mai bogate şi mai săţioase decât mâncase vreodată.

Tom nu ştia prea multe despre pricinile şi leacurile insomniei, aşa că nici nu-i dădu prin minte să se plângă de asta. La început încercă să adoarmă citind din cărţile cu poveşti pentru fetiţe ale mătuşii Gwen. Chiar dacă acestea nici măcar nu-l plictiseau îndeajuns, perseveră. Apoi unchiul Alan îl găsi citind la ora unsprezece şi jumătate noaptea şi se lăsă cu scandal. După aceea, timpul de lectură îi fu redus la zece minute înainte de culcare şi trebui să promită că nu va reaprinde lumina după ce mătuşa Gwen îi ura noapte bună şi o stingea. Nu regreta că nu poate să citească, dar orele de aşteptare păreau chiar mai lungi pe întuneric.

Într-o noapte, stătea, ca de obicei, treaz şi nu-şi găsea locul, gândindu-se ba la întunericul din cameră, ba la faptul că unchiul şi mătuşa lui şedeau bine mersi citind,

vorbind, făcând ce le poftea inima la lumina puternică a becurilor din salon. Iar *el* stătea acolo, în întuneric, complet treaz, fără nimic de făcut. Îndurase situaţia mai multe nopţi la rând, dar în seara aceea, dintr-odată, n-o mai putea suporta nici măcar o secundă. Se ridică în şezut, se dezveli cu un gest abil şi coborî din pat, deocamdată iară vreun scop clar. Merse pe pipăite până la uşă, o deschise încetişor şi ieşi în micul hol al apartamentului.

Tom auzea vocea disciplinată a unchiului Alan răzbătând din spatele uşii salonului: probabil că citea cu voce tare din inteligentul său ziar săptămânal preferat, în timp ce mătuşa Gwen îl asculta cu devoţiune sau dormea.

După ce se gândi o clipă, Tom se strecură în bucătărie, iar de-acolo în cămară. Acasă, asta ar fi fost o mişcare de rutină, pe care el şi Peter o practicaseră de multe ori.

În cămara mătuşii Gwen se găseau două pulpe de porc reci, o jumătate de tartă cu fructe, nişte banane, câteva chifle şi niscaiva prăjituri. Tom încercă să se convingă că ezitase doar pentru că nu ştia ce să aleagă, dar, de fapt, ştia că nu-i era foame. Din principiu însă apucă cea mai banală şi uscată chiflă pe care o găsi. Apoi, copleşit fiind de o lehamite fără margini faţă de orice fel de mâncare, o puse jos, lăsând-o să mai supravieţuiască o zi.

În tot acest timp se mişcase într-o linişte absolută – la cât era de priceput în astfel de expediţii, ar fi fost mai mare ruşinea să n-o facă. Dar a avut ghinion: tocmai când ieşea din cămară prin bucătărie a dat nas în nas cu unchiul lui, care venea din salon. Iar exclamaţia de surpriză şi dezaprobarea acestuia au făcut-o şi pe mătuşă să vină să vadă despre ce e vorba.

Tom era conştient că greşise, fireşte, dar nici ei n-ar fi trebuit să facă un aşa mare tărăboi în privinţa asta. Pe mătuşa Gwen cel mai tare o supăra faptul că dacă Tom se strecurase în cămară în miezul nopţii însemna că încă îi era foame. Deci nu-l hrănea îndeajuns. Suferea de înfometare nocturnă.

Unchiul Alan, pe de altă parte, nu fusese atât de neatent la Tom pe parcursul meselor, aşa că nu putea susţine că i-ar fi fost foame. În plus, Tom mai şi recunoscuse că nu luase nimic din cămară. Şi atunci ce căutase acolo? Era doar un subterfugiu? Ce era de fapt?

Tom n-a reuşit niciodată să-i convingă de un adevăr cât se poate de simplu: acela că un băiat va încerca întotdeauna să intre într-o cămară, chiar dacă nu îi e foame. Oricum ar fi fost, ţinură ei să sublinieze, era mult prea târziu ca să nu fie în pat. Aşa că fu zorit înapoi, iar unchiul lui se postă deasupra patului, ca să-i ţină un discurs.

— Tom, trebuie să încetezi imediat cu prostiile astea. Nu mai ai voie să aprinzi lumina după ce-a fost stinsă şi nici să te dai jos din pat. Fii şi tu rezonabil…

— Nici dimineaţa n-am voie să mă scol din pat? îl întrerupse Tom.

— Bineînţeles că da, asta-i cu totul altceva. Nu fi prostuţ, Tom. Dar, altfel, n-ai voie să te scoli din pat. Motivul e că…

— N-am voie nici dacă trebuie neapărat?

— Sigur că te poţi duce la toaletă dacă îţi vine, dar trebuie să te întorci imediat în pat după aceea. Te duci la culcare la nouă seara şi te scoli la şapte dimineaţa. Asta înseamnă zece ore. Ai nevoie de astea zece ore de somn pentru că…

— Dar, unchiule, eu nu dorm!

— Taci odată, Tom! ţipă unchiul lui, pierzându-şi dintr-odată cumpătul. Încerc să vorbesc omeneşte cu tine! Unde rămăsesem?

— La cele zece ore de somn, răspunse Tom spăsit.

— Aşa, un copil de vârsta ta are nevoie de zece ore de somn. Trebuie să fii conştient de asta, Tom. Din pricina asta, trebuie să stai în pat zece ore, aşa cum ţi-am spus. Încerc să-ţi transmit cât se poate de clar, Tom, că Gwen şi cu mine vrem să fii în pat, numai şi numai spre binele tău, şi, dacă e cu putinţă, să şi dormi, de preferat încă de la

nouă seara. Înţelegi, Tom?

— Da.

— Acum vreau să-mi promiţi că o să ne respecţi dorinţa. Îmi promiţi, Tom?

Oare de ce niciun băieţel n-a putut vreodată refuza să facă astfel de promisiuni mari?

— Păi presupun că da, zise Tom. Da.

— Aşa! interveni mătuşa Gwen.

Iar unchiul Tom zise:

— Bun. Ştiam c-o să ne înţelegem.

— Dar asta nu contează, pentru că eu nu dorm!

— Toţi copiii dorm! i-o tăie unchiul Tom.

Iar mătuşa Gwen adăugă, ceva mai blând:

— E doar imaginaţia ta, Tom.

Tom n-avea altă soluţie decât să-i contrazică, dar simţea că n-ar fi fost deloc înţelept să facă asta.

Îl lăsară singur.

Stătea întins pe întuneric, plănuind o scrisoare pentru mama lui. „Ia-mă de-aici, acum!” Dar nu, ar fi fost un gest de laşitate şi-ar fi îngrijorat-o de moarte. I se va plânge lui Peter, deşi din cauza pojarului Peter nu-i putea răspunde. Îi va spune lui cât de oribil de plictisitor era aici, chiar şi noaptea: n-aveai nimic de făcut, n-aveai de mers niciunde, n-aveai pe nimeni – demn de luat în considerare – cu care să faci ceva. „E cea mai îngrozitoare văgăună în care-am fost până acum”, scria el în gând. „Aş face orice să scap din ea, Peter, să fiu în altă parte, oriunde altundeva”. I se părea că dorul lui de libertate creştea în el, umplea camera şi devenea atât de mare, încât precis putea să facă pereţii să explodeze, eliberându-l cu-adevărat.

Îl lăsaseră singur şi se duseseră la culcare. Unchiul Alan făcea baie, iar Tom stătea întins, auzind sunetele din camera alăturată. Aproape că-l ura. Nu se ştie de ce, dar Tom auzea întotdeauna ce se petrecea în baia de lângă dormitorul lui, de parcă s-ar fi aflat chiar acolo, în seara aceea, i se părea că e chiar în cadă, cu unchiul Alan. Mai

târziu auzi alte mişcări şi conversaţii din alte părţi ale apartamentului. În cele din urmă, dunga luminoasă de sub uşa lui dispăru: asta însemna că becul de pe hol fusese stins pe timpul nopţii.

Tăcerea se instală încet, apoi pendula bătu ora douăsprezece. La miezul nopţii, unchiul şi mătuşa lui erau întotdeauna în pat, de obicei dormind deja. Doar Tom rămânea cu ochii larg deschişi, posac, prizonier al insomniei.

Şi, în sfârşit, unu! Ceasul bătu ora, dar apoi, parcă pentru a arăta că gândeşte de unul singur, continuă să bată: două! De data asta, Tom nu mai era deloc amuzat că anunţa ora greşită. Trei! Patru! „E ora unu”, şopti furios peste marginea aşternutului. „De ce nu baţi ora unu, aşa cum ar face ceasurile de-acasă?” în loc de asta: cinci! şase! în ciuda iritării, Tom nu se putea opri din numărat; devenise unul dintre obiceiurile lui de peste noapte. Şapte! Opt! în fond, ceasul era singurul lucru care vorbea cu el de-a lungul tuturor acelor ore de întuneric. Nouă! Zece! „Hai că mergi până la capăt”, îşi zise Tom, căscând însă, în toiul admiraţiei involuntare care-l cuprinsese. Da, şi încă nu terminase. Unsprezece! Douăsprezece! „Ei, spune tu, să baţi ora douăsprezece de două ori într-o noapte!” zise zeflemitor şi somnoros Tom. Treisprezece! proclamă ceasul, apoi se opri.

Treisprezece? în mintea lui Tom se produse un scurtcircuit: chiar bătuse ora treisprezece? Nici măcar pendulele bătrâne şi nebune nu făceau asta. Sigur şi-o fi închipuit. Nu cumva adormise sau dormea deja? Dar nu, treaz sau aţipit, numărase până la treisprezece. Era sigur.

Ceea ce-l neliniştea era faptul că această întâmplare schimba lucrurile pentru el: o simţea în oase. Tăcerea devenise una încărcată; casa părea să-şi ţină respiraţia;

Întunericul îl apăsa, dându-i ghes cu o întrebare: Haide, Tom, ceasul a bătut ora treisprezece... Ce-ai de gând să faci în privinţa asta?

— Nimic, zise Tom cu voce tare, apoi, după un

moment de gândire, adăugă: Nu fi prostuţ!

Şi, oricum, ce-ar fi *putut* face? Trebuia să rămână în pat, dormind sau încercând să adoarmă, zece ore încheiate sau pe-aproape, de la nouă seara până la şapte dimineaţa. Asta promisese când unchiul lui îi ţinuse acel discurs.

Unchiul Alan fusese atât de sigur de argumentul lui şi totuşi, acum, Tom începea să simtă că întregul raţionament era defectuos… Fără ca măcar să discute despre asta, unchiul Alan luase de bun faptul că o zi are douăzeci şi patru de ore – de două ori douăsprezece ore. Dar dacă am presupune că are de două ori treisprezece ore? Atunci de la nouă seara la şapte dimineaţa – cu cea de-a treisprezecea oră undeva la mijloc – erau mai mult de zece ore: însemna unsprezece ore. Ar fi putut sta în pat zece ore şi tot să rămână cu o oră în plus – o oră de libertate.

Dar stai aşa, ai răbdare! Era complet ridicol: o jumătate de zi nu avea cum să aibă treisprezece ore, toată lumea ştie asta. Dar atunci ceasul de ce zisese că are?»

Nu puteai să ignori aşa ceva. Da, dar toată lumea ştia că pendula bătea orele în momente greşite ale zilei – unu, când, de fapt, era cinci şi tot aşa. E drept, susţinu celălalt Tom – cel care nu-l lăsa niciodată pe Tom cel somnoros să adoarmă –, e drept că ceasul bătea ora la momentul nepotrivit; dar, în acelaşi timp, orele pe care le anunţa *erau* adevărate – reale –, ore care chiar existau. Acum bătuse ora treisprezece, afirmând că – măcar de această dată – exista o oră suplimentară, o a treisprezecea oră.

— Dar asta pur şi simplu nu poate fi adevărat, zise Tom cu voce tare.

Casa, care părea să fi urmărit discuţia, oftă cu nerăbdare.

— Cel puţin cred că nu-i adevărat. Şi, oricum, e confuz!

„Între timp, ratezi şansa asta”, şopti casa.

— Nu pot să profit de ea cu conştiinţa împăcată, răspunse Tom, pentru că nu cred că pendula spunea

adevărul când a bătut ora treisprezece.

„Aşa, deci”, zise casa cu răceală, „crezi că e o mincinoasă?”

Tom se ridică în şezut, puţin enervat la rându-i:

— Asta-i bună, zise el, o să-ţi dovedesc cum stau lucrurile cu-adevărat, într-un fel sau altul. Mă duc să văd ce arată limbile ceasului. Cobor în hol.

III

La lumina lunii

A.sta era o adevărată expediţie. Tom îşi puse papucii de casă, dar hotărî să renunţe la halat: era totuşi vară. Închise uşa dormitorului cu grijă, ca să nu se trântească în urma lui. Înainte de a ieşi din apartament, îşi scoase un papuc şi-l puse în uşă, ca s-o găsească deschisă când se întoarce.

Luminile de pe palierul de la etajul întâi şi din hol erau stinse, căci chiriaşii erau cu toţii în pat şi dormeau, iar doamna Bartholomew dormea şi visa. Singura sursă de lumină era o rază oblică de lună ce pătrundea prin geamul înalt de deasupra scărilor. Bâjbâind, Tom coborî până în hol.

Ajuns acolo, rămase locului. Vedea pendula – o siluetă neagră, înaltă şi venerabilă, profilându-se pe fundalul mai puţin întunecat –, dar nu putea citi ce scrie pe cadran. Dacă ar fi deschis uşiţa cadranului şi ar fi pipăit poziţia limbilor, atunci şi-ar fi putut da seama şi ce oră e. Încercă mai întâi pe o latură a uşii, apoi pe cealaltă, dar nu descoperi nimic – nicio cale de acces. Îşi aminti că uşa pendulei nu-i cedase nici ea în acea primă zi. Ambele trebuie să fi fost încuiate.

„Grăbeşte-te! Grăbeşte-te!” păru să şoptească în jurul lui casa. „Ora trece… trece…”

Începu să caute întrerupătorul. Unde era? Dar degetele pipăiau degeaba peretele: nu-l găsi nicăieri.

Lumină, lumină: de asta avea nevoie! Singura lumină era raza de lună ce pătrundea oblic prin geamul de deasupra scării şi se irosea brusc şi inutil pe perete, chiar

lângă pervaz.

Tom studie raza de lună şi, încet-încet, începu să i se contureze în minte o idee. Luându-se după direcţia din care venea raza, îşi dădu seama că luna străluceşte în spatele casei. Prea bine atunci – dacă deschidea uşa de la capătul holului – cea din spatele casei, adică – ar lăsa lumina lunii să pătrundă înăuntru. Cu puţin noroc, ar fi avut suficientă lumină cât să poată citi ora.

Înaintă pe coridor până la uşa din celălalt capăt. Era o uşă pe care n-o văzuse niciodată deschisă – căci familia Kitson o folosea pe cea din faţă. Spuneau că uşa din spate nu e altceva decât o cale mai puţin comodă de-a ajunge în stradă, printr-o curte lăturalnică – o fâşie de asfalt unde erau ţinute tomberoanele şi unde chiriaşii apartamentului din spate, de la parter, îşi parcau maşina, sub o prelată.

Pentru că n-o folosise niciodată, Tom n-avea nici cea mai mică idee cum era închisă pe timpul nopţii. Dacă era încuiată, iar cheia se afla în altă parte… Dar, după cum descoperi, nu era încuiată, ci doar zăvorâtă. Trase zăvorul şi, foarte încet, ca să nu scoată niciun zgomot, apăsă clanţa.

„Grăbeşte-te!” şopti casa, iar pendula aflată chiar în inima ei scoase un tic-tac nerăbdător.

Tom deschise larg uşa şi lăsă lumina lunii să intre. Aceasta năvăli înăuntru, la fel de strălucitoare ca lumina zilei – acea lumină albă care apare înainte ca soarele să răsară pe deplin. Vizibilitatea era perfectă, dar Tom nu sentoarse imediat să citească ce-i arăta cadranul ceasului. În schimb, mai făcu un pas până în pragul uşii. Se holba, la început surprins, apoi indignat, la ce vedea afară. Cum putuseră să-l înşele – să-l mintă – în halul ăsta? îi ziseseră: „Nu merită să ieşi prin spate, Tom”. O descriseseră cu atâta nepăsare: „E un soi de curte de serviciu, foarte înghesuită, plină de tomberoane. Chiar nu e nimic de văzut acolo”.

Nimic… doar atât: o mare peluză cu straturi de flori înflorite, un brad falnic, tise pline de gâze care-şi înşiruiau

siluetele cocoşate pe două laturi ale peluzei; pe cea de-a treia se afla o seră mare cât o casă adevărată, iar din fiecare colţ al pajiştii porneau alei unduitoare, care pătrundeau şi mai adânc în grădină, în locuri împânzite de copaci.

Tom făcuse fără să vrea un pas în faţă, ţinându-şi răsuflarea de uimire, iar acum dădu drumul aerului din piept cu un oftat zgomotos. Se va strecura aici mâine, pe lumină. Încercaseră s-o ţină ascunsă de el, dar acum nu-l mai puteau opri – nici mătuşa, nici unchiul, nici chiriaşii apartamentului din spate, nici chiar doamna Bartholomew, cu toate ciudăţeniile ei. Va alerga cât îl ţineau picioarele pe iarbă, sărind peste straturile de flori, se va zgâi prin panourile scânteietoare ale serei – poate chiar va deschide uşa şi va intra; va cerceta fiecare firidă şi boltă sculptată în tufişurile de tisă – se va căţăra în toţi copacii, croindu-şi drum de la unul la celălalt de-a lungul ramurilor lor împletite. Când îl vor striga, se va ascunde, tăcut şi adăpostit ca o pasăre, în jungla de frunze, crengi şi trunchiuri de copac.

Scena îl ispitea chiar şi-acum: atât de limpede şi îmbietoare i se deschidea în faţă – perfect decupată, de la acele boante ale tiselor mai apropiate până la petalele

22 de

răsfrânte ale zambilelor din răzoarele în formă de semilună. Dar Tom îşi aminti de cele zece ore şi de onoarea sa. Cu inima strânsă, întoarse spatele grădinii şi intră înapoi în casă să citească ora.

Trecu pragul încă absorbit de ce văzuse afară. Poate din cauza asta nu desluşi de la bun început în ce fel era diferit holul; ochii însă îl anunţau că o schimbare obscură chiar se produsese, iar piciorul lui gol încerca să-i spună ceva…

În orice caz, pendula era tot acolo şi trebuia să-i spună cât era cu adevărat ceasul. Trebuie să fie ori douăsprezece, ori unu: nu exista nicio oră între acestea două. Nicio a treisprezecea oră.

Însă Tom nu mai ajunse să obţină vreun răspuns de la ceas şi, de data asta, poate fi scuzat că a uitat, căci atenţia îi fu distrasă de deschiderea unei uşi de pe hol – uşa apartamentului de la parter, din faţă –, pe care ieşi o servitoare.

Tom nu mai văzuse servitoare decât în tablouri, dar recunoscu şorţul, boneta şi manşetele albe şi ciorapii negri. (Nu se pricepea la modă, dar rochia i se părea puţin cam lungă.) Ducea în mână nişte hârtii, ceva vreascuri şi-o cutie de chibrituri.

N-avu mai mult de-o secundă în care să observe toate aceste lucruri. Apoi îşi dădu seama că ar trebui să se-ascundă neîntârziat, dar n-avea unde. Dacă tot era să fie văzut, măcar să fie primul care să vorbească – să-i explice situaţia.

Nu-i era teamă de servitoare, căci, pe măsură ce se-apropia de el, văzu că nu e decât o fată. Pentru a-şi anunţa prezenţa fără s-o sperie, tuşi, dar ea nu păru să-l audă. Continua să vină în direcţia lui. Tom intră în raza ei vizuală, ea se uită la el, dar şi prin el, de parcă n-ar fi fost acolo. Tom simţi cum îi tresare inima fără să priceapă de ce. Ea tocmai trecea prin dreptul lui.

— Pardon! protestă el cu voce tare, dar ea nu-l bagă deloc în seamă.

Îl depăşi, ajunse la uşa apartamentului din spate, de la parter, şi intră fără să sune la sonerie sau să descuie uşa.

Tom rămase cu gura căscată. Între timp însă, simţurile insistau să-i aducă la cunoştinţă experienţe chiar mai ciudate decât această întâlnire. Stătea cu piciorul desculţ pe dalele de piatră, ştia asta, şi totuşi, acea piatră avea o moliciune şi-o căldură care îl contrariau. Se uită în jos şi constată că stătea pe o carpetă – o carpetă din piele de tigru. Mai erau şi altele, întinse pe jos, de-a lungul holului. Acum cuprinse cu privirea întregul hol – un hol cu totul altfel. Fără coş de rufe, fără sticle de lapte, fără afişe turistice. Pereţii erau decoraţi, în schimb, cu o mulţime de

alte obiecte: un barometru gotic înalt, un evantai din pene de păun, o uriaşă gravură a unei bătălii (cu husari, cai şi flamuri găurite de gloanţe) şi multe alte tablouri. Se mai afla acolo şi un mare gong de masă, cu băţul îmbrăcat în piele de căprioară atârnând chiar lângă el. Un suport mare plin cu umbrele şi bastoane, un parasol, o puşcă cu aer comprimat şi ceva ce semăna cu părţi dintr-o undiţă. De-a lungul peretelui, cam la înălţimea unei mese, se vedeau mai multe policioare. Toate erau de stejar, cu excepţia celei aflate la mijlocul holului, lângă pendulă. Aceasta era de marmură şi era plină până la refuz cu diverse cutii de sticlă în care se aflau păsări şi animale împăiate. Pe suprafaţa sa rece erau reprezentate scene de carnagiu atroce: o bufniţă ţinea un şoarece în gheare, un dihor era surprins cu capul ridicat din leşul iepurelui pe care tocmai îl ucisese, iar într-o cutie din mijloc o vulpe se furişa cu o pasăre moartă atârnându-i din gură.

În îngrămădeala de pe hol, singurul obiect pe care Tom îl recunoscu fu pendula. Se îndreptă spre ea, nu ca să afle ce oră e, ci doar ca s-o atingă, să se asigure că măcar ea rămăsese aşa cum o ştia.

Mâna lui aproape că o atinsese când auzi o respiraţie slabă în spatele lui, cea a slujnicei care se întorcea înapoi pe unde venise. Din cine ştie ce pricină, părea să facă mai puţin zgomot ca înainte. Până şi vocea i se auzi foarte slab: „Am aprins focul în salon”.

Slujnica se îndrepta spre uşa pe care intrase iniţial, şi în timp ce Tom o urmări cu privirea avu o impresie ciudată: ajunsă în faţa uşii, puse mâna pe clanţă şi-apoi păru să plece. Chiar asta era: plecase, dar nu intrând pe uşă. Pur şi simplu devenise din ce în ce mai transparentă până dispăruse cu totul.

Chiar în timp ce se holba la locul în care se aflase aceasta, Tom deveni conştient de ceva ce se petrecea în linişte şi pe furiş în jurul lui. Întoarse brusc capul şi surprinse holul în timp ce se golea de mobilă, covoare şi tablouri. Acestea nu dispăreau neapărat, cât încetau parcă

să se mai afle acolo. Barometrul gotic, spre exemplu, era acolo, până când întoarse capul să se uite la vulpea roşie; când privi din nou spre el, era tot acolo, însă doar ca un contur prin care se vedea peretele din spate, între timp vulpea dispăruse în neant şi toate celelalte animale o urmau. Când s-a întors iarăşi spre barometru, acesta dispăruse deja.

În câteva secunde întregul hol redevenise aşa cum îl văzuse prima oară când ajunsese acolo. Rămase ca trăsnit. Fu trezit din uimire de un curent de aer rece pe spate, care-i aminti că lăsase uşa spre grădină deschisă. Indiferent de ce se mai întâmplase, el chiar deschisese acea uşă, aşa că trebuia s-o închidă. Trebuia să se întoarcă în pat.

Închise uşa după ce se mai uită o dată lung afară:

— Mă voi întoarce! le promise în şoaptă copacilor, peluzei şi serei.

Ajuns din nou sus, în pat, se gândi mai pe îndelete la ce văzuse în hol. Fusese oare un vis? îi veni în minte şi

O altă explicaţie posibilă: fantome. Asta se poate să fi fost tot ce văzuse: nişte fantome. Holul era bântuit de fantoma unei slujnice, a unui barometru, a unei vulpi împăiate, a unei bufniţe împăiate şi de fantomele a zeci de alte lucruri. Chiar aşa, dacă era într-adevăr bântuit, atunci era bântuit în exces.

Fantome… Tom dădu pătura la o parte ca să vadă dacă

I se ridicase părul de pe braţ. Nu i se ridicase. Şi, din câte-şi amintea, nici nu simţise vreun fior rece pe şira spinării când slujnica se uitase la el şi prin el.

Era nemulţumit de propria-i explicaţie şi, dintr-odată, era sătul de nevoia de a explica. Căci, în fond, nu holul era punctul de interes, cu sau fără slujnică şi tot restul, ci grădina. Ea era reală. Mâine avea să meargă acolo: aproape că simţea trunchiurile copacilor între palme în timp ce se căţăra în ei; aproape că simţea parfumul greu al zambilelor din straturile aflate în colţurile curţii. Îşi aminti

acel miros de acasă: înăuntru, venind dinspre ghivecele cu bulbi de zambile ale mamei sale, de Crăciun şi de Anul Nou; afară, în stratul lor, la sfârşitul primăverii. Adormi cu gândul acasă.

IV

La lumina zilei

Vzând se sculă, în dimineaţa următoare, Tom nu-şi dădu seama de ce era atât de vesel până când nu-şi aminti de grădină. Apariţiile din hol păreau mai puţin probabile ca niciodată, dar impresia lăsată de cele văzute prin uşa grădinii era neschimbată. Acum însă începu să-şi spună că s-ar putea să fie mai greu să viziteze grădina decât îşi închipuise noaptea trecută. Mai mult ca sigur că mătuşa şi unchiul vor face tot ce le stătea în putinţă să-l oprească. Nu voiau să aibă acces la grădină, altfel de ce i-ar fi ascuns însăşi existenţa ei?

Asta îl făcu să-şi amintească că e furios pe ei şi se hotărî să-i umilească. Va trebui să joace un joc foarte precaut: cu ajutorul unor aluzii aparent nevinovate, va trebui să ajungă la subiect fără să le dea vreo bănuială că ştie de existenţa grădinii şi că intenţionează să meargă acolo.

Începu încă de la micul dejun:

— Credeţi că e greşit să minţi?

— O, Tom! exclamă mătuşa Gwen. Întotdeauna!

— Vreau să zic, continuă el, credeţi că unele minciuni speciale ar putea fi bune, uneori?

— E minciuna vreodată justificată?

Era tipul de întrebare care-i plăcea unchiului Alan, care-şi împături ziarul şi-şi drese glasul.

— Bănuiesc, Tom, că te referi la cele cunoscute drept minciuni nevinovate.

— Nu chiar, zise Tom. Mă rog, vreau să spun – o persoană căreia îi este ascuns ceva care i-ar plăcea, pentru că alţii nu vor ca ea să ştie de asta. Vreau să zic, presupunând că aceşti oameni ar merge până într-acolo încât să spună că respectivul lucru nici măcar nu există,

doar pentru ca ei să nu fie obligaţi să suporte deranjul ca acea persoană să-l folosească.

Mătuşa Gwen părea confuză.

— Dar ce fel de lucru era acela pe care primii oameni nu voiau ca cel de-al doilea să-l ştie şi să-l folosească?

— Prima persoană, nu primii oameni, răspunse Tom. Iar acel lucru era, păi…

— O buiotă, să zicem? sugeră mătuşa Gwen.

— Nu, zise Tom, mai mult un fel de – încercă să se gândească la ceva între o buiotă şi o grădină mare mai mult un fel de canapea, să zicem… o mare canapea de exterior.

— Nu cred c-am auzit vreodată de aşa ceva, zise mătuşa Gwen. O canapea mare, de exterior?

— Nu contează cu-adevărat ce este acel lucru, Gwen, interveni nerăbdător unchiul Alan. Dacă înţeleg ce vrea Tom să zică, ideea e că una sau mai multe persoane minţeau din comoditate şi pentru a face rău uneia sau mai multor persoane. Am dreptate, Tom?

— Da, răspunse Tom. Mă întrebam doar dacă vi se pare că tipul acesta de minciună poate fi îndreptăţit. Doar atât.

— Dintre toate formele posibile de minciună, completă unchiul Alan, acesta e cel mai puţin îndreptăţit. Ba chiar e din cale-afară şi cu totul neîndreptăţit, conchise, uitându-se aspru la Tom. Şi mă surprinde, Tom, că ai dubii în privinţa asta.

Apoi îşi luă ziarul şi corespondenţa şi se duse la lucru.

— Nu-ţi face griji, Tom, zise mătuşa Gwen. Unchiul Alan are un simţ ai dreptăţii extrem de bine dezvoltat. O spune şi singur. Sunt sigură că şi tu o să-l ai când o să mai creşti.

— Dar îl am şi acum! protestă Tom revoltat. Alţii nu-l au!

Tom nu intenţionase s-o necăjească pe mătuşa Gwen după plecarea unchiului Alan: fusese nedrept. Cu toate

acestea, adeseori, chiar şi cele mai generoase hotărâri se spulberă în faţa unei simple iritări, iar Tom era acum extrem de iritat. Pusese făcut să simtă că greşeşte, când, de fapt, avea dreptate, iar cei care-l făcuseră să se simtă aşa erau chiar cei care greşiseră.

Tom ajută la strângerea mesei şi o urmă pe mătuşa Gwen la chiuvetă. Se apucă să şteargă vasele, cu o hotărâre sumbră în minte.

— Mătuşă Gwen.

— Da, Tom.

— A fost drăguţ din partea ta că mi-ai pus flori în dormitor când am ajuns.

— Tom dragă, nici măcar nu mi-am dat seama că le-ai remarcat!

— Le-ai cumpărat?

— Da, dar nu trebuie să-ţi faci griji în privinţa asta.

— Ar fi fost mai uşor dacă ai fi putut să le culegi chiar din grădina ta.

— Fireşte, dar, după cum ştii, casa asta n-are grădină.

— Nu?

— Ce vrei să spui cu asta, Tom?

— Vreau să zic că e păcat! N-ar fi frumos dacă ar exista o grădină în spatele casei – cu peluză, copaci, flori şi chiar şi cu o seră?

— Ar fi frumos şi dacă am avea aripi şi-am putea zbura, Tom.

— Dar dacă ai putea ieşi pe uşa din spate chiar în clipa asta, mătuşă – chiar acum –, şi-ai păşi direct pe gazon şi-ai putea culege zambile din straturile de flori care cresc chiar pe acea peluză – din nişte straturi mici, în forma unor felii de portocală –, ce-ai zice atunci, mătuşă? De fapt, ce-ai acum de zis?

Îi spusese aproape pe şleau că ştia totul despre grădină, o provocase făţiş.

Mătuşa Gwen nu tresări şi nici nu păru să se ruşineze, ci izbucni într-un hohot de râs:

— În primul rând, Tom, aş fi extrem de surprinsă dacă mi-ai putea culege vreo zambilă acum de oriunde, de afară.

— Adică?

— Zambilele nu înfloresc nici măcar afară pe vremea asta – vara e prea târzie. Vezi unde te-a dus fantezia?

— Dar am *v-văzut* zambile înflorite afară, chiar în perioada asta, replică Tom, bâlbâindu-se speriat.

— Nu, Tom, n-aveai cum. Vremea lor a trecut.

Lăsă farfuria pe care o ştergea – încă umedă – şi prosopul:

— O să cobor puţin, dacă nu te superi.

— De ce, Tom?

— Doar aşa. N-o să fac nimic rău.

— Nu te duce azi. Asta-i dimineaţa în care doamna Bartholomew merge să întoarcă pendula.

Avertismentul mătuşii sale îl grăbi şi mai tare pe Tom: îşi spuse că nu e decât o altă scuză inventată ca să-l ţină departe de grădină. Dar tot îi era teamă – şi nu de doamna Bartholomew.

Coborând în fugă treptele, Tom îşi aminti zambilele: le văzuse petalele curbate, le simţise parfumul. Seara trecută fuseseră adevărate, erau adevărate şi acum. Nu trebuia decât să deschidă uşa din spate ca să le vadă din nou – să vadă din nou întreaga grădină.

Ajunse la uşa dinspre grădină şi apăsă clanţa, dar era închisă. Găsi zăvorul, cum o făcuse şi cu o noapte în urmă, dar acesta era deja tras şi, mai mult, avea o textură rugoasă, pe care o recunoscu a fi rugină – mai multă rugină decât s-ar fi putut forma într-o singură noapte. Încercă să mişte zăvorul în făgaşul lui, dar era înţepenit de tot. Se vedea că ruginise în acea poziţie de ani buni.

Uşa era închisă acum cu o yală obişnuită, modernă. Tom roti micul mâner, dar ezită să deschidă uşa. Dintr-odată simţi că i se face rău, de parc-ar fi mâncat la micul dejun ceva ce nu-i priise: poate c-ar fi fost mai bine să se întoarcă sus şi să se bage direct în pat. În plus, capul îi

vâjâia şi era cuprins de fiori.

Brusc, strigă furios:

— Nu fi prost! E acolo, îţi spun eu! Grădina e acolo!

Deschise larg uşa şi clipi, orbit de soarele dimineţii.

În spatele casei era un spaţiu îngust, asfaltat, închis cu un gard de lemn, cu o poartă într-un capăt care dădea spre o stradă laterală. În curte erau cinci tomberoane, alături de care se afla o maşină veche, de sub care se iţeau două picioare îmbrăcate în pantaloni. O foaie de ziar, adusă de vânt de afară şi închisă acolo, flutura dintr-o parte într-alta. Tot locul mirosea a piatră încinsă, a metal şi a creozotul cu care era lăcuit gardul.

Bărbatul ieşi de sub maşină când auzi că se deschide uşa. Avea o barbă scurtă şi roşcovană, dar în rest nu ieşea cu nimic în evidenţă.

— Salut, zise el. Cine eşti?

Tom nu-i răspunse.

— Aa, ştiu, eşti băiatul care stă în apartamentul din faţă, de la etajul întâi – la soţii Kitson. Te cam plictiseşti pe-aici, nu-i aşa?

— Da, răspunse Tom. Locuieşti în apartamentul din spate, de la parter?

— Da, zise barba roşcovană, măsurându-l pe Tom curios, căci vocea băiatului suna ciudat.

— Ai cumva o servitoare care aprinde focul?

— O *cel*

— Şi n-ai… n-ai nici grădină, nu?

Spre uimirea bărbatului cu barbă roşcovană, fără să mai aştepte vreun răspuns la această ultimă întrebare, băiatul din pragul uşii izbucni în plâns.

— Hei, pe cuvântul meu, ce naiba s-a întâmplat?

— Lasă-mă în pace! zise Tom, întorcându-se şi împleticindu-se spre intrare.

— Stai… stai o clipă!

Era ceva imperativ în vocea bărbatului.

— Ascultă! zise el, iar Tom se opri şi-şi înghiţi lacrimile de deznădejde. Aşa credeam şi eu, adăugă

bărbatul încetişor.

În liniştea creată, auzeau ticăitul pendulei dinăuntru şi târşâitul paşilor care coborau scările.

— E bătrâna doamnă Bartholomew, şopti roşcovanul. Vine să-şi întoarcă preţioasa pendulă. Nu vrei să dai nas în nas cu ea. Aici n-au locuit niciodată copii şi s-ar putea să nu-i placă.

Tom se retrase înapoi în dreptul uşii, ca să nu fie văzut. Încă îşi mai ţinea braţul la ochi, ca să-şi ascundă lacrimile, dar începu să privească pe deasupra lui.

Paşii târşâiţi se apropiară şi, odată cu ei, se ivi şi silueta doamnei Bartholomew. Era bătrână, scundă şi gârbovită, îmbrăcată în negru din cap până-n picioare.

Când ajunse în dreptul ceasului, doamna Bartholomew scoase o cheie din poşetă cu care descuie cutia pendulei. Băgă mâna înăuntru şi scoase un obiect mic şi lucios, care semăna cu manivela de pornire a unei maşini micuţe. Apoi bâjbâi din nou prin cutie şi trebuie să fi apăsat vreo manetă care prindea geamul de cadranul ceasului, căci acesta se deschise imediat ce îl atinse.

Luă ceea ce părea a fi o manivelă de pornire în miniatură, o introduse într-un locaş din partea dreaptă a cadranului şi începu să învârtă şi să-nvârtă. În tot acest timp, mecanismul scotea un zbârnâit uşor. Apoi repetă mişcarea pe cealaltă parte a cadranului.

În cele din urmă închise geamul cadranului, puse manivela înapoi în cutia pendulei, încuie uşa şi plecă cu cheie cu tot, târşâindu-şi picioarele. Paşii ei se auziră urcând scările, apoi se stinseră.

Cât urmărise cum întoarce ceasul, Tom avusese timp să se liniştească, aşa că acum începu să întoarcă pe toate părţile problema grădinii. Era adevărat că în dimineaţa aceea nu era nicio grădină, dar ea existase cu siguranţă noaptea trecută – cu zambile şi toate celelalte. Se întoarse să se uite din nou afară, încercând să găsească o legătură între noaptea trecută şi dimineaţa aceea. Grădini înguste, aparţinând caselor gemene, de cărămidă roz, din

depărtare, ajungeau până în buza gardului, într-una dintre acestea creştea o tisă bătrână. Cândva, aceasta fusese cu siguranţă tunsă îngrijit.

Tom o privi lung, cu un soi de speranţă.

— Acum ce-ţi mai veni? se interesă omul.

— Nimic, răspunse Tom. Îţi mulţumesc că m-ai avertizat în privinţa doamnei Bartholomew. La revedere.

O porni încet, de-a lungul holului, gândindu-se. Poate că copacul era o verigă, dar îi era inaccesibil, în altă grădină. Casa cea mare era ea însăşi o verigă, dar ea nu-i spunea nimic. O cotise deja spre scări când vocea pendulei din spatele lui îi reaminti că ceasul era şi el o verigă în acel lanţ.

Se întoarse la ceas şi începu să-l cerceteze pe îndelete. Cutia lui era cât se poate de simplă. Cadranul nu avea, în fond, decât douăsprezece numere, dar era decorat cu un model care acum i se păru interesant şi ieşit din comun. În arcada semicirculară de deasupra cadranului se afla o creatură care aducea a om, doar că avea nişte aripi uriaşe, larg deschise. Trupul îi era încins cu ceva alb. Chipul era un cerc de aur, iar picioarele aveau aceeaşi culoare, înfipte de-o parte şi de cealaltă a cadranului. Un picior părea să stea pe-un petic de iarbă, iar celălalt intra direct în apa mării – Tom văzu peşti pictaţi ce înotau în jurul piciorului creaturii şi nişte alge. Într-o mână, creatura ţinea o carte deschisă.

Dacă ar fi putut privi peste umărul său înaripat, ce-ar fi citit oare în acele pagini?

Orice avea să-i spună ceasul, Tom încă nu putea pricepe, aşa că îşi luă mintea de la el şi se gândi iar la tisa pe care-o zărise peste gard. „Gardul părea uşor de sărit”, îşi zise el.

De-a lungul zilei, Tom îşi puse la punct planul. De asemenea, îi scrise lui Peter primul dintr-o importantă serie de rapoarte. Îi povesti, pe cât de bine se pricepu, ce se petrecuse cu o noapte în urmă şi-i mărturisi intenţiile

sale pentru noaptea care urma. Avea de gând să sară gardul la vecini şi să cerceteze tisa, căci precis era unul dintre copacii pe care îi văzuse în grădina lui. Va merge de jur-împrejurul ei, se va cocoţa în ea, o va studia de sus până jos, în căutarea unui posibil indiciu.

După ce termină de scris, Tom trecu în capul paginii iniţialele: C.A., care însemnau citeşte şi arde. De-atunci încolo, toate scrisorile lui către Peter vor purta acea indicaţie. Doar pe vederea cu turla bisericii din Ely nu apăreau şi, ca atare, era singura care nu a fost distrusă.

În acea seară, Tom merse la culcare ca de obicei, dar rămase treaz, de veghe. Unchiul şi mătuşa păreau să adoarmă atât de greu în seara aceea! De două ori aţipi, se trezi brusc, deschise uşa dormitorului şi se uită afară, şi de două ori văzu încă o dâră de lumină pe sub uşa de la celălalt dormitor. A treia oară dispăruse şi, după ce mai aşteptă puţin, ca să fie sigur că s-au culcat, Tom se strecură afară şi coborî, la fel ca data trecută, în holul de la parter. În timp ce înainta de-a lungul lui, pendula începu să bată ceea ce trebuia să fie miezul nopţii.

„Sper ca luna să fie sus pe cer în seara asta”, îşi zise Tom. „Voi avea nevoie de lumină ca să traversez curtea. Ar fi ciudat să fac gălăgie – să mă-mpiedic de tomberoane, să dau peste maşină sau mai ştiu eu ce”. Pendula ajunse la a treisprezecea bătaie exact când el întinsese mâna spre uşă, căutând yala. Dar ia-o de unde nu-i. Caută din nou. Nu era nicio yală.

Nu mai înţelegea nimic, dar căută totuşi zăvorul. Fusese împins până la capăt – aşa era ferecată uşa în noaptea aceea. Acum ştia – ştia! Cu degetele tremurânde începu să tragă încetişor în locaşul său un zăvor bine uns şi deloc ruginit.

Pendula continua să bată. La etaj, Alan Kitson, trezit din somn, se ghemui iritat în aşternuturi:

— E miezul nopţii. Ce naiba tot bate ceasul ăla?

Soţia nu-i răspunse.

— Asta-i bună, să bată întruna ore care nu există!

Sper doar c-o ţine trează şi pe doamna Bartholomew!

Dar, dacă ar fi văzut-o pe doamna Bartholomew, Alan ar fi fost dezamăgit. Stătea liniştită în pat: într-un pahar cu apă de pe noptieră, proteza ei rânjea neplăcut în lumina lunii, dar gura cu buzele supte era arcuită într-un zâmbet relaxat, într-un somn uşor şi fără griji. Visa scene din copilăria ei.

Între timp, pendula continua să bată, de parc-ar fi pierdut orice noţiune a timpului, iar Tom, cu inima tresăltând de bucurie, trase zăvorul, apăsă clanţa, deschise uşa şi ieşi în grădina lui, care ştia că-l aşteaptă.

V

Urmele de paşi din iarba plină de rouă

Există un moment, între noapte şi zi, când peisajele dorm. Doar cei mai matinali dintre noi sunt martorii acestei ore; sau călătorul de noapte care, ridicând storul de la fereastra compartimentului său de tren, priveşte afară la peisajul care goneşte pe lângă el, în care arborii, tufişurile şi plantele dorm imobile, fără suflare, cufundate în somn, aşa cum călătorul se cufundase în haina călduroasă sau în pătură în seara de dinainte.

Această oră de nemişcare cenuşie fu cea în care Tom»

merse în grădina lui. Era miezul nopţii când coborâse scările şi străbătuse holul, dar, când deschise uşa şi ieşi, orele erau mult mai înaintate. Scăldată în lumina lunii sau înecată în beznă, grădina rămăsese trează toată noaptea, dar acum, după acea lungă veghe, aţipise.

Verdele grădinii era înceţoşat de rouă; de fapt, toate culorile dispăruseră până la prima atingere a soarelui. Aerul era nemişcat, iar copacii stăteau ghemuiţi. O pasăre glăsui şi ceva se mişcă când o stranie adunătură de pene se desprinse din bradul cel falnic din colţul grădinii şi păru, pentru o clipă, să cadă la pământ, apoi se lăsă brusc purtată, cu aripile întinse, de un vânt venit de nicăieri, şi dusă într-un alt copac, şi mai îndepărtat: o bufniţă. Părea ciufulită şi confuză, ca o persoană care n-a dormit toată

noaptea.

Tom începu să se plimbe prin grădină, în vârful picioarelor. O apucă mai întâi pe aleile exterioare, acoperite cu pietriş şi mărginite de mici garduri de cimişir, vrând să vadă până unde se-ntinde grădina. Apoi o tăie nerăbdător pe o potecă laterală. Aceasta îşi croia drum prin bezna creată de tisele aflate de-o parte a ei şi tufele de alun de pe cealaltă parte: în faţă se contura un triunghi gri-verzui de lumină, unde poteca probabil că dădea din nou într-un spaţiu deschis. Pământul de sub picioarele lui era moale datorită humusului format din frunzele moarte de anul trecut. Strecurându-se ca o fantomă, Tom observă printre tisele din dreapta scăpărări de o culoare mai deschisă decât cea a copacilor: închis – deschis – închis – deschis – închis… Brusc, îşi dădu seama că acea culoare mai deschisă pe care o tot zărea era chiar spatele casei şi că trecea prin dreptul rândului de tise de partea cealaltă a pajiştii.

Aleea îl scoase lângă răzoarele de sparanghel ale grădinii de legume – cel puţin aşa descoperi el mai apoi. Dincolo de movilele lunguleţe, ca nişte morminte, se desluşea un oval întunecat – un iaz. La un capăt al iazului, dominându-l, se afla o casă de vară octogonală, cu o arcadă la bază şi cu trepte de piatră care duceau până la uşă. Aceasta, ca şi restul grădinii, dormea de-a-n picioarelea.

Din spatele iazului şi al casei de vară pornea o altă cărare ce şerpuia molcom. De cealaltă parte a acestei cărări erau o bucată de teren năpădită de bălării şi-apoi un gard viu.

Dintre cele patru laturi ale grădinii, Tom observase deja că trei erau mărginite de ziduri: una, chiar de spatele casei, cea de-a doua, spre sud, de un zid extrem de înalt, făcut din blocuri de piatră şi cărămidă, iar cea de-a treia, de un zid mai scund, care ar fi putut fi escaladat, însă un gard viu e aproape întotdeauna mai uşor de trecut decât orice zid, iar Tom, care nici nu pătrunsese bine în grădina

lui, era curios să vadă ce se află în afara ei. Cu ochii săi ageri, căută o spărtură în tufişuri: ca să se strecoare de partea cealaltă n-avea nevoie decât de o gaură mică. Şi iată că găsi, în sfârşit, o spărtură îngustă, dar, spre surprinderea lui, nu dădea spre partea cealaltă a gardului, ci direct în interiorul lui. De la această intrare, un pasaj de aproximativ un metru înălţime şi treizeci de centimetri lăţime fusese scobit chiar în inima

gardului. Tom se strecură în el de-a buşilea.

Tunelul se termină în dreptul unei spărturi mai mari, care dădea, de această dată, de partea cealaltă a gardului viu. Odată ajuns aici, Tom se trezi privind către o pajişte. Pe pajişte erau nişte vaci: unele încă dormeau, una tocmai se ridica, întâi pe picioarele din spate, iar alta îşi îndeplinea deja îndatorirea zilnică de a mânca. Aceasta din urmă se opri din rumegat ca să se uite la Tom, de parc-ar fi crezut că încă visează. De-o parte şi de cealaltă a botului i se iţeau câteva fire de iarbă şi un

*

lung fir de salivă, care-i atârna de buză, se clătina uşor în briza dimineţii.

Din colţul îndepărtat al pajiştii un gât lung şi cenuşiu de gâscă se ridică dintre ierburi, şi Tom văzu cum capul păsării se întoarce pentru ca ochiul să poată fixa spărtura din gard şi mişcarea care se stârnise acolo. De altfel, deşi Tom n-o ştia, străjerul era un gânsac. O clipă mai târziu, gâturile albe ale nevestelor sale se înălţară de jur-împrejurul său, privind şi ele. Apoi gânsacul îşi ridică gâtul, îşi umflă pieptul, îşi desfăcu aripile într-o superbă curbă dublă – cu penele răsfirate cât mai larg – şi începu să bată din ele. Mai întâi o gâscă, apoi încă una îl imitară, dând bineţe dimineţii celei noi.

Tom îşi dădu brusc seama, tulburat, de trecerea timpului şi se strecură înapoi pe unde venise – înapoi în grădină. Începu să se familiarizeze cu ea – cu potecile, aleile şi arcadele ei, cu tufişurile şi copacii ei. Îi remarcă

câteva dintre principalele repere. Într-un colţ al peluzei, un brad se înălţa mult peste ceilalţi copaci din grădină. Era înfăşurat în iederă, iar crengile i se iţeau asemenea braţelor unui copil care ieşeau dintr-un şal. Pe înaltul zid sudic se afla un ceas solar acoperit pe jumătate de o viţă sălbatică. Deasupra lui trona un soare cu raze de piatră, iar dedesubt, bărbia îi era îngropată într-o masă de nori pufoşi, tot de piatră – aducând, îşi zise Tom, cu bărbia tatălui său acoperită cu spumă de ras. De-o parte a cadranului, sub o arcadă de caprifoi, se afla o uşă: Tom ar fi vrut să vadă unde duce, dar cadranul solar, chiar dacă neluminat încă de soare, îi amintise din nou de trecerea timpului. Aşa că se grăbi.

Odată ajuns la seră, nu făcu decât să se uite pe fereastră la plantele dinăuntru şi la rezervorul cu apă, în care se zări o scânteiere trecătoare – poate un peştişor auriu trezit din somn. Îi luă mai puţin de-un minut să înconjoare spalierele pe care creşteau castraveţii lângă seră. Trecu în grabă pe lângă coteţ, unde porumbeii voltaţi începuseră deja să ciugulească seminţele împrăştiate pe podeaua de cărămidă.

Traversă în zigzag grădina de legume, iar dincolo de straturile de sparanghel văzu pomi fructiferi, straturi de căpşuni, araci de fasole şi o îngrăditură de sârmă împotriva găinilor în care araci de zmeură şi tufişuri de agrişe şi coacăze creşteau la adăpost de atacurile păsărilor. Pe lângă agrişe creştea un rând de rubarbă. Fiecare mănunchi de rubarbă era acoperit cu o bucată de ţeavă veche de scurgere, peste care era fixată o pânză de sac. Într-un capăt al ţevii era înfipt ceva alb – o bucăţică de hârtie. Era împăturită şi cu destinatarul, dacă destinatar se putea numi, scris de o mână de copil: „Lui Oberon, împăratul zânelor”. Cum Tom nu voia să aibă de-a face cu nimic legat de zâne şi alte lucruri asemănătoare, se îndepărtă iute de stratul de rubarbă.

Ieşi din nou pe peluză, unde regăsi straturile de flori – răzoarele semicirculare cu zambile, din colţuri, printre

care o albină matinală lucra deja. Zambilele îi aduseră aminte de mătuşa Gwen – de data asta însă fără niciun resentiment. Ea n-avea habar de nimic – sărăcuţa! – şi, în fond, nici nu putea fi învinovăţită de nimic.

La marginea pajiştii, Tom se opri brusc. Pe verdele-cenuşiu al ierbii pline de rouă erau două petice de un verde mai închis: urme de paşi. Cineva venise pe pajişte şi stătuse acolo, apoi se întorsese şi plecase. Cu câtă vreme în urmă, oare? Mai mult ca sigur că după ce intrase Tom în grădină. „Sunt convins că nu erau aici când am ieşit. Sunt sigur”.

Cât de mult rămăsese acolo oricine-o fi fost şi de ce? El sau ea stătuse cu faţa către rândul de tise din partea cealaltă a pajiştii, un gând care-l nelinişti pe Tom. Când trecuse prin spatele copacilor şi întrezărise peretele casei printre ei, să fi stat cineva pe peluză urmărindu-l?

Tom îşi îndreptă privirea spre casă, cercetând fiecare fereastră în parte. Să se fi tras cineva repede înăuntru, de la una dintre ferestrele de la etaj? Nu, nu: acum nu făcea altceva decât să-şi închipuie lucruri.

Era cu nervii încordaţi la maximum şi chiar tresări când auzi un zgomot din celălalt capăt al grădinii. Era sunetul unei uşi care se deschide. Se ascunse imediat şi-şi croi apoi drum spre locul din care venise sunetul. Cineva ieşise pe cărarea cu cadranul solar – un om cu o roabă.

Lui Tom îi luă câteva clipe să-şi dea seama că acesta trebuie să fi fost un grădinar şi că nu făcea nimic altceva decât să-şi înceapă ziua de lucru. Omul fluiera, Tom deveni conştient că, de ceva vreme, grădina începuse să se umple de sunete – sunetul păsărilor, al frunzelor mişcate de vântul dimineţii şi toate notele mărunte ale respiraţiei şi vieţii arborilor, tufişurilor, plantelor şi insectelor. Razele soarelui scăldau întreaga grădină, încălzind-o, trezind-o la viaţă şi absorbind rouă în care era îmbibată.

9 9

Limba de fier a ceasului solar aruncă, în sfârşit, o primă umbră, arătând ora. Ziua începea, iar Tom se temea

să nu fie prins într-un timp care nu era al lui. Traversă din nou peluza, de astă dată cu intenţia de a se întoarce înapoi în casă, în pat – asta dacă patul şi camera lui mai erau, într-adevăr, acolo. Din câte vedea, holul era plin cu toate obiectele pe care le zărise acolo cu o noapte înainte: în razele dimineţii acestea se distingeau perfect şi păreau înspăimântător de reale.

Teama îl făcu să iuţească paşii, dar, chiar şi-aşa, tot se opri în prag şi se-ntoarse să se mai uite o dată la urmele din iarbă: se vedeau în continuare cât se poate de clar, deşi căldura soarelui care răsărea începea să le estompeze conturul. (Nu i se păru ciudat că propriii paşi, care traversaseră peluza de nenumărate ori, nu lăsaseră astfel de urme.)

Intră, închise uşa în urma lui şi trase zăvorul. Se ferecase într-o beznă absolută, dar încă auzea ticăitul pendulei, care-l ajută să se orienteze. Pipăi peretele în căutarea unei poliţe după care să se ghideze, dar, în mod inexplicabil, nu găsi niciuna. Când dibui în locul în care ar fi trebuit să se afle barometrul, dădu peste un perete gol. Brusc, îşi dădu seama că se află într-un spaţiu complet pustiu: mobila dispăruse. Singurul obiect rămas era pendula, dar aceasta era mereu acolo. Fusese în holul plin de mobilă, covoare şi tablouri, iar acum era tot acolo, în holul pustiu din timpul zilei.

Dacă holul era ca de obicei, atunci totul era ca de obicei. Tom se întorsese în siguranţă în propriul timp, iar patul lui îl aştepta la etaj. Şi totuşi, acum se lăsă pradă unei noi temeri, mai puţin intense, dar care-l făcea să se simtă vinovat. Ticăitul pendulei fu cel care i-o readuse în minte. Pe cadranul ceasului nu era marcată nicio a treisprezecea oră – deci nu avea această scuză pentru a se afla afară din pat. Şi, oricum, greşise profund când îşi spusese că această mică expediţie nu-i va lua mai mult de câteva minute. Nici nu îndrăznea să se întrebe cât timp petrecuse în grădină: ajunsese acolo înaintea răsăritului şi se întorsese când soarele era deja sus pe cer.

Urcă din nou la etaj şi se duse glonţ în bucătărie, ca să verifice ceasul de-acolo. Era un ceas mic şi urât, dar funcţionase întotdeauna la secundă.

Găsi chibriturile şi aprinse unul, având grijă să atenueze atât sunetul scăpărării, cât şi flacăra – i se păruse mai înţelept să nu aprindă lumina, ca nu cumva să-i trezească pe unchiul şi pe mătuşa lui. Ţinu chibritul aprins în dreptul ceasului: limbile lui arătau doar câteva minute după miezul nopţii.

Doar câteva minute după miezul nopţii!

Atât de mult se zgâi la ceas, încât chibritul arse până la degete şi fu nevoit să-i dea drumul. Era uluit. Dar acum un lucru era clar: nu-şi încălcase promisiunea făcută unchiului.

Se întoarse în pat în vârful picioarelor. Făcuse bine că se străduise să se mişte cât mai în linişte, pentru că unchiul lui încă nu adormise de tot. Alan Kitson de-abia terminase o conversaţie unilaterală, începută cu câteva minute înainte.

— Dacă pendula aia bate şi ora unu la fel cum a bătut ora douăsprezece – adică iar, şi iar, şi iar –, mă duc sus, îi bat la uşă până o scol şi mă plâng doamnei Bartholomew. Să nu cumva să creadă că *mi-e frică* de ea.

VI

Printr-o uşă

Tom se strecura acum în fiecare noapte în grădină. La început se temuse că s-ar putea să nu mai fie acolo. Odată, cu mâna deja pe clanţă, se întoarse în casă, cuprins de durere doar la gândul absenţei acesteia. Atunci nu îndrăznise să privească afară, dar mai târziu în aceeaşi noapte se forţase să coboare din nou şi să deschidă uşa: grădina era acolo. Nu-l abandonase.

Văzu grădina în multe momente ale zilei şi în diferite anotimpuri – anotimpul său preferat era vara, când vremea era perfectă. Chiar la începutul verii, zambilele încă creşteau în răzoarele semicirculare, iar cele rotunde erau pline de micşunele. Apoi zambilele îşi plecau capul şi

mureau, micşunelele erau scoase şi în locul lor înfloreau micsandre şi ochiul-boului. Lângă seră era un tufiş de cimişir tuns, în a cărui latură fusese decupată o cavitate care semăna cu o mare gură căscată şi care era plină de ghivece de muşcate înflorite. De-a lungul aleii cu cadranul solar creşteau maci de un roşu aprins şi trandafiri, iar vara, la asfinţit, primulele de seară scânteiau ca nişte mici discuri lunare. La sfârşitul»

verii, perele de lângă zid erau împachetate în pungi de muselină ca să se coacă în siguranţă.

Şi totuşi, Tom nu era grădinar. Pentru el, cum probabil că ar fi fost şi pentru Peter, principala atracţie o *ib** 45

constituia căţăratul în copaci. Întotdeauna îşi amintea de primul copac din grădină în care se urcase – una dintre tisele din jurul peluzei. Nu se mai cocoţase în vreo tisă până atunci şi tindea să creadă că tisele sunt cele mai bune pentru aşa ceva.

Primele crengi creşteau suficient de jos, iar trunchiul avea o mulţime de noduri şi de scobituri. Cu degetele de la piciorul stâng într-una dintre acestea din urmă, Tom îşi încleştă mâinile pe creanga de deasupra. Apoi împinse, se săltă cu picioarele şi se trase cu putere în mâini: acum picioarele îi atârnau libere, creanga îi ajungea în dreptul pieptului, apoi la mijloc. Se trase şi mai sus, răsucindu-se cu măiestrie: acum stătea pe ramură, la înălţimea unui stat de om.

9

Restul urcuşului fu uşor, dar interesant: uneori îşi croia drum printre ramurile cele mai ample, de la margini, alteori chiar pe lângă trunchi. Lui Tom îi plăcea uscăciunea scoarţei de pe trunchi. Pe alocuri, aceasta se cojise, dând la iveală pete de un trandafiriu închis, de parcă sub maroniul său ar fi avut carne şi piele.

Şi urcă, şi tot urcă, răzbind, într-un final, din interiorul întunecos într-o întindere de albastru şi auriu incan

9

descent. Soarele era un glob de aur pe un cer albastru. De jur-împrejurul său, cât cuprindea cu ochii, se vedea o mare de verdeaţă. Era la acelaşi nivel cu celelalte tise de pe pajişte, aproape la înălţimea vârfului zidului sudic.

Tom era la acelaşi nivel şi cu geamurile de la etajul casei, care se afla în partea opusă a pajiştii. Atenţia îi fu atrasă de o mişcare într-una dintre camere: era, după cum văzu, aceeaşi slujnică pe care o zărise odinioară în hol. Ştergea praful într-unul dintre dormitoare, iar acum ieşi la fereastră ca să-şi scuture cârpa. În timp ce făcea asta, aruncă o privire indiferentă în direcţia tiselor, moment în care Tom încercă să-i atragă atenţia făcându-i cu mâna, dar era de parcă i-ar fi făcut cu mâna celui legat la ochi la jocul de-a baba oarba.

Slujnica reveni la dereticatul ei, dispărând în cameră, dar lăsă geamul deschis, aşa că Tom vedea mai multe. Mai era cineva în cameră în afară de slujnică – cineva care stătea sprijinit de peretele din spate, cu faţa la fereastră. Era limpede că slujnica vorbea, din când în când, cu persoana din cameră în timp ce-şi vedea de treabă, pentru că Tom auzea ecoul slab al conversaţiei. Nu distingea deloc cealaltă figură, dar îşi dădea seama că stă nemişcată şi zărea conturul alburiu al unui chip întors în permanenţă în direcţia lui. Acea privire fixă îl făcu să se ruşineze. Treptat îşi lăsă capul din ce în ce mai jos, iar apoi şi-l trase brusc în frunziş.

Mai târziu, Tom văzu şi mai mulţi oameni, de data aceea, în grădină. Îi urmări precaut, dar, în acelaşi timp – amintindu-şi că slujnica nu-l văzuse –, cu o oarecare încredere.

Era destul de sigur că grădina era folosită mai des decât îşi dădea seama. Avea adeseori senzaţia că oame→»

nii de-abia plecaseră – dar şi sentimentul mai neliniştitor, de care încercase să scape de nenumărate ori, cu argumente, că era cineva care *nu* plecase: cineva care

rămăsese acolo şi-l urmărea, neştiut, de la distanţă. Era o mare uşurare să vadă oameni, chiar dacă îl ignorau: slujnica, grădinarul şi o femeie cu trăsături aspre, îmbrăcată într-o rochie lungă şi foşnitoare de mătase mov, cu care Tom dădu nas în nas la un colţ. Aceasta nici nu-l

*

băgă în seamă.

Vizibilitate… invizibilitate… Dacă era invizibil pentru oamenii din grădină, nu se întâmpla la fel pentru unele dintre animalele de-acolo. În ce măsură îl vedeau nu putea spune, dar păsările îşi roteau capul în funcţie de mişcările lui şi-şi luau zborul când se apropia.

Şi, până la urmă, corpul lui avea sau nu greutate în această grădină? Iniţial îşi zise că nu. Când se căţărase în tisă, fusese surprins să constate că nicio ramură nu se clătina sub piciorul lui şi nicio crenguţă nu se rupse. Mai apoi – iar asta a fost o mare dezamăgire pentru el – descoperi că nu putea deschide nicio uşă din grădină folosindu-se de mâini. Nu putea deschide uşa serei şi nici pe cea a micii încăperi unde se făcea focul din spatele ei sau pe cea din peretele sudic, de lângă cadranul solar.

Uşile închise îi limitau curiozitatea, până când descoperi o cale de ieşire cât se poate de simplă: avea să intre pe uşile care îl interesau urmându-l pe grădinar. Acesta mergea constant la seră, în încăperea unde se făcea focul şi folosea poarta din zidul sudic.

Tom se concentră să pătrundă prin poarta din zidul sudic. Pe-acolo părea să fie cel mai uşor să intre pentru că grădinarul trecea adesea prin ea, cu uneltele lui. Probabil că pe undeva pe dincolo trebuia să fie un şopron.

De regulă, grădinarul trecea atât de repede şi închidea uşa atât de iute, încât nimeni n-ar fi avut timp să se strecoare după el. Şi totuşi, când împingea roaba, îşi zise Tom, se mişca mai încet. Aşa că aşteptă răbdător să se ivească ocazia. Şi chiar şi-atunci omul reuşi să-ntindă o mână lungă peste roabă, trecu repede de partea cealaltă, prinse uşa cu vârful cizmei şi i-o trânti lui Tom drept în

nas.

Tom se uită urât la uşa care, încă o dată, se dovedea a fi o barieră în calea lui. Din nou, fără speranţă, puse mâna pe clanţă şi apăsă. Ca de obicei, n-o putu clinti, degetele lui păreau complet lipsite de substanţă. Apoi, furios la culme, apăsă cu toată forţa: încruntă sprâncenele şi-şi concentră întreaga voinţă asupra clanţei până când simţi că ceva trebuia să se întâmple. Şi chiar se întâmplă: degetele începură să-i pătrundă prin clanţă, de parcă aceasta, şi nu degetele lui, era acum lipsită de substanţă. Degetele îi trecură prin fierul mânerului până ce mâna îi căzu înapoi, pe lângă corp.

Tom se holbă la mâna lui dreaptă vrednică de toată pomenirea. O pipăi cu cealaltă mână, ca să vadă dacă era ruptă sau dacă avea vânătăi: dar era teafără, exact ca înainte. Cercetă din nou clanţa: arăta la fel de reală ca orice altă clanţă.

Apoi se gândi că, dacă încerca cu-adevărat, uşa s-ar putea dovedi la fel de puţin solidă cum era clanţa.

Se sprijini de uşă şi împinse cu umărul, şoldul şi călcâiul. La început nimic nu cedă, nici el, nici uşa. Dar continuă să apese cu şi mai multă forţă şi hotărâre, şi, treptat, începu să aibă o senzaţie stranie, de parcă toată partea dreaptă îi amorţise – dar nu, nu era asta.

— Trec prin ea! icni el cuprins brusc de panică, dar şi de încântare.

De cealaltă parte a zidului, grădinarul îşi golise roaba de buruieni şi şedea pe unul din mânerele ei, în faţa unui şopron, mâncându-şi prânzul. Dacă l-ar fi putut vedea pe Tom, ar fi avut parte de o privelişte cât se poate de stranie: o parte dintr-un băiat, de la umăr până la picior, iţindu-se dintr-o uşă solidă, de lemn. La început, corpul îi trecu de partea cealaltă uniform, de sus până jos; apoi, trunchiul păru să stea pe loc, în timp ce partea de jos trecu cu totul, începând cu picioarele. Apoi pătrunse un braţ şi după aceea celălalt. La urmă, trecuse cu totul, cu excepţia capului.

Pentru moment însă adevărul era că lui Tom îi cam pierise curajul. Trecerea prin uşă a unei părţi atât de mari din propriul corp nu fusese lipsită de eforturi extraordinare şi nici de unele senzaţii stranii, chiar dacă imposibil de descris. „Doar mă odihnesc o clipă”, îşi zicea capul lui Tom, aflat pe partea cu grădina, deşi era conştient că nu făcea decât să amâne pentru că-i era frică. Stomacul lui, bunăoară, se simţise extrem de neplăcut când trecuse prin uşă. Oare capul lui ce va simţi – dar ochii sau urechile?

Pe de altă parte – şi această nouă idee se dovedi a fi chiar mai rea decât cea dintâi – dacă, asemenea unei locomotive cu aburi care pierde presiune, şi-a pierdut şi el, prin această întârziere, întreaga voinţă şi forţă corporală? Atunci nu va mai reuşi să se mişte nici înainte, nici înapoi. Ar rămâne prins cu gâtul în uşă, poate chiar pe vecie. Şi dacă ar veni cineva pe partea cealaltă a zidului, cineva care, printr-un ghinion absolut, *ar putea* să-l şi vadă – dacă ar fi o întreagă ceată de oameni: ar vedea un piept complet lipsit de apărare înţepenit în uşă – o invitaţie ca să râdă de el şi să-l atace.

Cu un efort spasmodic, cu ochii închişi şi cu buzele strânse, Tom îşi trase capul prin uşă şi rămase ameţit, confuz, dar întreg, de partea cealaltă a ei.

Când i se mai limpezi privirea, văzu că stătea chiar în faţa şopronului şi a grădinarului. Tom nu se mai aflase niciodată faţă în faţă cu grădinarul: acesta era un tânăr bine făcut, cu un chip înroşit de vânt şi cu ochii de culoarea cerului – care acum se uitau fix prin Tom, undeva, în depărtare. Tocmai băga în gură ultima îmbucătură dintr-un sandvici gros, cu şuncă. Îl termină, închise ochii şi zise cu voce tare: „Mulţumescu-ţi, Ţie.

Doamne, pentru toate cele bune pe care mi le dai şi păzeşte-mă de Diavol şi de toate răutăţile lui”.

Vorbea cu un accent rural, lungind vocalele şi scurtând consoanele, aşa că Tom trebui să-l asculte cu atenţie ca să-l înţeleagă.

Grădinarul deschise din nou ochii şi, ducând mâna la spate, scoase un alt sandvici. Oarecum surprins, Tom se întrebă dacă spunea câte o rugăciune după fiecare sandvici. Poate că nu ştia niciodată câte avea să mănânce.

Grădinarul continuă să mănânce, iar Tom se întoarse să se uite-n jur. Se afla într-o livadă în care erau ţinute şi găinile, în care se întindeau rufele la uscat şi se aprindea focul de tabără. Dincolo de livadă se vedeau pâlcuri de copaci şi luminişuri, din care se iţeau acoperişurile a ceea ce cu siguranţă era un sat.

Cât cercetă împrejurimile, Tom nu-l scăpă din ochi pe grădinar. Când acesta termină de mâncat, apucă mânerele roabei, ca să se întoarcă la lucru în grădină. Într-o clipită, Tom fu lângă el. Nu-i plăcuse deloc experienţa de a trece printr-o uşă închisă şi n-avea de gând să o repete. De data aceea însă avea la îndemână o soluţie extrem de simplă: sări sprinten în roaba goală şi se lăsă dus, confortabil, înapoi în grădină.

Avea să treacă multă vreme până când Tom îşi va mai croi drum, cu forţa, printr-o uşă. Oricum, văzuse livada, iar asta-i ajungea pentru moment; alte uşi mai puteau să aştepte. Între timp, escaladă zidul cel scund din fundul grădinii şi exploră pădurea de dincolo de el. Pe cea de-a treia latură a grădinii se strecură din nou prin gardul viu şi traversă pajiştea. Singura surpriză se dovedi hotarul pe care-l descoperi acolo: un râu puţin adânc, cu ape domoale şi limpezi şi cu malurile înverzite de trestii şi alte plante acvatice.

Prin urmare, grădina şi împrejurimile sale nu erau, în sine, în afara ordinii normale a lucrurilor, iar Tom nu era nici el alarmat de propriile abilităţi nenaturale. Şi totuşi mintea lui revenea iar şi iar, neliniştită, la unele dintre lucrurile văzute: faptul că vremea era tot timpul frumoasă, schimbarea rapidă a anotimpurilor şi a momentelor zilei, senzaţia constantă că e urmărit.

Într-o noapte însă toată această nelinişte se agravă. Coborâse din patul lui de la etaj şi se furişase în hol pe la

miezul nopţii, ca de obicei. Deschisese uşa grădinii şi descoperise, pentru prima dată de când o vizita, că era noapte şi acolo. Luna era sus pe cer, dar prin faţa ei norii goneau încontinuu. Deşi la înălţime totul era în permanentă mişcare, jos, pe pământ, nu se mişca nimic: grădina era prinsă într-o încremenire totală şi era mai sufocant decât la amiază. Simţind căldura, Tom îşi desfăcu nasturii de la cămaşa de pijama, lăsând-o să fluture pe lângă el în timp ce mergea.

În aer se simţea un miros de furtună. Înainte ca Tom să ajungă în fundul grădinii, luna dispăruse de tot în spatele norilor. În locul ei, o altă lumină păru să despice brusc bolta de sus în jos şi, după alte câteva secunde, se auzi tunetul.

Tom o porni înapoi spre casă. Când ajunse pe verandă, vântul sufla ca turbat, iar o ploaie deasă făcuse temperatura să scadă mult. Toate stihiile văzduhului păreau să se fi dezlănţuit în grădină şi, la lumina fulgerelor din ce în ce mai dese, Tom vedea cum frunzişul copacilor era zburătăcit dintr-o parte într-alta de vânt, iar, în colţul peluzei, măreţul brad conic se clătina înainte şi-napoi, cu crengile îmbrăcate în iederă zbătându-se sălbatic în urgie, asemenea braţelor unui bebeluş înfăşat.

Lui Tom i se părea că, la fiecare rafală de vânt, bradul se apleacă din ce în ce mai tare. „Nu poate să-l smulgă”, îşi zise el, „copacii puternici nu sunt smulşi cu una, cu două”.

De parcă ar fi răspuns gândului său, în timp ce vântul continua să mătură totul în cale, se auzi cel mai puternic tunet, însoţit de un fulger care nu veni nici de sus, nici dintr-o parte, ci păru să se prăvălească direct asupra copacului. Sclipirea fu atât de orbitoare, încât ochii lui Tomse-nchiseră, însă doar pentru o fracţiune de secundă. Când îi deschise la loc, văzu copacul ca o vâlvătaie prăbuşindu-se. În lunga clipă în care se prăbuşi, vântul părea să fi tăcut brusc şi, în acea tăcere, Tom auzi ceva – un ţipăt de om – un „O!” ce exprima aceeaşi groază pe

care-o simţea şi el. Venise de deasupra lui – de la una dintre ferestrele de la etaj.

Apoi bradul căzu, întinzându-se – deşi Tom nu va afla decât mult mai târziu – de-a lungul micilor morminte ale răsadurilor de sparanghel din grădina de legume. Căzu în beznă, în timp ce vântul şi ploaia începură iar să sufle şi să toarne.

Tom era tulburat de cele văzute şi auzite. Se întoarse în casă şi închise uşa grădinii. Înăuntru, pendula bătea paşnic, holul era nemişcat. Se întrebă dacă nu cumva îşi închipuise ce văzuse, aşa că deschise din nou uşa şi privi afară. Furtuna de vară era încă în toi. Fulgerele nu se mai vedeau decât în depărtare, dar luminau golul urât rămas între copacii de pe peluză, acolo unde se aflase bradul.

Prăbuşirea copacului fusese şi-aşa destul de groaznică, dar ţipătul de deasupra îl tulburase mai tare. Şi totuşi cel mai mare şoc veni de-abia în noaptea următoare.

Deschise uşa grădinii, ca de obicei, şi cercetă locul cu privirea. La început, nu pricepu ce era ciudat la ea, apoi îşi dădu seama că însuşi faptul că nimic nu e ieşit din comun e o ciudăţenie. Între copacii de pe peluză nu se căsca niciun gol: bradul înfăşurat în iederă încă îi domina pe toţi.

VII

Raport către Peter

— Numai dacă dai ceasul înapoi, răspunse într-o doară unchiul Alan la ultima întrebare a lui Tom.

Acesta mâzgălea ceva cu stiloul în colţul scrisorii către Peter: un cadran de ceas pe care îl închise apoi în vârful unei cutii înalte, rectangulare – adică o pendulă. Îi luă câteva minute ca să termine desenul, apoi i se-adresă din nou unchiului:

— Ce ceas?

— Ce-ai spus, Tom?

— Ai zis că un copac nu poate să cadă la pământ după care să stea din nou în picioare, la locul lui, decât dacă dai ceasul înapoi. Despre ce ceas e vorba?

— Aa, niciunul, răspunse unchiul în timp ce Tom continua să schiţeze conturul pendulei. E doar o zicală, Tom – „a da ceasul înapoi” înseamnă să recapeţi Trecutul, şi nimeni nu poate face asta. Timpul nu funcţionează aşa.

Unchiul se reîntoarse la cartea lui, iar Tom începu să mâzgălească ceva în altă parte a foii. După un timp, constată că desenase conturul unei creaturi care semăna cu un înger, cu aripi la umeri şi cu picioarele depărtate. Desenase făptura fără să-şi dea seama, iar acum era uimit de propria creaţie. Pe moment nu-şi dădea seama de unde i se năzărise acea formă. Apoi îşi aminti că o văzuse pe cutia pendulei şi se-apucă s-o deseneze şi pe aia.

Brusc întrebă:

— Ce *este* timpul, unchiule?

Unchiul Alan lăsă cu totul cartea jos, iar mătuşa puse deoparte, agitată, hainele pe care le cârpea.

— Tom, n-ar trebui să-i pui mereu unchiului tău întrebări atât de ciudate. E obosit după o zi întreagă de muncă.

— Nu, nu, Gwen. Întrebările unui copil trebuie întotdeauna să primească un răspuns. Însă ce aş avea de obiectat faţă de întrebările lui Tom e lipsa lor de legătură cu realitatea şi uneori neseriozitatea lor. Uită-te şi tu la ce-a întrebat mai întâi: dacă ar fi posibil să treci printr-o uşă – ba chiar s-a interesat *cum* ai putea face asta!

— As! exclamă uşurată mătuşa lui Tom, căci nu fusese atentă la conversaţia de până atunci. Păi asta pare o idee de bun-simţ – atât de normală, încât pare aproape prostuţă!

Alan Kitson ridică sprâncenele mirat, ceea ce o făcu pe nevasta lui să continue în grabă:

— Ştii ce vreau să spun – să treci printr-o uşă e o activitate de zi cu zi.

— Nu şi atunci când uşa e închisă… Apoi Tom s-a interesat de invizibilitatea – *invizibilitatea* – unei persoane ca el.

— Uneori, în basme… începu mătuşa Gwen.

Tom scutură indignat din cap.

— Şi, în ultimul rând, continuă unchiul său, avem această întrebare despre copaci care se prăbuşesc într-o zi, iar a doua zi, împotriva tuturor legilor cunoscute ale Naturii, sunt din nou în picioare…

— A fost un vis, îl întrerupse mătuşa Gwen, doar un vis ciudat, nu-i aşa, Tom?

— Nu, n-a fost! strigă Tom cu patimă. A fost adevărat!

— Chiar aşa! zise unchiul Alan, savurând fiecare secundă a discuţiei. Care vasăzică, acest copac chiar a existat – acest incident ieşit din comun s-a întâmplat cu adevărat! Spune-ne unde, Tom, unde anume? Unde şi când, Tom?

Tom rămase tăcut. Străpungea cu vârful stiloului petele de cerneală pe care le făcuse pe-o latură a scrisorii.

— Haide, Tom!

— Era copacul zânelor! spuse mătuşa Gwen, revenind c-o voioşie exasperată la sugestia ei iniţială. Spiriduşii pădurii l-au tăiat, nu-i aşa, Tom?

Unchiul Alan zâmbi şi luă din nou cartea în mână.

— Până la urmă tind să cred că ai dreptate, Gwen.

— A căzut în timpul unei furtuni, zise Tom c-o voce sugrumată. A fost lovit de un trăsnet, completă el.

Îl privi pe unchiul său de parcă l-ar fi vrut răpus în acelaşi fel. Mătuşa Gwen surprinse această privire şi, văzând că soţul deschide gura să spună ceva, se grăbi să intervină. De data aceea, avu câştig de cauză:

— Iar acum Tom nu trebuie să mai vorbească şi nici să fie întrerupt până ce nu-şi termină scrisoarea pentru Peter!

Aşa că Tom se-ntoarse la scrisoare, înghesuind cuvintele între mâzgăliturile şi împunsăturile făcute cu vârful stiloului.

„… Tot ce ţi-am spus e adevărat”, scrise el, „despre uşă şi despre faptul că sunt invizibil şi despre brad. Totul e

foarte ciudat, dar nu mă *deranjează* atât de tare.

Poate doar faptul că sunt invizibil pentru toată lumea. De pildă, în grădină au apărut trei băieţi. Îi cheamă Hubert, James şi Edgar. Edgar e cam de vârsta mea, dar cred că James mi-ar plăcea mai mult. E şi o fată care se ţine după ei. E foarte mică şi-o cheamă Hatty, sau ceva de genul ăsta…”

Fără să-şi ia ochii din carte, unchiul Alan zise:

— E inutil să-i scrii atât de mult cuiva care e în convalescenţă după pojar. După o astfel de boală, pacientul trebuie să fie deosebit de atent să nu-şi solicite prea tare ochii.

— Dacă scrisoarea lui Tom e prea lungă pentru Peter, cu siguranţă că mama lui o să i-o citească cu voce tare, interveni mătuşa Gwen.

Alarmat, Tom scrise „PERSONAL” în capul pagini, cu nişte litere de tipar foarte mari, o împături de multe ori şi scrise „Peter – PERSONAL” pe ambele părţi. Din păcate, fu nevoit s-o despăturească, căci, în panica lui, uitase s-o semneze. Apoi o puse într-un plic, scrise adresa şi mai adăugă şi un „CONFIDENŢIAL” în colţul din stânga sus.

Descoperi că ochii unchiului său îl urmăreau ironic pe deasupra cărţii şi se simţi sfidător. Linse marginea plicului şi-o apăsă ca să se închidă bine. Apoi desenă semnătura lui în formă de motan pe partea proaspăt lipită. Ca un sigiliu, aceasta îl proteja ca să nu umble nimeni la el. Sub motan, Tom scrise: C.A.

Unchiul Alan îşi scoase portofelul din buzunar:

— Uite-aici un timbru pentru preţioasa ta scrisoare.

Tom îi mulţumi băţos.

Odată scrisoarea terminată, Tom nu mai avu nimic de făcut. Se linişti, pregătindu-se să aştepte răbdător ora de culcare. N-avea niciun rost să se ducă în pat mai devreme: oricum nu putea merge în grădină decât după ce unchiul şi mătuşa lui adormeau.

Cum se întâmpla mai mereu în ultima vreme, mintea îi fugi la grădină. Se gândi cât de periculos de aproape

fusese de a o trăda. Din fericire, unchiul şi mătuşa doar râseseră de el; dacă ar fi fost mai grijulii şi mai înţelegători, poate că s-ar fi simţit obligat să le spună mai multe. I-ar fi putut afla secretul. Ar fi insistat să îl însoţească următoarea dată când ar fi vizitat grădina.

Ideea îi dădea fiori.

— Te simţi bine, Tom? se interesă mătuşa lui.

— Da, mulţumesc, mătuşă.

Cu toate astea, aduse termometrul şi îl obligă să şi-l pună în gură.

— Ai tremurat de parcă te-ar fi luat cu frisoane.

Tom dădu din cap că nu.

— Sper, spre binele tău, Tom, să nu fie un început de pojar. Ar însemna ca, în loc de zece zile, să mai stai încă vreo câteva săptămâni departe de casă, spuse ea, scoţând termometrul şi ţinându-l în lumină.

— Doar zece zile? repetă Tom.

— Ştiu că vrei să te întorci acasă, zise mătuşa Gwen cu tristeţe.

I-ar fi plăcut ca el să mai stea. Unchiul Alan nu zicea nimic.

Doar zece zile! Doar zece zile în care mai putea merge în grădină!

— Cred că am temperatură şi probabil că e pojar, zise Tom.

Chiar şi cu pojar, cu siguranţă că ar fi putut să coboare în fiecare seară să viziteze grădina, în cele câteva săptămâni suplimentare în care boala îşi urma cursul.

— Niciodată nu găsesc linia de mercur la început, spusese mătuşa Gwen.

Tot învârti termometrul pe toate părţile până când, în cele din urmă, îl ţinu nemişcat.

— Nu, Tom, nu ai temperatură, deci nu ai nici pojar. Eşti uşurat, nu-i aşa? în curând o să te întorci acasă.

— Dar…

— Da, Tom?

Nici nu îndrăznea s-o spună: că dintr-odată nu-şi mai

dorea să se întoarcă acasă. Că tot ce voia era să rămână acolo – acolo, unde putea vizita grădina. Casa lui părea acum pierdută undeva, în ceaţă, la mare, mare, depărtare. Chiar şi Peter era un băiat străin, cu care nu putea decât să corespondeze prin scrisori, nu să se joace. Băieţii apropiaţi lui acum se numeau Hubert, James şi Edgar – dar în special James. Era şi o fată – dar ea nu era decât o fată. Cum o chema oare? Hatty…

VIII

Verişorii

Hubert era cel mai mare dintre cei trei băieţi pe care Tom îi văzuse în grădină. Şi, într-adevăr, în scrisoarea către Peter, poate că Tom n-ar fi trebuit să-l numească deloc băiat: era, mai degrabă, un tânăr. Deasupra buzei de sus îi creşteau deja nişte tuleie rare, pe care le atingea uneori cu nerăbdare şi admiraţie. Avea deja statura unui bărbat, deşi încă nu era complet dezvoltat.

Şi James, şi chiar şi Edgar, erau mai în vârstă decât Tom. Vocea lui James era un soi de hârjâit catifelat şi ezitant, care, uneori, spre propria lui mirare, scăpa, în plină conversaţie, într-un falset ascuţit. „O!” exclamă el atunci şi se oprea, îmbujorându-se brusc, chiar şi în faţa fraţilor săi.

9

Cel de-al treilea frate, Edgar, avea părul castaniu, cu şuviţe de culoare mai închisă, şi nişte ochi căprui, care se mişcau uimitor de iute în toate părţile şi cărora nu le scăpa nimic. De asemenea, vorbea repede şi tăios. Tom îl plăcea cel mai puţin pe Edgar, deşi era cel mai apropiat de el ca vârstă.

Cei trei ieşiseră într-o bună zi din casă în grădină când Tom era deja acolo. Erau urmaţi de o fetiţă îmbrăcată într-un şorţuleţ albastru cu volănaşe şi care avea părul lung până la umeri. Singurul fel în care ai fi putut descrie ce făcea fetiţa era să zici că „se ţinea” după ei. Mergea în urma lor şi, din când în când, mai dădea câte-o *fb** 1 „A

roată în jurul lor – într-un fel care-ar fi putut prea

bine deveni exasperant – ca să ajungă din nou în faţa lor şi să audă ce spuneau. Vorbeau despre o vânătoare de şobolani care urma să aibă loc în seara aceea: morarul îi invitase; urma să se desfăşoare după lăsarea întunericului, desigur; şi Bertie Codling avea să fie şi el acolo, şi tânărul Barty va veni şi el, probabil; şi o să ia o lampă cu petrol cu ei; şi-o să-şi ia şi puşca cu aer comprimat; şi nu era păcat că n-aveau decât o singură puşcă cu aer comprimat toţi trei, şi nu câte una fiecare?

Ascuns în spatele copacilor din apropiere, Tom îi asculta cu nesaţ, iar fetiţa le dădea întruna târcoale.

— Haideţi să fugim de Hatty! zise brusc Hubert şi exact asta şi făcu, picioarele-i lunguleţe acoperind distanţe din ce în ce mai mari.

James o zbughi şi el de lângă ea, râzând, iar Edgar îl urmă. Hatty, de parc-ar fi fost deja obişnuită cu asta, o luase la trap pe urmele lor, când Edgar făcu brusc stânga-mprejur şi, aplecându-se, îi aruncă în faţa băţul din lemn de alun pe care-l avea la el. Acesta n-o atinse – nici nu trebuia să o atingă –, dar o făcu să se împiedice. Căzu grămadă, cu nasul în iarbă, şi începu să plângă.

James îi auzi bocetele, se întoarse şi o ridică. O scutură puţin, dar cu blândeţe, spunându-i „Prostănaco – măi prostănacă mică ce eşti”. La drept vorbind, Tom nu prea vedea nimic prostesc în a te împiedica de un obiect care ţi-a fost aruncat brusc la picioare.

— Ce-o să zică mătuşa? se smiorcăia Hatty, arătând înspre petele verzi de pe şorţuleţ.

James încercă să le şteargă cu mâna, dar fireşte că asta nu îmbunătăţi deloc situaţia. Brusc, păru să-şi piardă răbdarea:

— Atunci de ce-ai căzut? Trebuie să te uiţi pe unde mergi! Nu pot să te-ajut – mă duc după ceilalţi! şi o zbughi după ei, printre copaci.

Hatty îl urmă, continuând să plângă cu sughiţuri de una singură, dar cu gândul în altă parte. O luă de-a lungul cărărilor şi printre copaci, căutându-i. Privea mereu când

într-o parte, când într-alta, şi nu trecu mult până se opri cu totul din plâns şi rămase cu capul întors într-o parte, ascultând cu atenţie. Tom îşi dădea seama că e ceva foarte iscusit în modul în care îi căuta pe cei trei băieţi: se mai jucaseră aşa de multe ori.

Se hotărî s-o urmărească pe Hatty în căutările ei.

Lângă iaz, se întâlni cu grădinarul:

— Abel, spune-mi, te rog, i-ai văzut cumva pe vărul James sau pe vărul Hubert? Pe vărul Edgar nu vreau să-l găsesc.

— N-au ajuns până aici, domniţă Hatty. Iar se joacă de-a prinselea cu tine?

— E singurul joc pe care-l joacă cu mine.

— Da' de ce nu-i rogi să te lase pe tine să fugi o dată şi să te prindă ei?

— N-ar ajuta la nimic. Nu pot fugi la fel de repede ca ei.

— Ar putea să-ţi dea un avans.

Micuţa se lumină la faţă:

— Dacă m-ar lăsa, nu m-ar găsi prea uşor după ce m-aş ascunde. M-aş ascunde mai bine ca ei.

Se umflă în pene, începând să ţopăie în vârful picioarelor de jur-împrejurul grădinarului.

— Ştiu locuri secrete mai bune – ştiu multe locuri secrete mult mai bune şi pot să fiu mai tăcută ca ei. Atât de tăcută, că nimeni nu ştie că sunt în grădină.

— Chiar aşa? se miră grădinarul, plin de admiraţie – doar ca să-i facă pe plac, îşi zise Tom.

— Eu văd pe toată lumea, dar nimeni nu mă vede pe mine, zise fetiţa, mai veselă ca niciodată.

Dintr-odată, dintre copacii din spatele ei se auzi un „Cu-cuuu!". Se întoarse, iar Tom făcu şi el la fel: Edgar se arătă ca s-o facă să reînceapă urmărirea.

Deşi spusese că nu vrea să-l găsească, Hatty porni imediat după el. Aproape instantaneu şi ceilalţi doi băieţi ieşiră din ascunziş. O ţâşniră toţi trei înapoi peste peluză, în direcţia casei. Aveau să ajungă cu uşurinţă înaintea

urmăritoarei, iar Tom se temea că, asemenea ghinionistei de Hatty, şi el îi va pierde. James era ultimul dintre cei trei alergători. Iar el îi căzuse cu tronc: era genul de băiat pe care l-ai lua cu tine la căţărat de copaci sau la orice altă activitate. James se ducea la vânătoare de şobolani chiar în seara aceea…

— Hei! strigă Tom şi, ieşind dintre copaci, sprintă magnific în direcţia lui. Hei, James!

Era prima dată când strigase în grădină. Câteva păsări se-nălţară dând din aripi, dar băiatul pe care-l strigase cu atâta forţă nu-i acordă nici cea mai mică atenţie. Tom îl depăşi, se postă în calea lui şi îl strigă iar şi iar: pentru James, Tom era invizibil şi imposibil de auzit. James urcă bocănind treptele şi se făcu nevăzut în interiorul casei. Dispăruseră toţi trei.

Tom era extrem de dezamăgit. Nu-i păsase că era invizibil pentru ceilalţi – pentru slujnică şi femeia cu trăsături aspre, pentru grădinar şi pentru fetiţă, şi chiar pentru Hubert (care arăta stupid de matur) şi pentru Edgar (care îi era antipatic). Dar i-ar fi plăcut ca James să-l vadă: ar fi putut fi tovarăşi de aventură.

Încăpăţânându-se în faţa înfrângerii, Tom îl urmă în sus, pe trepte, şi în casă, dar mai încet. Fireşte că mai intrase astfel în casă, de fiecare dată când revenise la etaj, în dormitorul din apartamentul soţilor Kitson, la sfârşitul vizitelor în grădină. De data aceea însă nu închise uşa grădinii după el: ştia din experienţă că asta l-ar fi ferecat instantaneu în casa cea nouă, cu apartamentele ei. De data asta voia cealaltă casă, cea cu grădina.

Aşa că lăsă uşa spre grădină deschisă şi înaintă pe hol, trecu de suportul de lemn şi de barometru, spre poliţa de marmură, cu toate vitrinele cu animale şi păsări împăiate. Îşi ţinu respiraţia: poate că, de data asta, va reuşi să pătrundă în interiorul casei pe timpul nopţii şi s-o exploreze.

Deşi înaintă repede de-a lungul holului, înspre scări, către locul de unde îi auzise (sau i se păruse că-i auzise) pe

băieţi chicotind – deşi se mişca repede, mobila de pe culoar se dizolva şi dispărea în faţa ochilor lui cu şi mai mare iuţeală. Chiar înainte de-a ajunge la mijlocul holului, totul dispăruse în afara pendulei; când ajunse la mijloc şi privi în lateral, spre scări, le văzu golaşe şi fără covor, exact aşa cum erau când le foloseau unchiul şi mătuşa lui şi toţi ceilalţi locatari, în timpul zilei. Aceste scări nu l-ar fi putut purta altundeva decât în pat.

„Ce pacoste!” exclamă el. O luă înapoi pe unde venise, către uşa grădinii: aceasta era neschimbată. Când trecu pragul, aruncă o privire peste umăr şi fireşte că holul se umplea de mobilier în urma lui. Policioarele, barometrul, vitrinele, suportul de umbrele, gongul şi băţul lui – toate reapăreau, treptat; şi, evident, pendula care fusese tot timpul acolo.

Tom era contrariat, dar hotărî să nu lase această dezamăgire să-i strice plăcerea pe care i-o dădea grădina. Şi-i va scoate pe James şi pe ceilalţi cu totul din minte. Deja aproape c-o uitase pe fată, pe Hatty. Nu venise după verii săi în casă; dintr-un motiv oarecare, renunţase la urmărire. Tom nu se întrebă unde anume în grădină se afla ea în acea clipă şi nici ce făcea.

IX

Hatty

Tom nu-i vedea decât rareori pe cei trei băieţi în grădină. Ieşeau la plimbare cu puşca cu aer comprimat sau la cules de fructe. A doua oară când i-a văzut, la doar câteva zile după acea primă întâlnire, veniseră să culeagă mere.

Urmaţi de un terier, ieşiră agale din casă şi – aparent fără ţintă – o apucară pe poteca de lângă seră, intrând în grădina de legume. Apoi, dintr-odată, se strânseră în jurul unui măr tânăr, cu fructe timpurii.

— Ni s-a spus doar să nu culegem mere din pom, zise Hubert. Haideţi, băieţi! Scuturaţi-l şi faceţi-le să cadă!

El şi James apucară trunchiul copacului şi-ncepură să-l scuture. Mai întâi căzu unul, apoi urmară mai multe

mere. Edgar tocmai le aduna de pe jos când se opri, se uită scrutător înspre tufişuri şi strigă:

— Spioana!

Căci acolo se ascundea copila, Hatty. Acum, că o văzuse, ieşi de-acolo.

— Dă-mi te rog şi mie un măr! zise ea.

— Sau ce, ne spui? ţipă Edgar. Spioana şi pârâcioasa!

— Of, dă-i odată un măr, că nu face nimic rău! interveni James.

Cum Edgar nu părea să vrea, James îi aruncă chiar el unul, pe care fetiţa îl prinse în poala şorţului.

1 ode

— Doar să nu laşi cotorul pe peluză, cum ai făcut ultima dată, Hatty, că o să intri în bucluc şi poate ne bagi şi pe noi!

Fetiţa promise că n-o s-o facă şi, ronţăindu-şi mărul, se apropie mai mult de grup. Fiecare băiat avea acum câte un măr pe care îl mânca în grabă, plimbându-se de colo-colo şi răscolind pământul cu picioarele ca să-şi ascundă urmele.

Acum se opriră din nou – din întâmplare, foarte aproape de Tom, chiar dacă cu spatele la el – cât să-şi termine de mâncat merele. Tot amuşinându-le picioarele, terierul ajunsese în partea în care stătea Tom. Era foarte aproape de el şi – într-o oarecare măsură – deveni conştient de prezenţa lui. Atâta lucru măcar era limpede din comportamentul căţelului: se întoarse cu faţa la Tom, părul de pe ceafă i se zbârli şi începu să mârâie întruna. Hubert zise „Ce e Pincher, ce-i, băiatule?” şi se întoarse. Se uită la Tom, dar nu-l văzu.

Edgar se întoarse şi el în acelaşi timp: privi scrutător în direcţia lui Tom de mai multe ori. Apoi se întoarse şi James, şi chiar şi Hatty. Toţi patru se zgâiau prin Tom în timp ce câinele de la picioarele lor continua să mârâie.

Era foarte nepoliticos din partea lor, îşi zise Tom şi, pe deasupra, foarte stupid. Brusc, îşi pierdu răbdarea cu ei. Simţi un impuls subit de-a fi şi el nepoliticos, căruia îi

cedă – în fond, nimeni nu-l putea vedea, aşa că scoase limba la ei.

Drept răspuns, fata, Hatty, scoase şi ea limba la Tom.

Pentru o clipă Tom fu atât de uimit, încât aproape crezu că-şi imaginase totul, dar ştia că nu e aşa. Fetiţa scosese limba la el.

Îl vedea.

— La ce-ai scos limba, Hatty? întrebă Edgar, care probabil că putea vedea chiar şi cu coada ochiului.

— Mă frigea limba în gură, replică Hatty, cu o ingeniozitate care-l luă pe Tom prin surprindere. Voia să-i fie răcoare – voia la aer proaspăt.

— Nu da răspunsuri d-astea obraznice şi mincinoase!

— Las-o în pace, Edgar, interveni James.

Băieţii îşi pierdură interesul atât pentru comportamentul straniu al câinelui, cât şi pentru Hatty. O porniră înapoi spre casă. Cu coada între picioare, dar încă iritat, căţelul se ţinu după ei, rămânând între Tom şi grup şi continuând să mârâie înfundat; fata mergea la câţiva paşi în faţa lor.

Tom îi urmă, fremătând de emoţie, în aşteptarea ocaziei potrivite.

O luară în şir indian pe cărarea îngustă dintre seră şi tufa cea mare de cimişir. Hatty era prima, apoi veneau cei trei băieţi. Tom mergea în spatele celor patru, dar, când ieşiră de pe cărăruie pe peluză, în faţa lui nu mai erau decât cei trei băieţi.

— Unde-i Hatty? întrebă James.

El fusese ultimul din rând.

— A zbughit-o pe undeva printre copaci, răspunse nepăsător Edgar, şi cei trei băieţi îşi continuară drumul spre casă.

Tom rămăsese singur pe pajişte, privind în jur furios şi hotărât. Ea credea că-i scăpase printre degete, dar nu era aşa. O s-o găsească şi-o să vadă exact cum stă treaba.

Îşi începu căutările, uitându-se în toate locurile care-i

treceau prin minte: printre tufişuri, în copaci, în spatele încăperii unde se făcea focul pentru seră, după cioturile de alun, sub arcadele casei de vară, în răsadurile de agrişe protejate cu sârmă, după aracii de fasole…

Nu… nu… nu. Nu era nicăieri. Într-un final, din spatele lui, auzi un „Cu-cuu!”

Stătea acolo, la doar câţiva metri depărtare, holbându-se la el. După un moment de tăcere, dar neştiind dacă vorbeşte unor urechi care-l pot auzi, Tom spuse:

— Ştiam că te ascunzi de mine şi că mă urmăreşti chiar în clipa asta.

Probabil că voia să se prefacă că nu-l auzise, exact cum, mai devreme, trebuie să se fi prefăcut că nu-l vede, dar orgoliul ei nu rezistă unei asemenea afirmaţii:

— Chiar în clipa asta? exclamă ea dispreţuitor. Ei bine, să ştii că am fost ascunsă şi te-am urmărit de nenumărate ori până acum! Te-am văzut când ai alergat pe lângă puieţii de alun şi mi-ai folosit tunelul secret din gard ca să ajungi pe pajişte! Te-am văzut când Susan ştergea praful şi i-ai făcut cu mâna din vârful tisei! Te-am văzut când ai trecut prin uşa livezii!

Şovăi o clipă, de parcă amintirea ar fi tulburat-o, şi apoi continuă:

— O, te-am văzut des – foarte, foarte des – când habar nu aveai că te văd!

Deci asta erau urmele de paşi din iarbă din acea primă zi, asta era silueta fantomatică şi chipul pe care le zărise în fundul dormitorului peste peluză, de-aici, pe scurt, venea ciudata senzaţie că e urmărit, pe care Tom o avusese atât de des, încât, într-un final, o acceptase fără să-şi mai bată capul cu ea.

Tom începu să simtă un soi de respect pentru fetiţă.

— Nu te-ascunzi deloc rău pentru o fată, zise el.

Îşi dădu seama imediat că remarca o înfuriase, aşa că se grăbi să se prezinte:

— Eu sunt Tom Long.

Ea nu spuse nimic, dar nu păru foarte impresionată

de numele lui.

— Ei bine, continuă Tom iritat, eu ştiu cum te cheamă pe tine: Hatty – Hatty Cumva.

O spusese cu o detaşare dispreţuitoare: în fond, o merita.

După o uşoară ezitare, fetiţa adoptă o postură băţoasă şi zise:

— Prinţesa Hatty, te rog: eu sunt o prinţesă!

X

Jocuri şi poveşti

La început, Tom fu cât pe ce s-o creadă. Avea o privire directă şi neşovăielnică şi, cu obrajii săi rumeni, cu părul lung şi negru şi cu mica sa demnitate băţoasă, poate că avea ceva regal – ceva de regină dintr-o carte cu poveşti. Chiar în spatele ei se afla fundalul verde-închis al unei tise. Într-o mână ţinea o ramură de tisă pe care-o rupsese pentru că era agitată sau ca să se joace cu ea, iar în cealaltă avea mărul pe jumătate mâncat: ţinea cele două obiecte ca pe sceptrul şi globul crucifer ale unei regine.

— Poţi să-mi săruţi mâna, spuse ea.

— Nu vreau, zise Tom. Apoi adăugă, în caz că e cu-adevărat o prinţesă, lucru de care se cam îndoia: Mulţumesc. Dacă eşti cu-adevărat o prinţesă înseamnă că tatăl şi mama ta sunt regele şi regina. Unde e regatul lor – şi, de fapt, unde sunt ei?

— N-am voie să spun.

— De ce nu?

Fetiţa ezită, apoi zise:

— Sunt prizonieră aici. Sunt o prinţesă deghizată. O persoană de-aici pretinde că e mătuşa mea, dar nu este: e rea şi crudă cu mine. Iar ăştia nu sunt verişorii mei, deşi sunt obligată să le spun aşa. Acum îmi cunoşti secretul. Îţi voi permite să-mi spui Prinţesă.

Întinse din nou mâinile spre el, dar Tom o ignoră.

— Iar acum, continuă ea, îmi voi da voie să mă joc cu tine.

— Nu mă deranjează să mă joc, zise Tom cu

încăpăţânare, dar nu sunt obişnuit să mă joc jocuri d-astea prosteşti, de fete.

— Haide cu mine, spuse fata.

Îl duse să-i arate grădina. Tom credea că o ştie bine deja, dar acum, cu Hatty, văzu locuri şi lucruri pe care nici nu le bănuise. Îi arătă toate ascunzătorile ei: un cotlon înfrunzit între un perete şi un trunchi de copac, în care de-abia se putea strecura un om mic; interiorul gol al unui tufiş de cimişir şi un tunel care ducea până acolo, exact ca cel din gardul viu ce mărginea pajiştea; un soi de cort făcut din aracii de fasole pe care Abel îi lăsase sprijiniţi de zidul încăperii unde se făcea focul pentru seră, o serie de ascunzişuri în spatele frunzelor ferigilor mari ce creşteau de-a lungul unei laturi a serei; un tunel verde şi pufos între straturile de sparanghel, îi arătă lui Tom cum să se ascundă stând, pur şi simplu, în spatele trunchiului bradului celui mare: trebuia să asculţi cu atenţie şi să te mişti cu precizie – şi fără zgomot, fireşte – pentru ca trunchiul să rămână mereu între tine şi cel care te caută.

9

Hatty îi arătă lui Tom multe lucruri pe care n-ar fi avut cum să le descopere de unul singur. Când ridică peticul de sac de deasupra ţevilor care acopereau rubarba, ca să-i arate plantele, Tom îşi aminti de ceva:

— Ai lăsat vreodată un mesaj scris aici?

— Ai găsit tu vreunul? întrebă Hatty.

— Da, o scrisoare către zâne, răspunse Tom fără a-şi ascunde dezgustul pe care-l simţise. Către zâne!

— Oare cine-ar fi putut s-o pună acolo? se întrebă Hatty. Auzi tu, către zâne!

Se strâmbă ea, dar într-un fel ciudat, şi schimbă repede subiectul:

— Haide, Tom, să-ţi mai arăt şi alte lucruri!

Deschise uşile, desfăcu zăvorul portiţei care dădea în ţarcul ce proteja agrişele şi intrară. Printre ultimele plante găsiră o mierlă care, atrasă de fructe, trebuie să se fi strecurat printr-o deschizătură mai puţin oficială. Când se

apropiară, pasărea începu să dea bezmetic din aripi, lovindu-se de gardul de sârmă. Merseră roată pe lângă ea şi o mânară de-a lungul gardului – într-o grabă veselă – până la portiţa pe care-o lăsaseră deschisă.

— Are noroc că am găsit-o, zise Hatty. Mi-e teamă că Abel… şi scutură din cap. Chiar cred că mai degrabă ar lăsa pasărea să moară *de foame* decât să-i mănânce fructele.

Hatty deschise pentru Tom uşa livezii dinspre cărarea cu ceasul solar, apoi uşa şopronului. Printre unelte, lădiţe cu seminţe, ghivece şi bobine de sârmă pentru găini, găsiră un sac plin de pene – pene de găină şi de gâscă. Hatty îşi vârî mâinile în el şi aruncă penele în aer, care plutiră într-un nor maro-alburiu atât de dens, încât chiar şi Tom simţi o gâdilătură pe nas şi strănută. Apoi Hatty se târî pe podea, râzând, culese toate penele căzute şi le puse la loc, ca să nu se-nfurie Abel. În timpul ăsta, Tom se aşezase pe mânerul roabei, bâţâind din picioare, şi-i arăta fiecare pană rătăcită care încă plutea prin încăpere. N-ar fi putut s-o ajute pe Hatty: ştia că, chiar dacă s-ar fi opintit cu toată forţa, tot n-ar fi reuşit să ridice nici măcar o pană. Între timp, Hatty, în patru labe, părea să fi uitat că e o prinţesă.

După asta, merseră la micuţa încăpere de cărămidă de la capătul serei, a cărei uşă Hatty voia să o deschidă pentru Tom. Era mult prea mică de înălţime ca să ajungă la drugul de fier, din partea de sus, care ţinea uşa închisă, dar, ridicându-se pe vârfuri, reuşi în cele din urmă să-l dea la o parte cu ajutorul băţului ei de tisă. Deschise uşa şi coborâră scările în beznă şi în mirosul de rugină şi cenuşă rece – afară era atât de cald, încât nu aprinse nimeni focul în vatra serei. Pe un perete era un raft mic pe care se aflau două sau trei cărţi, care, din câte spunea Hatty, îi aparţineau lui Abel. Deşi nu ajungeau până la raft, se vedea că volumul de deasupra e o Biblie.

— Abel spune că Biblia trebuie să stea deasupra tuturor celorlalte cărţi, ca… ca regina care domneşte peste

toată Anglia.

Intrară în seră, printre cactuşi şi plantele cățărătoare care coborau din ghivecele lor suspendate, şi printre plantele cu flori ciudate, pe care nimeni nu s-ar fi aşteptat să le vadă crescând afară, ca toate celelalte. Tom simţea că se sufocă înăuntru şi se întrebă cum suportau ele aerul înăbuşitor de acolo. Se afla acolo o plantă de ricin – şi fu de-ajuns ca Hatty să-i pomenească numele că Tom simţi că-l cuprinde greaţa. Mai era şi o mimoză, iar Hatty îi arătă lui Tom cum, când atinge vârful unei frunze cu degetul, întreaga ramură se încovrigă, ferindu-se de ea. Sensibilitatea plantei era cu-adevărat ieşită din comun, căci părea să simtă chiar şi atingerea lui Tom. Ceea ce-l încântă atât de tare, încât îşi plimbă degetele pe toată suprafaţa ei, lăsând-o apoi să se retragă ca şi cum ar suferi de o depresie nervoasă.

Apoi se aplecară peste rezervorul cu apă, încercând să prindă caraşii aurii. Hatty îşi suflecă mâneca, iar Tom îşi lăsă şi el braţul în jos, făcându-se unul cu al ei. Astfel, scufundară acest braţ dublu în apă ca să vâneze. Tom n-ar fi putut face nimic de unul singur, dar, când Hatty aproape că prinse un peşte, mâna lui făcu pereche perfectă cu a ei.

Apoi Hatty îl conduse pe Tom înapoi către uşa serei şi-i arătă brâul de panouri de sticlă colorată ce mărgineau plăcile de sticlă din partea superioară a construcţiei. Prin fiecare dintre panourile colorate vedeai o altă grădină. Prin cel verde, Tom văzu o grădină cu flori verzi, sub un cer verde, în care chiar şi muşcatele păreau de un verde închis. Prin cel roşu se întrezărea o grădină aşa cum s-ar fi văzut prin roşeaţa pleoapelor închise. Panoul mov umplea grădina de umbre de furtună, anunţând apropierea nopţii. Cel galben părea să o scufunde în limonadă. În toate cele patru colţuri ale brâului colorat era câte un panou incolor, gravat cu o stea.

— Dacă te uiţi prin ăsta… zise Hatty.

Îşi mijiră ochii şi priviră prin sticla gravată.

— Nu se vede nimic prin stea, zise Tom dezamăgit.

— Uneori, ăsta îmi place cel mai mult, replică Hatty. Te uiţi, nu vezi nimic, şi ai putea crede că nu există nicio grădină, dar ea e mereu acolo, aşteptându-te.

Ieşiră din nou în grădină şi Hatty începu să-i povestească lui Tom despre tisele din jurul peluzei. Cea în care se căţărase el şi din care făcuse cu mâna se numea Matterhorn. O alta se numea Observatorul, iar alta era Treptele de la Sf. Pavel. Un copac se numea Alunecosul din pricina dificultăţii de a te căţăra în el: trunchiul lui era golaş până la o înălţime destul de mare şi nu putea fi escaladat decât dacă îl luai în braţe cu totul. Hubert, James şi Edgar se căţăraseră cu toţii în el la vremea lor.

76» «o*

dar Hatty n-o putea face. (Tom se simţi superior – cât o fi fost ea de prinţesă.)

Uneori, lui Tom informaţiile pe care i le dădea Hatty îi păreau cam îndoielnice. Bunăoară, când se opriră în dreptul unei plante stufoase, asupra căreia Hatty îi atrase atenţia, îi spuse:

— Ăsta e Tufişul în Flăcări.

Rupse o frunză din el, o frecă între degete, apoi îi duse degetele la nas, să le miroasă.

El le amuşină, dar nu i se păru că ar avea vreun miros aparte:

— Ar trebui să miroasă a ars? se interesă el neîncrezător.

— Nu, James zice că miroase a lămâiţă.

— Şi-atunci de ce se cheamă Tufişul în Flăcări?

— Se zice că, dacă ieşi în grădină în noaptea de Sânziene şi-i dai foc, o să ardă cu totul, într-o mare pălălaie.

— De unde ştii? Ai încercat să faci asta?

— Nu, sigur că nu. Pentru că nu e decât una în toată grădina şi nu vrem s-o facem scrum.

— Aha!

Tom îşi zise că ceea ce spune fata ar putea fi

adevărat.

Hatty veni mai aproape de el.

— Vrei să-ţi spun ceva… ceva secret?

— Dacă vrei.

— Tufişul ăsta a crescut dintr-un butaş chiar din tufişul în flăcări – cel care a ars când Moise era acolo.

— Dar asta s-a întâmplat acum foarte, foarte multă vreme, şi în Biblie!

— Nu-ţi mai spun niciun secret! zise Hatty jignită.

Dar nu s-a putut abţine să nu-i spună. Nu numai la acea primă întâlnire, ci în toate zilele care au urmat, secretele şi poveştile ei se revărsau din ea cu o iuţeală şi o poftă de parcă s-ar fi temut că nu-l va mai întâlni pe Tom foarte multă vreme. Când se săturau să se joace în grădină, Hatty îl conducea către casa de vară. Urcau treptele şi Hatty deschidea uşa. Apoi se ducea în spate, de unde aducea două scaune de fier forjat, unul pentru ea, altul pentru Tom, pe care le punea la intrare. Stăteau acolo, privind iazul şi peştii care se ridicau la suprafaţă, şi Hatty vorbea.

Odată i-a găsit Edgar. Nu-şi dăduseră seama că el stătea acolo, îi urmărea şi-i asculta de ceva vreme, până când, dintr-odată – de undeva, dintr-o parte a grădinii – strigă la Hatty:

— Ce pui la cale, Hatty?

— Nu pun nimic „la cale”, vere Edgar.

— În ultimele cinci minute ai vorbit, ai dat din cap, ai zâmbit şi-ai ascultat de una singură.

— Nu sunt singură. Vorbesc cu un prieten.

— Şi el unde e?

— Pe celălalt scaun, fireşte.

Edgar izbucni într-un râs foarte neplăcut.

— Pe bune, verişoară Hatty, oamenii o să creadă că eşti într-o doagă – mai demult era povestea cu zânele, ceea ce e absolut stupid, iar acum e vorba de cineva care nu-i acolo!

Plecă hohotind.

Întorcându-se spre Tom, Hatty tremura:

— Şi-acum o să se ducă să le spună celorlalţi şi-o să râdă cu toţii de mine, şi mătuşa Grace o să zică că asta nu face decât să demonstreze cât de nepregătită sunt să merg cu alţi copii undeva, afară, în sat.

— Păi, şi-atunci, se interesă Tom, de ce i-ai spus lui Edgar despre mine?

La această întrebare, Hatty făcu ochii mari:

— Dar trebuie să spunem adevărul, nu?

Adesea, de la locul lor, îl vedeau pe Abel lucrând în grădină. Uneori se oprea din lucru şi privea în direcţia casei de vară, iar Hatty îi făcea cu mâna exact ca o prinţesă.

— E atât de trist ce se întâmplă cu Abel, zise Hatty misterioasă.

— Trist?

— Toată familia lui e tristă. Dar trebuie să-mi promiţi că n-o să zici mai departe dacă-ţi spun.

Tom nu zise nimic, iar Hatty continuă.

— Avea un singur frate şi, într-o bună zi, erau împreună pe câmp – chiar înainte ca Abel să vină să lucreze ca grădinar la noi. Fratele lui era foarte gelos pe el şi, într-o zi, când erau pe câmp, s-au bătut. Mă rog, de fapt, fratele lui l-a atacat pur şi simplu pe Abel – cu o armă – gata să-l ucidă.

— Continuă.

— L-a omorât pe Abel – adică, bineînţeles, aproape că l-a omorât. Era foarte mult sânge. Atât de mult, încât împroşcase pământul.

Pentru un timp, se lăsă o tăcere îngrozită, apoi Tom întrebă brusc:

— Cum îl chema pe fratele lui Abel?

— Chiar nu-mi amintesc, răspunse Hatty, ferindu-şi privirea de Tom şi uitându-se la o pasăre de pe cer.

— Îl chema cumva Cain? vru Tom să ştie.

Hatty se prefăcu că nu-l aude, ceea ce era deosebit

de enervant pentru Tom, căci aşa păţea cu toţi ceilalţi oameni din grădină.

— Pentru că povestea lui Cain şi Abel este din Biblie, iar Cain chiar l-a omorât pe Abel. Nu cred că Abel grădinarul are ceva de-a face cu acel Abel din Biblie – în afara faptului că a fost botezat după el. Şi nu cred că acest Abel a avut vreodată vreun frate care a încercat să-l omoare.

— Dar dacă ţi-aş spune că Susan mi-a spus asta – şi că Susan este iubita lui Abel? Sau dacă ţi-aş spune că Abel mi-a povestit chiar el asta, în secret?

— Nu sunt convins că nu-mi spui numai gogoşi, şi, imediat ce-a folosit cuvântul, a ştiut că alesese unul blând, doar ca să n-o jignească pe Hatty. Te provoc să te duci chiar acum la Abel şi să-l întrebi dacă are un frate care a încercat să-l omoare!

— Nu-ţi mai spun niciodată, dar niciodată, niciun secret – în viaţa mea! strigă pătimaşă Hatty, dar Tom ştia că nu trebuie să se teamă de ameninţările ei.

Până una, alta, nu îi acceptase provocarea de a se duce să-l întrebe pe Abel, ceea ce pentru Tom fu ca o permisiune de a nu crede o iotă din povestea ei. Iar de la asta până la a se îndoi de faptul că Hatty chiar era o prinţesă, aşa cum pretindea, nu mai era decât un pas.

Cu toate astea, adevărul era că ea chiar transformase grădina într-un soi de regat.

XI

Râul care duce la mare

„Am vrut s-o întreb pe Hatty tot felul lucruri despre grădină”, îi scria Tom lui Peter, „dar, cumva, am uitat”. Întotdeauna uita. În timpul zilei, când stătea în apartamentul soţilor Kitson, nu se gândea decât la grădină şi, uneori, se minuna de existenţa ei: de unde venea, ce însemnau toate acelea. Apoi ticluia întrebări iscusite pe care să i le pună lui Hatty şi la care ea să fie obligată să răspundă complet şi fără niciun înconjur, dar, în fiecare noapte, când intra în grădină, uita să fie detectiv,

amintindu-şi doar că e un băiat şi că grădina e făcută pentru băieţi ca el, iar Hatty e tovarăşa lui de joacă.

Erau întotdeauna atât de multe lucruri de făcut în grădină. Voiau să construiască o căsuţă într-una dintre tise imediat ce Hatty ar fi putut şterpeli nişte scânduri; între timp însă aveau arcuri şi săgeţi.

Hatty zisese, melancolică, că Hubert, James şi Edgar obişnuiau să se joace de-a haiducii cu arcuri şi săgeţi făcute în grădină.

— Tu de ce nu te-ai jucat cu ei? întrebă Tom.

— Păi mi-au zis că-s prea mică, iar apoi, când am crescut, mi-au zis că ei sunt prea mari pentru aşa ceva.

— Şi de ce nu te-ai jucat singură? Ai putea să-ţi faci singură arc şi săgeţi.

— Nu pot. Nu ştiu cum. Mă rog, cred că ştiu cum să fac săgeţi, pentru că mi-a arătat James odată – săgeţile sunt uşor de făcut. Arcul însă, nu.

Apoi Tom i-a zis lui Hatty să facă rost de un cuţit ascuţit. Se duse înăuntru şi se întoarse cu un cuţit de bucătărie ascuns în şorţuleţ. Sub îndrumarea lui Tom, tăie o ramură potrivită de tisă – lemnul era verde, dar n-aveau ce face în privinţa asta. Apoi o curăţă cât de cât şi-i ciopli două şănţuleţe rotunde la fiecare capăt, pentru sfoară. La început era destul de neîndemânatică, şi Tom fu nevoit să-i explice chiar şi faptul că trebuia să cioplească înspre exterior, ca să nu se taie.

Când băţul fu, în sfârşit, gata, Hatty descoperi că n-avea destulă forţă să-l îndoaie ca să-i pună sfoara. Tom n-o putea ajuta, aşa că fu nevoită să-l roage pe Abel.

Înainte de a-i pune sfoara, Abel cercetă modul în care fusese cioplit băţul.

— Tu ai făcut asta, don’şoară Hatty?

— Da, chiar eu.

— Mda, dar cine te-a învăţat?

— Cineva.

— Bine, bine, oricine te-ar fi învăţat, ai grijă să nu te fi-nvăţat şi la rele.

— La rele?

— Cum să intri matale în bucluc, don’şoară Hatty, zise el, aruncându-i o privire lungă, pe care Tom, aflat la distanţă, n-o înţelese.

De-abia apoi întinse sfoara, cum îl rugase Hatty.

Săgeţile erau uşor de făcut, iar Hatty, după cum spusese, ştia cum să le facă. Căută rămurelele drepte, fără noduri, dintre uscăturile de alun. La un capăt le subţie şi le crestă, ca să stea pe sfoară, iar la celălalt, le acoperi cu o bucăţică mică de soc, pe post de greutate. Din câte se pare, verişorii folosiseră întotdeauna soc: nu trebuia decât să împingi vârful săgeţii în bucăţica moale de soc până când se înţepenea.

Tom ar fi vrut să le pună şi pene, dar Hatty era nerăbdătoare să le folosească, aşa că cedă. Singura lui mâhnire era că nu va putea niciodată trage el însuşi cu arcul. Putea însă să dea sfaturi.

Voia ca Hatty să tragă în păsări, dar ea refuză, deşi – după cum cu îndreptăţire i-a demonstrat el – nu exista nici cel mai mic pericol să le nimerească. Hatty a tras, în schimb, în aer: îi plăcea să tragă şi apoi să-şi mijească ochii, urmărind cum dunga subţire a săgeţii se pierde pe fundalul de un albastru orbitor al cerului de vară nesfârşit.

Patru săgeţi, pe care Hatty le trăsese la întâmplare, au rămas în copaci, iar cea de-a cincea a căzut prin acoperişul serei.

Din fericire, singurul martor al accidentului a fost Abel, care părea să fie de partea lor. Fără un cuvânt, luă o mătură cu care să adune sticla spartă, o scară, un panou de sticlă nou şi nişte chit. Când termină de reparat şi coborî scara, frica ce pusese stăpânire pe Hatty se ridică asemenea unui abur – Tom observă schimbarea.

— Mulţumesc, îi zise ea lui Abel. Mătuşa nici n-o să-şi dea seama.

— Nu, răspunse Abel, apoi spuse cu grijă: Dar ţine minte ce ţi-am spus.

Nu era o întrebare, niciun ordin, ci mai degrabă un

avertisment încărcat de prevestiri.

— Adică, zise Hatty, după câteva clipe de gândire, că am fost învăţată la rele?

Abel doar încuviinţă din cap şi plecă.

Următorul bucluc în care se băgară – mai degrabă Hatty – a fost unul de ale cărui urmări Abel n-avea nicio putere să-i salveze. La originea acestuia se afla chiar teama lor de a nu mai produce stricăciuni trăgând cu săgeţile în grădină. Pentru asta, Hatty începu să tragă peste gardul viu, direct pe pajiştea de dincolo, apoi ea şi Tom se strecurau prin tunelul din gard ca să recupereze săgeata.

Nu făceau niciun rău traversând pajiştea, pentru că iarba era deja culcată la pământ de vacile care păşteau. Căutarea făcea ca trasul cu arcul să dureze mai mult, dar lui Tom îi plăceau acele expediţii. La fel şi lui Hatty şi, odată ce găseau săgeata, râul ce mărginea pajiştea o atrăgea ca un magnet. Ca să ajungă pe malul lui, îndrăzni chiar să înfrunte gâştele.

De-acum gâştele aveau puişori cu ele, aşa că întotdeauna duceau o luptă înverşunată în ariergardă pentru a-i apăra. Tom şi Hatty nu voiau să le alunge, dar voiau să ajungă pe malul râului. Înaintau încet – Hatty uşor în urmă; puişorii erau în frunte, măcăind şi grăbindu-se spre apă, cu cele două gâşte mânându-i din spate şi, la urmă de tot, venea gâscanul. Mergea clătinat, gâgâind furios, cu penele de pe gâtul lui lung zbârlite de furie, cu capul rotindu-i-se când într-o parte, când în cealaltă, astfel încât unul din ochi să-i fie mereu aţintit asupra duşmanilor. Din când în când, se întorcea cu totul, se înălţa pe picioare şi apoi îşi lăsa brusc capul şi gâtul în jos, aproape până la pământ, şi începea să şuiere şi se năpustea, ca un şarpe, asupra lui Tom. Tom era întotdeauna cel spre care fugea, pentru că Hatty se afla deja în spatele lui, ascunzându-se cât mai bine cu putinţă.

Şarja gâscanului se oprea chiar înainte de-a ajunge la Tom. Acesta făcea stânga-mprejur în ultima clipă şi îşi

relua mersul legănat. Ajungea din urmă gâştele şi puişorii, veghindu-i la fel de vigilent ca-nainte.

În ritmul acela, la un moment dat, întregul cârd ajunse la râu şi se lansă la apă, începând să înoate de colo-colo: gâştele mature gâgâiau în semn de protest, dar puişorii uitară imediat de pericolul în care se presupune că s-ar fi aflat. Tom şi Hatty se aşezau pe mal sau se plimbau de-a lungul lui.

Hatty iubea râul, dar Tom nu era atât de impresionat: el văzuse alte ape mai mari, iar Hatty nu.

— Asta nu-i mare deloc pentru un râu. Şi nu pare adânc, şi mai e şi plin de buruieni, zise el.

Dar Hatty, privind în aval, îi zise:

— Ar trebui să-l vezi cum arată mai la vale.

— Tu l-ai văzut?

— Nu, dar am auzit vorbindu-se de el. Băieţii se scaldă niţel mai departe, unde sunt bălţi, şi pescuiesc. Mai încolo se face mai mare. Curge până la Castleford, apoi ajunge la Ely, şi dup-aia tot coboară şi coboară, până când, într-un final, se varsă în mare. Aşa se zice.

— Toate râurile se varsă în mare, spuse Tom.

Dar acest râu anume, singurul pe care-l cunoştea, era cel care-o interesa pe Hatty. Privi cu nesaţ în josul râului, de parcă ar fi invidiat apele şi călătoria lor nesfârşită.

— Şi uneori, Tom, râul e mare chiar şi aici. Uneori, iarna şi primăvara, au loc inundaţii. Şi-atunci apa ajunge până la buza malului şi se revarsă peste el, inundând chiar pajiştea asta.

— Hatty, se interesă Tom curios, dacă-ţi place râul ăsta, de ce nu te duci să te scalzi cu ceilalţi copii? Sau de ce nu te bălăceşti chiar aici? Sau ai putea să faci rost de-o barcă şi să mergi-singură în josul râului, să vezi unde ajunge.

Hatty se uită uimită la Tom şi-i spuse că ea n-are voie deloc pe pajişte, tocmai pentru că râul curge pe acolo. Mătuşa ei îi spusese că ar putea să-şi ude sau să-şi

murdărească hainele cu noroi; sau – ceea ce ar da cele mai mari bătăi de cap tuturor – chiar să reuşească să se înece.

Amintindu-şi astfel de mătuşa ei, Hatty sărea în picioare, cuprinsă brusc de-un fior de spaimă, şi spunea că trebuie să se întoarcă în grădină – şi nimic din ceea ce ar fi spus Tom nu o putea convinge să se răzgândească, îşi croia repede drum peste pajişte, până la spărtura din gardul viu. Tom o urma. Când plecau de lângă apă, toate gâştele şi puişorii lor veneau spre uscat şi se cocoţau pe mal. Cele trei gâşte mari, în special gâscanul, îi urmăreau cu mare atenţie. Aşa se face că au fost de fiecare dată acolo, văzându-i cum se strecurau prin pasajul secret din gard.

Gâştele nu pot fi cu-adevărat învinovăţite pentru ce-a urmat. Nu, mai curând trasul cu arcul ar fi vinovat. Gâştele n-au făcut altceva decât să-şi folosească ochii cei micuţi ca să vadă pe unde se duceau Hatty şi Tom cu săgeata lor şi, mai târziu, să meargă şi ele pe-acolo. Motivele lor au fost, mai mult ca sigur, curiozitatea şi pofta – pofta pentru grădina de legume, fireşte; nu răutatea.

XII

Gâştele

Gâştele trebuie să-şi fi început procesiunea prin gard imediat după răsărit, pentru că iarba era încă plină de rouă când ele ajunseseră în grădină. Tom se furişase afară din apartament pe la miezul nopţii, ca de obicei, deschisese uşa holului şi descoperise că în grădină era dimineaţă devreme, ceea ce nu fu o mare surpriză. Nu acelaşi lucru se poate spune despre reacţia lui la vederea gâştelor.

Ca de obicei, cele două gâşte şi gâscanul îşi înălţară gâturile să se zgâiască la el. Bobocii însă nu-i dădură nicio atenţie, continuând să se preumble pe pajişte iară vreun scop precis. Din când în când mai ciuguleau câte-un fir de iarbă, iar unul lăsă capul în jos ca să soarbă o picătură de rouă. Ici şi colo pe peluză se vedeau câteva pene încovoiate şi albe, de pe piept, asemenea unor bărci în miniatură şi – mult mai grav – vreo două găinaţuri verde-

închis.

„Ce-o să zică ei?” se întrebă Tom, gândindu-se la Abel, Hubert, James, Edgar, Susan, la slujnică şi la femeia severă, care presupunea că e mătuşa lui Hatty – adică la toţi cei de care ştia. Pe Hatty n-o incluse, pentru că ştia că ea trebuie să fie indirect responsabilă pentru asta – ea şi cărarea ei secretă prin gardul viu. Fireşte că şi Tom era de vină: o recunoscu de bunăvoie faţă de el însuşi şi-ar fi recunoscut-o la fel de nestingherit în faţa oricui l-ar fi putut auzi.

Nu trecu mult şi văzură şi alţii gâştele. Primul fu Abel, care tocmai se apropia pe una dintre potecile care duceau la peluză; se opri brusc, făcu ochii mari, căscă gura, dar nu reuşi să scoată niciun cuvânt.

Apoi, una dintre ferestrele de sus se deschise şi Tom auzi o voce poruncitoare, care cu siguranţă că-i aparţinea mătuşii lui Hatty. Aceasta îl strigă pe Abel şi-l întrebă ce făceau gâştele acolo – deşi, în momentul acela, era deja cât se poate de limpede – şi ce-avea *el* de gând să facă în privinţa asta şi cum ajunseseră oare acolo, dar, în special – şi Tom simţi o strângere de inimă – cine era de vină pentru asta.

Abel începu să-i răspundă metodic, cel puţin la primele două întrebări, dar, înainte ca el să termine de vorbit, fereastra fu trântită cu putere. De la etaj se-auzi un iureş de voci şi de paşi, care-şi croia apoi drum pe scări. Părea că întreaga casă e gata să se năpustească în curte. Tom se ascunse în spatele unui copac: într-o asemenea situaţie, instinctul de a-şi găsi un adăpost era mai puternic decât convingerea că e invizibil. Deveni neliniştit când, în drumul către ascunzişul lui, trecuse prin câmpul vizual al lui Abel.

Cât ai zice peşte, toţi erau afară din casă, în prag. Hatty coborâse cu ei, atrasă de agitaţie, fără să-şi dea seama ce însemna asta pentru ea. Hubert, James şi Edgar se postaseră în faţă, gata de acţiune.

— Nu le grăbi! striga Abel din celălalt colţ al peluzei.

Le mânăm spre livadă, unde n-au ce să strice, şi dup-aia le-adun eu şi le duc spre vechea pajişte.

La final apăruse şi Pincher, căţelul. Îşi croi drum printre picioarele celor care stăteau în prag şi ajunse în faţă.

— Luaţi câinele de-aici! strigă Abel, înaintând precaut spre gâşte, urmat de cei trei băieţi, care încercau să le mâne în direcţia livezii.

Nimeni nu băgă în seamă avertismentul lui Abel despre căţel: în fond, acesta stătea destul de liniştit în pragul uşii. Tom însă vedea că animalul începuse să tremure de emoţie şi că nu va reuşi să se abţină prea mult.

Deşi se lăsau mânate, cu bobocii în faţă, gâştele îşi întorceau capetele întruna, iar gâgâitul lor era suspicios, iritat, aproape panicat. Atacul subit însoţit de lătrături al lui Pincher fu prea mult pentru ele şi gâştele se dezlănţuiră, ca scăpate din iad. Dintr-odată, în loc de un gânsac şi două gâşte părură să fie câteva zeci, care făceau la fel de multă hărmălaie ca o sută de gâşte. Aripi cenuşii şi albe biciuiau aerul, blocând peluza. Gâştele, gâscanul şi puişorii fugiră în toate părţile, în confuzia stârnită de furie sau de panică, călcând peste straturile de flori, călcând în propriile murdării, călcându-se în picioare – la un moment dat, Tom văzu gâscanul postându-se în apărarea puilor săi, stând cu uriaşa lui labă plată chiar pe unul dintre ei. Din fericire, un picior mare, palmat nu e nici pe departe la fel de periculos ca o cizmă, căci, după aceea, chiar dacă era destul de şifonat, bobocul nu părea mai plat ca-nainte.

Până la urmă, doar peluza şi straturile de flori suferiseră stricăciuni – e-adevărat, considerabile. Până şi căţelul avusese suficientă minte cât să o ia la sănătoasa, ferindu-se de iureşul de ciocuri clănţănitoare, dând ocol peluzei şi refugiindu-se în casă, cu coada între picioare. Abel şi băieţii se retraseră şi ei câţiva paşi: un gâscan turbat, cu nevestele alături şi cu puişorii în spatele lui şi chiar şi sub el, e o privelişte descurajantă.

Aşa că aşteptară până ce gâgâitul se mai calmă, iar

apoi – cu mult mai multe precauţii de data asta – începură iar să le mâne. Hatty alergă înainte, ca să deschidă poarta livezii.

Tom rămase ascuns. Acum nu mai avea nimic de văzut decât peluza devastată şi singura persoană care rămăsese-n în prag – mătuşa lui Hatty. Dacă înainte i se păruse că are trăsături severe, expresia ei de-acum îi plăcea şi mai puţin.

Din locurile în care se aflau, atât ea, cât şi Tom auzeau ce se întâmplă. Grupul ajunsese la uşa livezii şi fu evident că gâştele trecuseră cu bine de partea cealaltă, căci unul dintre băieţi strigă victorios, apoi se auzi poarta trântindu-se.

Tom se aştepta să-i vadă pe toţi întorcându-se spre casă, dar n-o făcură. Îşi dădu brusc seama că se îndreptau spre pajişte ca să descopere pe unde intraseră gâştele. La răstimpuri, se auzea câte-o exclamaţie de supărare de-a lui Abel. Apoi vocile răsunară pe pajişte. Şi, în sfârşit, îşi făcură apariţia pe peluză.

Hatty nu era cu ei. Tom bănuia că se ascunsese pe undeva, acum că ştia că poartă şi ea o parte din vină.

În timp ce grupul traversa peluza, Abel se tânguia cu voce tare: vorbea despre salatele rupte de gâşte şi despre alte distrugeri, despre răsaduri rupte şi călcate în picioare, despre găinaţuri în cele mai nepotrivite locuri. Iar apoi, ca răspuns la o întrebare pe care i-o puse stăpâna lui pe un ton aspru, îi povesti de spărtură şi de tunelul prin gardul viu, prin care trebuie să fi intrat gâştele.

— Nu pot să pricep cum de-au reuşit să facă asta fără să ştie nimeni! Doar nu le-o fi învăţat diavolul însuşi! zise Abel, cu o uimire îndurerată.

— Nu l-au făcut ele, sări repede Edgar. Hatty l-a făcut.

Era doar o bănuială, Tom era sigur de asta, dar, tuturor li se păru cea mai plauzibilă idee.

Abel se opri brusc din vorbit, de parcă mintea sa era nevoită să ia din nou în considerare subiectul. Ceilalţi erau

şi ei tăcuţi, atât de tăcuţi, încât Tom, chiar din locul în care se afla, auzea respiraţia mătuşii lui Hatty – neregulată şi hârşâită.

— Harriet! strigă ea atât de tare şi de aspru, încât n-ai fi zis că vorbise o femeie.

Hatty ieşi din ascunzătoare şi traversă peluza înspre mătuşa ei, cu un pas egal, nici iute, nici încet. Faţa ei albă făcea ca părul şi ochii să-i pară mai negri ca niciodată. Chipul îi era alb ca varul – Tom îşi dădu seama mai apoi că şi buzele îi erau la fel de lipsite de culoare.

Se opri în faţa mătuşii ei. Aceasta n-o întrebă dacă ea făcuse gaura şi tunelul din gard şi de ce; nu-i puse niciuna dintre întrebările pe care Tom s-ar fi aşteptat să i le pună, de fapt, n-o întrebă absolut nimic, ci spuse doar:

— Tu eşti de vină!

Hatty nu zise nimic: lui Tom i se păru că oricum n-ar fi fost în stare să scoată vreun cuvânt. Toate personajele pe care imaginaţia ei le adusese vreodată la viaţă în acea grădină – eroi biblici, zâne, viteji de legendă, oameni de care auzise sau pe care-i inventase –, toţi prietenii ei o părăsiseră. Nici măcar Tom nu putea vorbi în apărarea ei şi nu putea face nimic ca s-o ajute.

Tom întoarse capul, pentru că se-aştepta ca mătuşa ei să o lovească, dar n-o făcu. În schimb, începu să peroreze: o numi copil al nimănui, o sărăntoacă ingrată pe care o primise în casa ei doar din datorie faţă de răposatul ei soţ, a cărui nepoată era Hatty; spuse că numai pretinsa legătură de rudenie o făcuse, dintr-o nesăbuinţă, să se milostivească de Hatty; că se-aşteptase ca Hatty să-i fie recunoscătoare, să fie ascultătoare şi respectuoasă, şi că, în schimb, ea nu fusese deloc astfel, ci doar o cheltuială în plus şi o ruşine pentru mătuşa şi verişorii ei – o mincinoasă, o criminală, un monstru.

„Of!” şopti Tom înnebunit. „De ce nu vin mama şi tatăl ei s-o ia de-aici?” Nu mai credea – nu mai crezuse de multă vreme – că părinţii lui Hatty erau un rege şi-o regină, dar, cu siguranţă, chiar şi cei mai sărmani şi mai

umili dintre părinţi şi-ar salva copiii de la aşa ceva. Mama lui ar face-o, tatăl lui la fel – l-ar lua pe sus într-un iureş de ţipete indignate, izvorât din dragostea lor pentru el.

„Oare mama lui Hatty nu ştie despre asta? De ce nu vine tatăl lui Hatty?” Se ghemui şi-şi acoperi faţa cu palmele şi-ncepu să plângă din cauza propriei neputinţe.

Auzi glasul cel crud turuind întruna, până când, într-un sfârşit, se opri şi fu urmat de o linişte grea. După o vreme, se ridică fără nicio tragere de inimă şi privi spre casă: fie toţi, inclusiv Hatty, se risipiseră care-ncotro în acea tăcere, fie dispăruseră – nu putea spune.

Se îndepărtă de locul în care se aflaseră cu toţii, o luă spre capătul grădinii şi sări zidul cel scund. Rătăci printre copacii de-acolo şi, într-un final, se aşeză la poalele unuia dintre ei şi, cuprins de-un soi de sfârşeală, adormi.

Când se trezi, fu conştient de o schimbare în mediul înconjurător – o diferenţă de timp, îşi zise el. Cu toate acestea, razele care pătrundeau prin frunziş veneau tot dinspre est. Era tot dimineaţă.

Sări gardul înapoi, în grădină, şi începu să-i caute pe Hatty sau pe Abel, pe oricine în afara femeii aceleia îngrozitoare. Când coti pe cărarea cu cadranul solar, văzu în capătul ei o mică siluetă cernită: o fetiţă micuţă, pe jumătate cât Hatty, cu rochie neagră, ciorapi negri şi pantofi negri. Chiar şi părul îi era negru, şi-i fusese legat cu o panglică neagră la spate. Acum panglica se desfăcuse, iar pletele îi căzuseră peste faţă, pe care o ascundea cu mâinile – căci plângea cu sughiţuri în palme.

Tom nu mai văzuse niciodată o asemenea suferinţă. Avea de gând să se îndepărteze în vârful picioarelor, dar ceva din singurătatea şi micimea acelei fetiţe îl făcu să se răzgândească. Din cine ştie ce pricină, în dimineaţa aceea, parcă mai mult decât în altele, nu putea pretinde că aia nu e treaba lui. Se apropie de copilă şi – părea prostesc, pentru că nimeni altcineva în afară de Hatty nu-i mai auzise vreodată vocea – îi vorbi.

— Nu plânge, îi zise el.

Spre surprinderea lui, ea îl auzi; întoarse un pic capul spre el, de parc-ar fi căutat alinare, dar nu se-opri din plâns şi nici nu-şi luă mâinile de pe faţă.

— De ce plângi? întrebă Tom încetişor.

— Plâng după casa mea! sughiţă ea. După mama – după tata!

Atunci Tom pricepu sensul negrului funerar şi al hohotelor nesfârşite şi nefericite. Mai era ceva însă – un lucru aproape incredibil, pe care simţea că îl va înţelege imediat; ceva familiar în vocea ei, în modul ei de-a vorbi, ceva în felul în care *era*...

Între timp însă îi spunea, neajutorat:

— Nu plânge!

— O, vere! suspină ea.

În acel moment, Tom pricepu. îl confundase cu unul dintre veri – cu vărul Hubert sau vărul James sau vărul Edgar. Aceea era Hatty, chiar cea pe care o cunoştea el, şi totuşi foarte diferită, pentru că era – da, chiar aşa – o Hatty *mai tânără*; o Hatty micuţă, foarte tânără şi oropsită, ai cărei părinţi muriseră recent şi care, prin urmare, nu mai avea o casă a ei – o biată, săracă şi orfană Hatty, care era primită în silă în acea casă şi în acea familie de către o mătuşă care îi iubea doar pe cei trei copii ai ei şi-a cărei inimă de gheaţă n-o lăsa să fie mărinimoasă.

Nu era momentul s-o zdruncine şi mai tare pe această Hatty, arătându-i că nu e unul dintre verişorii ei. Şi nici n-avea cum s-o consoleze. Aşa că se îndepărtă tiptil, fără niciun cuvânt.

Pe acea mică Hatty n-o mai văzu niciodată. Pe vechea Hatty, în schimb, cea mare, o întâlni chiar la următoarea lui vizită în grădină. Nici atunci şi nici mai târziu nu mai îndrăzni s-o necăjească cu întrebări despre părinţii ei. Uneori, când Hatty îşi aducea aminte de rangul ei şi ţinea să joace din nou vechea melodramă a prinţesei exilate, ţinută captivă împotriva voinţei ei, n-o mai contrazicea.

XIII

Răposatul domn Bartholomew

A

În apartamentul soţilor Kitson, Timpului nu-i era permis să joace aceleaşi tertipuri nestatornice şi derutante ca în grădină – să o ia înainte până la prăbuşirea unui copac, să sară înapoi, înainte de aceasta, să se întoarcă şi mai în urmă, până la cea dintâi apariţie a unei anume fetiţe, iar apoi să meargă din nou înainte. Nu, în apartament, Timpul mărşăluia constant înainte, aşa cum trebuia s-o facă: de la un minut la altul, de la o oră la alta, de la o zi la cealaltă.

Ziua când Tom ar fi trebuit să se întoarcă acasă venise şi trecuse, dar el stătea tot cu unchiul şi mătuşa lui. Fusese o reuşită proprie: chiar în ziua de dinainte de plecare, îşi făcuse curaj, îşi dresese glasul şi spusese:

— Mi-aş dori să nu fiu nevoit să plec mâine acasă.

Unchiul Alan, care citea ziarul, scăpă foile în poală, de parcă n-ar mai fi avut putere să le ţină. Îşi mută privirea de la cuvintele de pe pagină la Tom:

— Poftim?

— Mi-ar plăcea să nu trebuiască să plec mâine acasă, repetă Tom.

Mai mult de-atât nu îndrăzni să spună, dar vorbise destul de tare şi răspicat. Mătuşa Gwen scoase un mic ţipăt de încântare şi chiar bătu din palme:

— Vrei să mai stai?

— Da.

— Câteva zile? încă o săptămână?

— Sau mai mult, zise Tom.

— Le trimitem o telegramă alor tăi chiar acum, zise mătuşa Gwen şi-o zbughi pe uşă.

Tom şi unchiul său rămaseră singuri în cameră. Alan Kitson îl cercetă pe Tom cu o curiozitate nedisimulată.

— De ce vrei să rămâi aici?

— Dacă nu mă vreţi, atunci nu vreau nici eu, replică, mândru, Tom, dar până şi gândul ăsta îl făcu să simtă un gol în stomac.

— Nu… nu… continuă unchiul Alan fără să-şi dezli

pească ochii de la el. Dar mă întrebam de ce… Ce l-ar putea interesa pe un băiat ca tine aici – cu ce şi-ar petrece timpul?

— Pur şi simplu îmi place aici, murmură Tom.

Mătuşa Gwen se întoarse după ce trimisese telegrama către părinţii lui Tom. Era îmbujorată toată şi vorbea repede şi cu entuziasm:

— O să facem excursii şi-o să ne plimbăm prin împrejurimi – o să facem atât de multe lucruri, acum că nu mai eşti în carantină şi că rămâi la noi. Nu trebuie să mai stai închis şi să te plictiseşti toată ziua în casă, Tom.

Tom îngăimă un „Mulţumesc”, dar fără pic de entuziasm. Ar fi preferat să fie lăsat să se plictisească închis în casă, ca până atunci. Adevărata lui viaţă, cea interesantă, şi-o trăia pe timpul nopţii, când ieşea în grădină; pe timpul zilei nu voia decât să fie lăsat în pace – să se gândească la ce fusese şi la ce-avea să se mai întâmple, să viseze la grădină; să-i scrie despre grădină lui Peter. Nu voia să doarmă, dar, în acelaşi timp, ziua era şi perioada lui de somn. Avea nevoie de odihnă.

Mătuşa Gwen puse la cale mai multe expediţii la magazine, la muzeul din Castleford şi la cinema, pe care

Tom le suportă răbdător. La cinema îi plăcu cel mai mult, pentru că putea sta cu ochii închişi, în întuneric, singur cu gândurile lui.

Către sfârşitul şederii lui prelungite, vremea se înrăutăţi. Cu toate astea, mătuşa Gwen insistă să-şi continue vizitele şi excursiile, de data asta cu haine impermeabile şi umbrele. După o astfel de vizită la cinema, fuseseră nevoiţi să aştepte mai mult timp autobuzul, iar Tom stătuse cu picioarele într-o băltoacă. Mătuşa fu cea care observă asta şi doar când se apropie autobuzul:

— Tom, ai stat până acum într-o băltoacă – şi chiar una destul de adâncă!

Tom fu surprins: avusese capul în nori – în acei nori pufoşi şi albi, strânşi deasupra unei grădini aflate într-o

vară perpetuă – şi nu băgase de seamă unde-i stăteau picioarele. Acum, că se gândea la ele, le simţea în mod clar foarte reci şi umede.

— Sper să nu răceşti, zise mătuşa lui, îngrijorată.

Drept răspuns, Tom strănută.

Mătuşa îl zori spre casă, unde-l aşteptau o băutură caldă, o baie fierbinte şi patul. Dar o răceală, odată ce şi-a înfipt ghearele în victimă, rareori îi mai dă drumul înainte de a-şi face mendrele. Aşa că Tom avu o răceală gravă, care-l ţintui câteva zile bune la pat, iar în casă, mult mai multe. Recuperarea lui nu fu una rapidă. Gwen Kitson îi scrise bucuroasă surorii ei că Tom nu va fi în stare să călătorească pentru ceva vreme de-acum încolo, iar Tom îi scrise lui Peter: „E un noroc fabulos – aproape la fel de bun ca pojarul”.

În fiecare noapte reuşea să se strecoare, ca de obicei, în grădină, unde febra şi frisoanele îl lăsau imediat, de parcă verdeaţa copacilor, a plantelor şi-a ierbii îi răcoarea sângele. Odată ajuns acolo, se juca cu Hatty.

În timpul zilei stătea tolănit între perne, rămânând intenţionat apatic. Unchiul Alan, înduioşat la gândul unui copil bolnav, se oferi să-l înveţe să joace şah, dar Tom zise că încă nu se simte cu capul destul de limpede pentru asta. Nu voia să vorbească cu nimeni şi avu grijă ca şi mătuşii sale să-i fie clar faptul că încă nu e în stare să suporte să i se citească din cărţile cu poveşti de aventuri pentru fetiţe.

La începutul bolii, Tom chiar se simţea destul de ameţit, iar pleoapele i se lipeau una de alta cu uşurinţă. Dar asta nu-l deranja deloc: căci atunci îşi putea imagina grădina şi ce făcea Hatty acolo.

Mătuşa lui intra în vârful picioarelor în dormitor şi îl privea neîncrezătoare. Încerca să vadă dacă e treaz, şoptindu-i numele. Vocea ei îl chema înapoi, fără să înţeleagă exact către ce: pleoapele i se deschideau şi îşi vedea dormitorul, dar ochii săi continuau să urmărească silueta difuză a lui Hatty profilându-se pe fundalul ferestrei zăbrelite şi a bufetului, între el şi chipul mătuşii sale, care

stătea la piciorul patului.

În toată acea perioadă, imaginea lui Hatty îi bântuia la propriu camera, şi poate tocmai de aceea, la început într-o doară, mai apoi în serios, Tom începu să se întrebe dacă ea nu era cumva, într-un fel straniu, o fantomă. Cum nu exista nimeni care să-i ştie povestea şi să i-o spună şi lui, Tom începu să o inventeze chiar el: Hatty locuise aici cu multă, multă vreme în urmă – chiar în casa asta, cu grădina pe care o ştia; aici trăise, aici murise…

De jos se auzi bătând pendula doamnei Bartholomew care ştia tot felul de secrete, dar nu voia să le împărtăşească. Ascultând-o, Tom simţi dintr-odată că i se taie răsuflarea: doamna Bartholomew, sigur că da! Dintre toţi, ea ar putea să ştie ceva despre trecutul acelei case, sau, mai degrabă, cândva trebuie să fi existat şi un domn Bartholomew, iar familia lui poate că a deţinut acea casă de generaţii întregi şi, ca atare, trebuie să fi ştiut totul despre ea. Şi precis că i-a povestit toată istoria soţiei lui, care probabil că încă şi-o aminteşte.

Tom hotărî că imediat ce se mai întremează îi va face o vizită doamnei Bartholomew. E-adevărat, era o bătrână neprietenoasă, de care oamenii se temeau, dar nu putea lăsa atâta lucru să-i stea în cale. Avea să sune cu curaj la sonerie, iar ea avea să crape niţel uşa şi să-l privească încruntată. Apoi o să-l vadă, iar chipul lui o să-i topească inima (Tom citise despre astfel de întâmplări în nişte cărţi pentru copii de pe vremuri; nu le considerase niciodată foarte probabile, dar acum îi convenea să le creadă): doamna Bartholomew, căreia nu-i plăceau copiii, o să-l placă pe Tom de cum avea să dea cu ochii de el. O să-l tragă îndată înăuntru, chiar atunci şi-acolo, iar mai apoi, aşezaţi la o măsuţă plină de bunătăţi făcute doar pentru el, o să-i spună poveştile de demult. Tom îi va pune câte o întrebare, iar ea îi va răspunde. „O fetiţă pe nume Harriet sau Hatty?” va spune ea gânditoare. „Dar, desigur, soţul meu mi-a povestit despre o asemenea fetiţă – a, acum atât de multă vreme! Era o fată singură la părinţi, o orfană.

Când părinţii ei au murit, mătuşa a luat-o să locuiască la ea. Mătuşa ei era o femeie nesuferită…”

Şi, în imaginaţia lui Tom, povestea se depăna mai departe. Devenea confuză şi plină de goluri în locurile în care Tom însuşi nu cunoştea faptele, dar, în fond, n-avea decât să aştepte să-i facă o vizită doamnei Bartholomew, pentru a o auzi direct din gura ei. Şi poate, credea el, îşi va încheia povestirea coborând puţin vocea: „Şi de atunci, Tom, se zice că ea, grădina ei şi toţi ai ei bântuie această casă. Se mai zice şi că, dacă ai puţin noroc, poţi coborî la parter când ceasul bate de miezul nopţii şi poţi deschide ceea ce odinioară fusese uşa grădinii, ca să vezi fantoma acelei grădini şi a fetiţei”.

Mintea lui Tom continuă să întoarcă subiectul pe toate părţile. Acum răceala îl lăsase şi se simţea atât de bine, încât unchiul şi mătuşa lui insistaseră să vină şi să stea cu el, ca să-i ţină de urât. Într-una dintre acele zile, aproape fără să-şi dea seama, Tom începu o propoziţie cu:

— Când domnul Bartholomew locuia în casa asta…

— Dar nu cred că domnul Bartholomew a locuit vreodată aici, zise mătuşa Gwen. Tu ce zici, Alan?

La început unchiul Alan, concentrat la una dintre problemele de şah cu care nu reuşise să-l intereseze pe Tom, nu răspunse.

— Dar, mătuşă Gwen, protestă Tom, asta e casa familiei lui. Cum altfel ar fi putut şti istoria casei şi poveştile cu fantome? Cum altfel i le-ar fi putut spune doamnei Bartholomew?

— Dar, Tom! exclamă mătuşa lui, rămasă cu gura căscată.

— Domnul Bartholomew, oricine ar fi fost el, nu a locuit niciodată în această casă, replică prompt şi sigur de el unchiul Alan. Doamna Bartholomew era văduvă când a venit aici, iar asta nici n-a fost acum atât de mulţi ani.

— Dar cum rămâne cu ceasul?

— Care ceas?

— Pendula cea mare din hol. Ai spus că e a doamnei

Bartholomew, dar pendula aia a fost dintotdeauna aici. Era aici cu mult, mult timp în urmă – era aici când casa încă avea o grădină.

— Dar, Tom, ce motive ai să presupui aşa ceva? se interesă unchiul Alan.

Vorbise mai puţin tăios ca de obicei, pentru că chiar credea că băiatul delirase.

Tom încă mai căuta în minte o explicaţie care să nu-i dea de gol secretul, când mătuşa lui îi veni, pe neaşteptate, în ajutor:

— Ştii, Alan, ceasul chiar trebuie să fi fost aici de multă vreme, pentru că şuruburile i-au ruginit în perete.

— Ei bine, Tom, asta mai explică una, alta, zise unchiul Alan.

Îl bătu uşor pe mâna pe care şi-o ţinea deasupra plăpumii.

— Ceasul chiar ar fi putut să fie aici de multă vreme, aşa cum spui tu, suficient timp pentru ca şuruburile să ruginească. După aceea, n-a mai putut fi mişcat fără riscul de a se strica. Când bătrâna doamnă Bartholomew a venit aici, a trebuit să cumpere casa cu tot cu ceas. Vezi, Tom? Totul e destul de simplu dacă o iei logic.

Din acel moment, Tom a încetat brusc să mai spere că va obţine ceva de la doamna Bartholomew.

Şi totuşi, posibilitatea ca Hatty să fie o fantomă i-a rămas undeva în minte, adânc ascunsă. Nici măcar nu era conştient de existenţa acestei idei până când, într-o bună zi, în grădină, aceasta a fost motivul unei certe cu Hatty. A fost singura ceartă adevărată pe care au avut-o.

Tocmai începuseră să-şi construiască căsuţa din copac în tisa care se numea Treptele de la Sf. Pavel. Ca de obicei, Tom dădea indicaţii în timp ce Hatty făcea munca propriu-zisă, trăgând şi împletind crengile, ca să facă zidurile. Podeaua – construită din nişte scânduri vechi, găsite de Hatty în şopron – era deja gata.

În timp ce lucra, Hatty cânta pentru sine diverse imnuri, cântece şi balade. Acum fredona sfârşitul baladei

lui Molly Malone:

Fatoma ei împinge-acum căruţul-nainte.

Pe străzi largi şi uliţe înguste.

Cântând „Melci şi midii vând Vii şi fremătând!”

Fata continuă să murmure şi să fredoneze încet refrenul:

— Vii şi fremătând! Vii şi fremătând!

* * *

Dintr-odată, lui Tom îi scăpă întrebarea înainte de-a se gândi la ce face:

— Şi, ia zi, cum e? Adică, mă întreb cum e să fii mort şi să fii o fantomă?

Hatty se opri brusc din cântat, îi aruncă o privire vicleană peste umăr şi izbucni în râs. Dar Tom repetă întrebarea:

— Cum e să fii fantomă?

— Cum e? îi replică Hatty.

Se întoarse cu faţa la el, îi puse o mână pe genunchi şi-l fixă nerăbdătoare cu privirea:

— Haide, spune-mi tu, Tom!

Pentru o clipă, Tom nu înţelese ce voia să spună, apoi sări în picioare şi ţipă:

— Eu nu sunt o fantomă!

— Nu fi prostuţ, Tom! zise Hatty. Uiţi că te-am văzut trecând prin uşa închisă a livezii.

— Păi asta dovedeşte ce-am spus eu, i-o întoarse Tom.

Eu nu sunt o fantomă, dar uşa livezii este şi tocmai de-asta am putut să trec prin ea. Uşa-i o fantomă, grădina-i o fantomă şi tu eşti tot o fantomă!

— Nici vorbă. Tu eşti!

Se priveau cu duşmănie, iar Hatty tremura:

— Nu eşti decât un băieţel prostuţ! zise ea (iar Tom se gândi nemulţumit că ea părea să fi crescut mult prea repede în ultima vreme). Şi, ca fantomă, eşti o fantomă la fel de mică şi de prostuţă! De ce crezi că porţi hainele

alea? Niciunul dintre verişorii mei n-a ieşit vreodată la joacă în grădină cu asemenea haine. Hainele astea nu sunt de-acum, din vremurile noastre, *ştiu* asta! Şi ce mai haine!

— E pijamaua mea, zise Tom sfidător, cea mai bună pijama a mea pentru vizite! Dorm în ea. Şi ăsta e un papuc de-al meu.

Celălalt papuc fusese, ca de obicei, pus să blocheze uşa apartamentului de la etaj, ca să nu se închidă.

— Şi mergi aşa, ziua-n amiaza mare, în hainele de noapte? întrebă dispreţuitor Hatty. Şi asta-i moda de-acum, nu, să porţi un singur papuc? Eşti de-a dreptul tăntălău când vii cu astfel de scuze! Porţi haine ciudate pe care nu le mai poartă nimeni în ziua de azi pentru că eşti o fantomă. Ba mai mult, sunt singura persoană din grădină care te vede! Văd o fantomă.

Hatty n-ar fi crezut în veci adevărata explicaţie pentru care era îmbrăcat cu acele haine, aşa că Tom alese ceea ce consideră că e un contraargument mai scurt:

— Ştii că mi-aş putea băga mâna prin tine chiar acum, de parcă nici măcar n-ai fi aici?

Hatty râse.

— Aş putea, aş putea! strigă Tom.

Ea îl arătă cu degetul:

— Eşti o fantomă!

Luat de val, îi dădu o palmă peste încheietură. Tom puse multă voinţă şi forţă în acea lovitură, iar mâna îi trecu drept prin a ei – nu chiar ca prin aer, căci Tom simţi ceva, iar Hatty îşi trase repede braţul şi îşi acoperi încheietura cu cealaltă mână. Arăta de parcă i-ar fi venit să plângă, dar nu din pricina durerii, căci senzaţia nu fusese suficient de puternică. Apărându-se înverşunat, Hatty continuă să-l provoace:

— Nu mâna ta mi-a trecut prin încheietură, ci încheietura mea a trecut prin mâna ta! Eşti o fantomă cu o mână nemiloasă, de fantomă!

— Tu asculţi ce-ţi spun? ţipă Tom. Tu eşti fantoma şi tocmai am dovedit asta! Eşti moartă, dusă şi eşti o

fantomă!

În acel moment se lăsă o liniște atât de adâncă, încât se auzi cântecul unui cuc din pădurea de dincolo de grădină, iar apoi, plânsul încetișor al lui Hatty.

— Nu sunt moartă, o, Tom, te rog! Nu sunt moartă!

Acum că strigătele se opriseră, Tom nu mai era sigur ce-i adevărat şi ce nu, ci ştia doar că Hatty plângea cum n-o mai văzuse plângând de când fusese foarte mică şi purta haine cernite şi jelea pe cărarea cu cadranul solar – jelea atât de timpuriu o moarte.

Îşi puse braţul pe după umerii ei:

— Bine, Hatty! Nu eşti o fantomă. Retrag tot ce-am zis, totul. Doar nu mai plânge!

În cele din urmă reuşi s-o calmeze şi ea acceptă să-şi şteargă lacrimile şi să se întoarcă la împletitul crengilor, scâncind doar când şi când. Tom nu redeschise un subiect care o afectase atât de profund, deşi, ceva mai târziu, simţi că-şi datorează lui însuşi să precizeze:

— Dar, ascultă aici, nici eu nu sunt o fantomă!

Prin tăcerea ei, Hatty păru să accepte asta.

XIV

În căutarea cunoaşterii

Şi totuşi, în ciuda faptului că o asigurase că nu e aşa, într-ascuns, Tom continuă să creadă că Hatty ar putea fi o fantomă, din două motive: în primul rând, pentru că nu părea să existe nicio altă posibilitate, şi în al doilea – iar Tom ar fi trebuit să-şi dea seama că ăsta e unul dintre cele mai urâte motive cu putinţă – pentru că, dacă Hatty nu era fantomă, poate că asta însemna că era el. Idee pe care Tom nu voia deloc s-o ia în considerare.

În după-amiaza certei lor, fusese impresionat – lucru pe care avusese grijă să-l ascundă de Hatty – de metoda ei de argumentare. Avea ochiul ager al femeii pentru îmbrăcăminte, pe care-l folosise, de data aceea, împotriva lui. Îşi dorea să fie capabil să facă şi el acelaşi lucru, dar descoperi că nu-şi amintea decât vag cum erau îmbrăcaţi oamenii pe care-i întâlnise în grădină. Avea, e-adevărat, o

puternică senzaţie că nu erau îmbrăcaţi ca el sau ca mătuşa şi unchiul lui, însă învechit era cel mai apropiat termen pe care-l putea găsi pentru deosebirea pe care o constatase. Atât Susan, slujnica, cât şi mătuşa lui Hatty purtau fuste aproape până în pământ.

Iar, dacă Hatty era o fantomă, era firesc ca hainele lor să fie învechite. Dar, pentru a dovedi asta, ar trebui să fie capabil să identifice cu precizie data la care fuseseră croite hainele pe care le văzuse în grădină, şi deci anii în care trăise Hatty însăşi.

fy° 1 «d»

Credea că ştie unde ar putea găsi acele informaţii. Pe raftul din bucătărie al mătuşii, alături de cartea doamnei Beeton şi de alte cărţi de bucate, observase adesea un volum ademenitor intitulat *Află tot ce te interesează*. Acum, când mătuşa lui era plecată la cumpărături, se strecură afară din pat şi îl împrumută.

Deschise la indice şi căută intrarea ÎMBRĂCĂMINTE. Căută „Stiluri de îmbrăcăminte din trecut”. Dar nu găsi nimic nici la STILURI, nici la TRECUT. La ÎMBRĂCĂMINTE erau nişte subtitluri pe care Tom le-ar fi găsit interesante oricând altcândva – „Larg, mai călduros decât strâmt”, şi „Cum să ignifughezi” – dar nu era nimic despre diversele mode de-a lungul timpului. Se simţi descurajat, de parcă ar fi fost invitat într-o vizită, i s-ar fi promis un ospăţ şi, odată ajuns la uşă, n-ar fi găsit pe nimeni *înăuntru*.

Cu toate astea, înainte să închidă cartea, Tom dădu din întâmplare peste ceva care se dovedi folositor în alt fel. Pe o pagină intitulată prietenos „Ce face rău în om trăieşte încă şi după moartea lui”, găsi o listă a regilor englezi, de la cucerirea normandă până în prezent. Îşi aminti că Hatty pomenise odată de un monarh al Angliei. Se uitau la micul teanc de cărţi al lui Abel din încăperea unde se făcea focul pentru seară, iar Hatty îi arătase că deasupra tuturor cărţilor se afla Biblia, pentru că Abel credea că Biblia este, mai presus de orice, „ca regina, care domneşte asupra întregii Anglii”. Prin urmare, Hatty trebuie să fi trăit în

timpul domniei unei regine, nu a unui rege. Tom consultă lista de monarhi: existaseră foarte puţine regine de-a lungul istoriei. Dintr-odată, posibilităţile se îngustară şi mai mult: Hatty n-ar fi putut în niciun caz să trăiască în secolele al XII-lea, al XIII-lea, al XIV-lea sau al XV-lea, pentru că, potrivit ghidului *Află tot ce te interesează*, în acele secole nu existaseră decât regi. Din acelaşi motiv, n-ar fi putut trăi nici în cea mai mare parte a secolelor al XVII-lea şi al XVIII-lea. Aşa că-i mai rămânea doar o perioadă din aceste două secole şi mare parte din secolele al XVIII-lea şi al XIX-lea.

Puse ghidul la locul lui şi, cu următoarea ocazie cu care fu lăsat singur în apartament, începu să scotocească după altă carte care i-ar fi putut oferi informaţii utile, în dormitorul unchiului şi al mătuşii sale făcu o descoperire: ediţia completă din *Encyclopaedia Britannica*, într-o bibliotecă specială, cu geam, plasată la îndemână, pe partea unchiului Alan.

Tom căută cuvântul ÎMBRĂCĂMINTE, unde găsi trimiterea „vezi COSTUM”, ceea ce şi făcu. Erau multe pagini cu coloane duble şi litere minuscule, a căror înfăţişare îl descurajă oarecum. Aşa că preferă să se uite la poze, deşi niciuna nu corespundea cu-adevărat cu hainele purtate de oamenii din grădina lui.

Între cele mai timpurii dintre ilustraţii descoperi o ciudăţenie. Bărbaţii purtau diverse feluri de veşminte care le acopereau picioarele, dar niciodată pantaloni: prima pereche de pantaloni reprezentată în carte era purtată de un gentleman francez preocupat de modă, de la începutul epocii victoriene. Măcar atât ştia şi Tom, că toţi bărbaţii şi băieţii din grădina lui purtaseră pantaloni – cu excepţia lui Edgar, care, uneori, purta un soi de pantaloni scurţi cu ciorapi de lână.

Convins că se află pe pista cea bună, scoase volumul care conţinea litera P şi căută cuvântul PANTALONI. Nu avea ilustraţii, dar textul era scurt. Pentru a elimina orice posibile neînţelegeri începea cu definiţia pantalonilor:

„Articol de îmbrăcăminte purtat de bărbaţi, ce acoperă flecare picior în parte şi se întinde de la talie până la laba piciorului”. Cu asta Tom era de acord, aşa că citi cu atenţie mai departe. Portul pantalonilor fusese introdus, se pare, la începutul secolului al XIX-lea. Ducele de Wellington făcuse furori cu ei. Articolul se încheia: „Împotriva lor a existat o puternică opoziţie, în special în rândul clerului şi în cadrul universităţilor. (Vezi COSTUM.)”.

Tom considera acum că are suficiente informaţii pentru a construi un argument. „Hatty trăia într-o perioadă în care bărbaţii purtau pantaloni, deci nu poate să fi trăit mai devreme de secolul al XIX-lea, când pantalonii au ajuns la modă. Foarte bine”. Îşi aminti de ghid: „Iar în secolul al XIX-lea, în Anglia domnea o regină: regina Victoria, 1837 – 1901. Ea trebuie să fie regina lui Hatty. Apoi îl avem pe francezul preocupat de modă care purta pantaloni la începutul epocii victoriene. Hatty e din acea perioadă, care a fost acum peste o sută de ani. Deci, dacă Hatty era o fetiţă pe-atunci, acum trebuie să fie moartă, iar ceea ce am văzut eu în grădină trebuie să fi fost o fantomă”.

Dovezile i se păreau de netăgăduit, dar a ţinut să le verifice printr-o întrebare care, i s-a părut lui, l-ar fi încântat pe unchiul Alan. Dar cum stă treaba cu fustele lungi purtate de femeile din grădină? Ele când fuseseră la modă?

Mătuşa Gwen se întorsese deja de la cumpărături, iar Tom era din nou în pat, ca un mieluşel. O testă punându-i întrebarea pe care o pregătise, la care ea îi răspunse fără ezitare:

— Păi, Tom, fustele lungi au fost mereu la modă, sau, cel puţin, au fost până foarte de curând. Până la Primul Război Mondial cu siguranţă.

— Purtau femeile fuste lungi, să zicem, la începutul domniei reginei Victoria?

— O, da, pe tot parcursul domniei ei şi după aceea, răspunse mătuşa lui. Trebuie să existe o grămadă de

oameni din zilele noastre care-şi amintesc foarte bine de fustele lungi!

Cu toate astea, Tom nu era deloc interesat să ştie că astfel de fuste fuseseră la modă până de curând; pe el îl preocupa doar Trecutul îndepărtat şi să demonstreze că Hatty venea de acolo, că acum nu mai era decât o fantomă – o micuţă fantomă de la începutul epocii victoriene. Ei bine, toate informaţiile pe care le avea îl conduceau în direcţia aceasta. Aşa că, odată dilema rezolvată satisfăcător, şi-o scoase cu totul din minte.

XV

Priveliştea de pe zid

TJrmând cursul raţionamentelor şi al cercetărilor istorice făcute de Tom, am luat-o puţin înaintea ordinii în care s-au petrecut evenimentele – cel puţin din perspectiva lui Tom – din grădină. Căsuţa din copac în care Tom şi Hatty s-au certat n-a fost construită imediat după episodul cu gâştele pe peluză şi după cel cu fetiţa îndoliată care plângea. Într-adevăr, când a vizitat grădina după acele evenimente, Tom a crezut, pentru o bună bucată de vreme, că o pierduse pe Hatty pentru totdeauna. Grădina părea cu totul părăsită.

A strigat-o şi-a căutat-o prin toate ascunzătorile lor. A dat ocol după ocol bradului, imaginându-şi că o aude păşind sprinten pe pământul uscat de pe partea cealaltă, dar scăpându-i de fiecare dată. Dar, dacă Hatty se ascunsese, o făcuse mai bine ca niciodată, iar grădina îi părea o pustietate verde.

Deasupra zidului sudic văzu un fuior de fum ce se înălţa vertical, în aerul molatic şi neclintit al verii, şi îşi zise că Abel se îngrijeşte, probabil, de foc. Se opri chiar în faţa uşii de la livadă, întrebându-se dacă ar trebui să treacă din nou prin ea. Dacă Abel era pe partea cealaltă, ar fi putut să-i dea un indiciu despre locul în care se afla Hatty.

Brusc, uşa de la livadă se deschise şi apăru Hatty. Dintr-odată, toată îngrijorarea lui Tom se transformă în

iritare, mai ales că Hatty nu părea deloc neliniştită, ci mai degrabă entuziasmată, chiar satisfăcută. Chipul îi era rumen şi îmbujorat, iar pe un obraz avea o urmă de funingine de la foc. Ţinea ceva în buzunarul şorţuleţului.

— De ce nu mi-ai răspuns? vru să ştie Tom. Nu m-ai auzit? Am strigat întruna.

— Îl ajutam pe Abel cu focul.

— Ai fi putut veni să-mi deschizi uşa de la livadă. Şi mie-mi plac focurile.

— Ţi-ar fi plăcut focul, dar nu şi ce ardeam în el, zise ea, privindu-l sfidător.

— Ei bine, ce ardeaţi?

Hatty îşi pierdu dintr-odată curajul şi-şi plecă ochii, dar, în cele din urmă, spuse:

— Arcul şi săgeţile. O, Tom, Abel a vrut să le ardă!

Tom rămase tăcut, bănuind de ce vrusese Abel să facă asta: spusese de la bun început că arcul o va băga pe Hatty în bucluc şi exact asta se întâmplase.

Hatty continuă:

— Şi, pe lângă asta, m-a pus să promit că n-o să mai împrumut cuţite de la bucătărie, pentru că sunt ascuţite şi aş putea să mă tai cu ele şi să mă rănesc. Iar dacă-i promiteam că-l las să ardă arcul şi săgeţile şi că n-o să mai folosesc cuţitele de la bucătărie, mi-a zis c-o să-mi dea el un cuţitaş care să fie doar al meu.

— Ce fel de cuţit?

Scoase mâna din buzunarul şorţului şi deschise palma: în ea ţinea un mic briceag ieftin şi grosolan, cu un model cu mici funde albastre.

— L-a cumpărat de la târg, ca să i-l dea lui Susan, dar ea n-a vrut să-l ia, pentru că poartă ghinion să primeşti un cuţit de la iubitul tău. Aşa că Abel mi l-a dat mie. E un cuţitaş drăguţ, zise ea, răsucindu-l afectuos în palmă.

— Deschide-l! îi ordonă Tom.

Ceea ce Hatty şi făcu, ţinându-l cu vârful spre el, ca să-i arate lama – căci n-avea decât una.

— Bine-aşa! exclamă Tom, chicotind. Cu ăsta precis

nu te poţi tăia! Poate doar să tai nişte unt şi cam atât!

Hatty continua să admire decoraţiunile colorate ale mânerului, dar zise:

— Am tăiat deja mult mai mult decât o bucată de unt cu el. Vino să-ţi arăt!

Era ceva misterios şi mândru în felul în care îl conduse până la una dintre tise – cea poreclită Matterhorn – şi-i arătă locul în care crestase – sau, mai degrabă, scrijelise – iniţialele „H.M”.

Tom încă se gândea de la ce nume de familie venea litera „M”, dar se codea să întrebe cu voce tare, când Hatty spuse:

— Asta înseamnă: „Hatty Melbourne s-a urcat în copacul ăsta”. Mi-am scris iniţialele cu cuţitul pe toate tisele, în afara Alunecosului, desigur.

— E foarte urât să scrijeleşti lucruri pe copaci, zise Tom, amintindu-şi dintr-odată că trebuie să fie sever. E ca atunci când faci mizerie.

Hatty căscă ochii mari, de parcă n-ar fi auzit în viaţa ei cuvântul „mizerie”, şi Tom ştiu după expresia ei că nu vedea nimic rău în faptul că scrijelise nişte iniţiale, oricum, nu pe copacii *ei*, şi că avea de gând s-o facă în continuare, dacă aşa voia, fără să-i spună lui nimic.

— Oricum, preciză Tom, o să ai mari necazuri dacă vede cineva trunchiurile pe care ai scris. O să vadă iniţialele „H.M.”, o să-şi dea seama că sunt ale tale şi-o să ştie că tu eşti de vină. Pe de altă parte, dacă aş vrea să las un semn pe un copac – ceea ce evident că n-aş face niciodată dar dacă, să zicem, aş vrea s-o fac, aş face unul secret.

Şi-apoi îi povesti cum el, Tom Long, îşi semna numele ca un motan alungit.

Hatty era invidioasă:

— Melbourne e un nume atât de tâmpit.

— Mai e şi Hatty. Ai putea desena o pălărie[2], zise

2 Hat înseamnă pălărie în engleză - joc de cuvinte intraductibil pornind de la numele personajului, Hatty. (N. tr.)

Tom, iar lui Hatty îi sclipiră ochii de încântare. Doar că nu trebuie s-o faci – ţi-am zis de ce. Iar acum, continuă el, sătul brusc de-atâta vorbit, hai să facem ceva!

— Haide! fu de-acord Hatty.

Fără nicio întârziere, îşi reluară joaca în grădină, de parcă nici grădina, nici jocurile lor n-aveau să se sfârşească vreodată.

Se căţărară din nou în copaci – era o adevărată pasiune de-a lor. Cum Hatty pomenise de faptul că nu reuşea să se caţere în Alunecosul, Tom îi arătă cum să se urce, prinzându-se cu picioarele de trunchi şi trăgându-se în mâini. Dar n-a învăţat uşor – mai ales din pricina groazei pe care i-o stârnea gândul că-şi va murdări hainele atât de tare, încât mătuşa ei o să observe şi o s-o pedepsească. După o vreme însă învăţă cum să cuprindă trunchiul cu braţele şi picioarele şi să se târască în sus. Într-un sfârşit, reuşi să escaladeze Alunecosul: fu triumfătoare.

Se apucară de noi jocuri. Hatty găsea fire de orz sălbatic, crescute în zonele mai neîngrijite ale grădinii, şi le culegea. Îi arătă lui Tom cum să rupă capul spicului şi apoi să-l pună la loc. După aceea, ţinând firul într-un pumn, lovea pumnii unul de celălalt, repetând: „Bunico, bunico, sari acum din pat”. Când rostea cuvântul „sari”, izbea pumnii mult mai tare şi vârful desprins al spicului zbura prin aer, şi ea izbucnea în râs, molipsindu-l şi pe Tom cu veselia ei.

Prindeau brotăcei de sub frunzele patului de căpşuni („Abel spune că sug din căpşuni”) şi le dădeau drumul să sară în altă parte. Odată au zărit o broască râioasă ascunsă într-o crăpătură de sub pragul de piatră de la intrarea în seră – cu excepţia faptului că se umfla când respira, era la fel de maro, de sumbră şi de nemişcătoare ca piatra însăşi.

Necăjeau toate păsările din grădină – Tom era deosebit de priceput în a le lua prin surprindere şi a păcăli chiar şi extrem de precauta gaiţă –, dar le şi protejau de toţi cei care treceau pe-acolo. Hatty elibera păsările din

ţarcul agrişelor sau de sub plasele pentru căpşuni, apoi, când era sigură că Abel e foarte departe, deschidea uşiţa capcanei lui pentru vrăbii. Când vreunul dintre verişori venea în grădină cu câte-o armă, Tom alerga înaintea lui şi bătea din mâini şi striga, ca să alunge păsările. Porumbeii sălbatici se înălţau greoi de pe vrejurile de mazăre din care ciuguliseră până atunci şi se întorceau la adăpostul pădurii. N-au împuşcat niciodată nimic, dacă nu-l punem la socoteală chiar pe Tom, căruia i-a trecut odată o rafală de alice drept prin mijloc. Hatty s-a albit la faţă, dar Tom a izbucnit în râs – alicele îl gâdilaseră.

Într-o zi, când Tom şi Hatty se zgâiau la cadranul solar de pe zidul sudic, încercând să descopere cum funcţiona, au văzut o pitulice aterizând pe una dintre razele soarelui de piatră de deasupra cadranului, iar apoi – razele depăşeau puţin marginea zidului – dispărând în spatele ei.

— Crezi că e un cuib de pitulice acolo? şopti Hatty.

Evident că Tom credea că ar putea fi, dar nu-şi putea da seama de jos, de pe cărare.

— James a mers odată pe zidul cu cadranul solar, zise Hatty.

— Ei bine, eu n-o s-o fac, replică iute Tom. N-ar fi un act de curaj, ci o prostie. Zidul e mult prea înalt şi precis că e şi foarte îngust în partea de sus: ar fi mult prea periculos.

— O, Tom, nici n-am zis c-ar trebui să mergi şi tu pe el! zise Hatty îngrozită. James a făcut-o pentru o prinsoare. Văru’ Edgar l-a provocat şi James a făcut-o. A mers pe toată lungimea zidului, apoi a coborât şi s-a bătut cu văru’ Edgar, după care i s-a făcut rău. Şi văru’ Hubert a aflat apoi ce-a făcut şi-a fost foarte supărat, pentru că a zis că James ar fi putut să cadă şi să-şi rupă gâtul.

Tom nu zise nimic, întorcând pe toate părţile cele povestite de Hatty. Începuse să se răzgândească în privinţa escaladării zidului, pentru că-şi dădu seama că pentru el nu există aceleaşi pericole ca pentru vărul James. Ar fi

putut să cadă de pe zid, dar în urma unei căzături, chiar şi de la o asemenea înălţime, nu s-ar fi ales nici cu vânătăi şi nici nu şi-ar fi rupt ceva. Aşa că-i zise lui Hatty:

— O să văd dacă chiar este un cuib în spatele cadranului solar. O să merg pe zid.

— O, Tom!

Felul în care Hatty spusese „O, Tom!” trezi în el blândeţe. O mângâie pe mână:

— Nu te îngrijora. N-o să păţesc nimic.

Se căţără până în vârful zidului folosindu-se de ramurile ca nişte trepte ale unui păr crescut pe un spalier. În ciuda a ceea ce-şi spusese mai devreme, când se ridică în picioare, simţi un fior de groază. Marginea era teribil de îngustă – douăzeci şi cinci de centimetri, ba chiar, în unele locuri, mai puţin de-atât, căci zidăria era mâncată de vreme; de-a lungul ei creşteau plante destul de stufoase peste care Tom trebuia să păşească; de fiecare parte a acelei creste înguste şi primejdioase, cât vedeai cu ochii, pereţii zidului coborau abrupt şi prăpăstios, până jos: către livadă pe o latură, şi către grădină, pe cealaltă, unde Hatty, albă ca varul, nu-şi dezlipea ochii de la el. Tom ştia că, dacă voia să-şi păstreze calmul şi să traverseze coama aceea de zid, nu trebuia, în niciun caz, să privească în jos. Aşa că înălţă ochii şi păşi hotărât înainte.

În curând se afla deasupra arcadei de la intrarea în livadă, apoi deasupra viţei care creştea pe zid şi după aceea deasupra cadranului solar. În spaţiul dintre razele de piatră şi zid se strânseseră frunze moarte şi alte gunoaie purtate de vânt. La unul din capete păreau mult mai dese decât în alte părţi: Tom se lăsă în patru labe şi, uitându-se cu atenţie, văzu că acolo chiar se afla un cuib de pitulice, căptuşit cu muşchi care încă-şi mai păstra culoarea brun-verzuie. Vedea micuţa gaură de intrare.

— Chiar e un cuib de pitulice aici! îi strigă el încetişor lui Hatty. Dar nu îndrăznesc să-l ating – ca să nu-l stric, vreau să zic.

A

— Întoarce-te şi coboară imediat, Tom!

Se ridică din nou în picioare, cu gândul să se întoarcă, aşa cum îl rugase Hatty, dar, stând acolo şi privind roată înjur, fu cuprins de o mare bucurie. Începu să se plimbe cu paşi mari pe creasta zidului, ca un rege. Hatty ţinea pasul cu el de jos, şoptindu-i întruna câte ceva, dar el n-o asculta, căci acum era mult prea sus faţă de ea şi de grădină. Crezuse că era la înălţime atunci când se cocoţase în tise, dar acum era mult mai sus. Dintr-o singură privire putea cuprinde grădina în ansamblul ei, cu toate zidurile şi gardurile vii ce-o mărgineau. Vedea casa, în care Susan stătea aplecată peste un pervaz, trimiţând cuiva din grădină o bezea – lui Abel, presupuse el. Vedea în curtea din faţa casei – o curte a cărei existenţă nici măcar n-o bănuise până atunci: acolo se afla Edgar, care tocmai îl spăla pe Pincher într-o cadă de tablă plină cu apă şi săpun. Pincher părea foarte curat şi abătut, cu gâtul plecat, cu urechile pe spate şi cu coada între picioare. Cuprins de exaltare, Tom îi strigă: „Curaj, Pincher!” Câinele îl auzi, îl văzu sau îl mirosi – era greu de spus care dintre ele: chiar şi de sub clăbucii de săpun, se văzu că i se zbârlise părul pe gât şi sări dintr-odată din cadă, iar apoi Edgar, foarte iritat şi plin de apă şi clăbuci de săpun, îl alergă de jur-împrejurul curţii şi-l prinse.

Dincolo de grădină şi de casă, Tom văzu o alee pe care înainta cu greu o căruţă trasă de un cal. Dincolo de alee era o pajişte, urmată de o linie sinuoasă, care ştia că trebuie să fie râul. Acesta depăşea pajiştea, ajungea într-un sat şi trecea mai departe. Se strecura pe sub un pod alb, cu parapet, şi îşi continua drumul; oare spre ce bălţi, mori, ecluze şi bacuri de care Tom şi Hatty n-aveau habar? Şi tot aşa, şerpuia în depărtare, înspre Castleford, Ely şi King’s Lynn, pierzându-se în nemărginirea mării.

— Ce vezi dincolo de grădină, Tom? şopti Hatty când curiozitatea îi învinse temerile.

— Dacă ai fi aici, să vezi cu ochii tăi… zise Tom, iar cuvintele îi plutiră în înalturi, peste întreaga grădină.

Fără s-o vadă cu ochii ei, nu-i putea spune – nu putea spera să-i transmită copleşitoarea depărtare de care vorbea. Într-un ţinut plat, ca acesta, cea mai măruntă ridicătură îţi oferă aceeaşi perspectivă monumentală ca de pe cel mai înalt pisc. Înainte, Tom nu cunoscuse decât grădina şi câte ceva din împrejurimile ei, iar acum, din vârful zidului, i se părea că poate cuprinde întreaga lume.

— Spune-mi ce vezi, îl rugă Hatty.

— Păi, de pe zid poţi să vezi râul, începu Tom, iar dacă urmăreşti cursul lui cu privirea…

— Da? Da?” şopti Hatty.

Tom nu reuşi să termine ce-avea de spus pentru că, tocmai în acea clipă, Abel îşi făcu apariţia în fugă, de după copaci, şi se repezi drept la Hatty. Îi puse ambele mâini pe umeri şi-o împinse în jos, iar Tom o văzu cedând sub greutatea lui şi prăbuşindu-se în genunchi. Apoi el îi vârî ceva în mână şi, stând deasupra ei, începu să vorbească repede, cu voce joasă. Tom o auzi pe Hatty răspunzându-i ceva: părea înspăimântată. Nu auzi ce vorbiseră.

Merse în grabă înapoi şi coborî în grădină. Când ajunse lângă ea, Hatty era deja singură.

— Ce naiba s-a întâmplat? o întrebă el.

— Abel a crezut că o să merg pe zid, ca James, răspunse Hatty. Voia să mă oprească pentru că e periculos.

— Am crezut că o să te bată.

— M-a făcut să îngenunchez şi să jur pe Biblie… să-i jur că n-o să mă caţăr niciodată pe zidul cu cadranul solar şi n-o să mă plimb pe el.

— Era chiar aşa de furios? se interesă Tom.

— Nu. Cred că, într-un fel, se temea pentru mine, zise Hatty încetişor.

— Se temea? se încruntă Tom. Vrei să spui că *ţie* îţi era teamă, iar *el* era furios.

— Nu, mi-a fost doar puţin frică şi doar pentru că venise aşa de iute şi era atât de puternic, dar sunt sigură că şi lui îi era teamă, mult mai tare decât îmi era mie. Când m-a pus să jur pe Biblie, avea mâna rece şi

transpirată, şi-i tremura.

— Da’ ce-i veni aşa, dintr-odată, de-a crezut c-o să te caţări pe zid? continuă Tom.

— Bănuiesc că m-a surprins uitându-mă cu jind la el.

— Nu, nu poate să fie ăsta motivul, zise Tom. Alerga deja când a dat colţul de după copaci; trebuie să fi alergat cu Biblia aia în mână cu mult înainte să te zărească.

— Poate că m-a auzit vorbind cu tine, care erai sus, pe zid.

— Nu. Tu ai vorbit în şoaptă, iar *pe mine* n-ar fi putut să mă audă.

Prin asta Tom nu voia să spună că vorbise foarte încet, căci n-o făcuse, ci că, şi dacă ar fi urlat din toţi rărunchii, Abel n-ar fi putut să-l audă niciodată.

— Păi atunci, zise Hatty, poate că Susan m-a văzut de la fereastră şi-a coborât şi i-a spus.

— Poate, acceptă Tom. Chiar am văzut-o pe Susan la geam.

Dar nu era satisfăcut de explicaţie.

Cam pe-atunci Tom şi Hatty începură construcţia căsuţei din copac şi, absorbiţi de munca pe care-o aveau de făcut, în scurt timp uitară cu totul de comportamentul bizar al lui Abel.

XVI

Căsuţa din copac

A

Într-o scrisoare către fratele său, Tom scria: „Mă bucur că ţi-a trecut pojarul. Aş fi vrut să fii şi tu aici. Construim o căsuţă în tisa numită Treptele de la Sf. Pavel”. Peter citi scrisoarea şi apoi o arse, aşa cum trebuia să ardă acum toată corespondenţa de la Tom. Ieşi, posomorât, în micuţa grădină din spate a familiei Long şi începu să lucreze fără mare tragere de inimă la construcţia căsuţei din măr.

Urmărindu-l de la fereastra bucătăriei, doamna Long îi strigă:

— Mi-aş fi dorit să fie şi Tom aici, să te-ajute!

Vorbise cu inima îndoită, căci, deşi îşi spusese de nenumărate ori că are încredere deplină în Gwen şi Alan, şi chiar avea, simţea ceva neobişnuit şi misterios în aer, care o tulbura.

Soţii Kitson erau mai înstăriţi decât familia Long – din punctul de vedere al cheltuielilor, între a avea doi copii şi a nu avea niciunul e o diferenţă ca de la cer la pământ. Obişnuindu-se cu luxul în care trăia acum, Tom ar fi putut deveni nemulţumit de situaţia de-acasă, dar nu era – doamna Long trebuia să recunoască asta. Scrisorile către părinţii lui nu cuprindeau decât nişte rapoarte succinte şi seci despre o viaţă plicticoasă, petrecută aproape în întregime în compania unchiului şi a mătuşii sale. Nu părea să găsească nicio plăcere în asta – în ultimul timp, nu se bucura nici măcar de mesele îmbelşugate. Şi totuşi, le ceruse, şi nu doar odată, să fie lăsat să mai stea acolo.

— Nu mai e niciun alt copil acolo, ţinu doamna Long să-i atragă atenţia soţului său în seara respectivă, iar Tom nu pare să meargă niciodată în vreun loc deosebit. Peter, ţie îţi spune mai multe în scrisorile pe care ţi le trimite? Par să fie destul de lungi.

Peter lăsă ochii în jos:

— Cred că pur şi simplu îi place să stea în apartamentul ăla.

— Ei, când o să vină acasă, o să-l facem noi să se sature de pierdut vremea în casă de unul singur! zise voioasă doamna Long. Nu-i aşa, Peter?

— Presupun că oricum va trebui să se-ntoarcă acasă când începe şcoala, zise Peter. A pierdut sfârşitul ultimului semestru din cauza pojarului meu, dar va trebui să fie aici când începe şcoala.

— De-abia la toamnă, când începe semestrul! izbucni doamna Long, alarmată. Dar trebuie să se-ntoarcă mai devreme, Peter!

Peter părea să se-ndoiască de asta, aşa că mama lui continuă:

— Sunt sigură că nu vrei să stai toată vara fără Tom,

nu?

— Păi, bănuiesc… începu Peter, şi aşteptă ca ei să îl întrebe ce voia să spună.

— Ei bine?

— Bănuiesc că, dacă Tom nu vrea să plece încă de la mătuşa Gwen, n-aş putea să mă duc şi eu acolo, să stau cu el…

Doamna Long îşi privi lung fiul, aproape înspăimântată, dar domnul Long izbucni în râs:

— Ce naiba ar avea de făcut *doi* băieţi într-un prăpădit de apartament fără grădină?

— Vreau să fiu acolo cu Tom, zise cu încăpăţânare Peter.

— Vrei să spui că ţi-ar plăcea să fii *aici* cu Tom. Că vrei să se întoarcă acasă, zise tatăl lui.

— Nu poţi să vrei să mergi să stai cu el în apartamentul ăla, interveni şi mama lui.

— Ba da! izbucni Peter. Chiar vreau! Noaptea stau treaz şi-mi doresc să fiu acolo, iar când adorm visez că sunt acolo. Vreau să merg, chiar vreau! Vreau!

— Dar de ce, Peter, de ce? întrebă mama lui.

Dar Peter lăsă ochii în pământ şi repetă cu aceeaşi voce încăpăţânată şi monotonă că sigur i-ar plăcea.

Nu continuară conversaţia şi nu ajunseră la nicio concluzie. În noaptea aceea, doamna Long se strecură la etaj, în camera pe care Peter o împărţea cu Tom. Uşa era întredeschisă, ca de obicei, aşa că privi înăuntru: Peter era încă treaz. La lumina felinarului de afară văzu că băiatul avea ochii deschişi şi fixa cu privirea vederea primită de la Tom, pe care o pusese deasupra şemineului, în cealaltă parte a camerei. Doamna Long plecă, dar se mai întoarse odată, apoi încă odată. La cea de-a treia vizită, Peter adormise. Intră direct în dormitor şi se aplecă deasupra lui, privindu-l. Probabil că visa ceva, căci expresia de pe chipul lui se schimbă puţin, chiar şi-n somn. O dată zâmbi, apoi oftă, iar o dată i se instală pe chip o expresie atât de distantă, de îndepărtată, încât mama se aplecă şi mai mult

deasupra lui vrând să-l trezească şi să-l aducă înapoi la ea. Dar se abţinu şi plecă.

Întorcându-se la parter, doamna Long trecu pe lângă micul geam de pe scară care dădea spre curtea din spate: văzu nişte forme negre iţindu-se din măr – scândurile căsuţei din copac a lui Peter. Construcţia lui nu era într-un stadiu la fel de avansat ca cea din Treptele de la Sf. Pavel – deşi fireşte că doamna Long nu era în măsură să facă o asemenea comparaţie. Oricum, căsuţa lui Tom avea un avans faţă de cea a lui Peter – cam atât cât îi ia

9

unei scrisori să fie scrise, livrate, citite şi apoi arse.

„Hatty lucrează din greu la căsuţă", îi scrisese Tom lui Peter. „Îi place foarte mult ideea". Spunând asta îi cam minimalizase sentimentele: Hatty era incredibil de entuziasmată de căsuţă, într-atât încât chiar îl surprinse pe Tom. Printre altele, o considera ca fiind casa ei într-un fel în care casa cea mare nu era: aceea era casa mătuşii şi a verişorilor ei, ea fiind doar tolerată acolo. Aceasta, în schimb, putea fi propria ei casă, propriul cămin, şi vorbea întruna despre cum o s-o mobileze cu setul de ceai al păpuşilor şi chiar cu obiecte şterpelite de prin dormitoarele de oaspeţi ale casei celei mari. Alarmat, Tom s-a văzut nevoit s-o mai tempereze puţin.

Apoi, lui Hatty îi plăcea căsuţa pentru că era cel mai bun ascunziş al ei din toată grădina.

— Nimeni n-ar bănui că sunt aici, zise ea, decât dacă ne-ar fi văzut când am construit-o. Niciunul dintre verişorii mei nu ştie de ea.

— Abel a văzut-o? întrebă Tom.

— Nu m-a văzut cărând lucruri şi nici venind în direcţia asta sau urcându-mă în copac. Am avut mare grijă să nu mă zărească deloc.

— Eu nu mi-am bătut capul cu asta, zise Tom, dar pe mine oricum nu m-a văzut niciodată.

— Sigur că nu, fu de-acord Hatty, apoi schimbară repede subiectul, pentru că cearta lor despre care dintre ei

era fantomă le era încă proaspătă în minte.

În orice caz, după cum se dovedi mai târziu, Abel sigur trebuie să fi ştiut de căsuţă.

În după-amiaza aceea, lucra în grădină cu plasa de deasupra stratului de căpşuni: Hatty şi Tom ştiau asta, pentru că întotdeauna aveau grijă să ştie unde se aflau Abel şi oricine altcineva se întâmpla să fie în grădină înainte de-a se cocoţa în căsuţa lor. De data asta se asigurară că nu mai e nimeni altcineva în afară de Abel în grădină şi că acesta e destul de departe de ei. Apoi se căţărară în copac.

Căsuţa era deja gata, dar Hatty încă mai voia s-o îmbunătăţească.

— Dacă e să semene cu o casă adevărată, zise ea, trebuie să aibă ferestre – nu doar spărturi şi găuri la nimereală în perete.

Apoi insistă că acestea trebuiau să fie dreptunghiulare, ca la casa cea mare.

— Vrei prea multe, bombăni Tom.

Iar într-un final Hatty fu nevoită să construiască ferestrele, aşa cum erau, de una singură. Reuşi să facă două.

Dar acestea tot aduceau mai mult cu nişte spărturi neregulate decât cu nişte ferestre. Hatty lucră cu nerăbdare, atât pe dinăuntru, cât şi pe din afară, împletind crenguţe şi rămurele ca să îndrepte şi să întărească ferestrele.

Tom n-o ajuta. Spera că se va plictisi de ideea de ferestre, şi chiar şi de cea de casă – deşi, la momentul respectiv, nu părea foarte probabil. Apoi avea să-i sugereze o variantă mai interesantă: aceea că ferestrele erau, în fond, nişte hublouri, iar căsuţa lor era cabina căpitanului de pe un vas care plutea pe mare.

Hatty n-a terminat niciodată ferestrele.

Fredona ceva în timp ce trecea de pe-o cracă pe alta, în afara căsuţei. La un moment dat se opri şi-i strigă lui Tom:

— Tom, pe partea asta e o ramură crăpată – e în regulă? Ai stat pe ea?

— O ramură crăpată? repetă Tom. A, da, am stat pe aia.

Hatty începu iar să fredoneze, tremurat, pe măsură ce îşi croia drum prin frunziş.

— Doar că, începu să spună Tom, eu sunt diferit: *tu* nu ar trebui să…

N-a văzut când s-a întâmplat, dar creanga trebuie să fi cedat dintr-odată, la prima apăsare a trupului atât de uşor al lui Hatty. A auzit pârâitul crengii care se rupea, a auzit micul „Ah!” al lui Hatty, care a ţinut doar o fracţiune de secundă înainte de-a se transforma într-un ţipăt în toată regula când a simţit că pică în gol.

Ţipătul fu suficient de ascuţit şi de puternic încât să răsune în toată grădina. La auzul lui, păsările îşi luară zborul care-ncotro, o veveriţă roşcată, care alerga de-a lungul unei nuiele de alun, înlemni în mers, iar Abel zvârli cât colo sulul de plasă pe care-l ţinea în braţe şi-o luă la goană în direcţia Treptelor de la Sf. Pavel.

Tom îşi dăduse drumul de la înălţime şi aterizase – mai uşor ca o pisică – chiar lângă Hatty. Aceasta era întinsă pe jos, mută şi nemişcată: trupul îi era contorsionat şi – în cădere – şorţuleţul i se dăduse peste cap, iar acum îi acoperea pe jumătate chipul. În locul în care acesta îi atingea fruntea, o pată de sânge începuse să îmbibe ţesătura.

Tom încă mai stătea neajutorat lângă ea, când Abel îşi făcu apariţia tropăind. Când văzu sângele, scoase un geamăt puternic. O ridică în braţe şi porni către casă, cu Tom pe urmele lor.

Brusc, Abel se opri. Se întoarse pe jumătate, astfel încât să stea cu faţa către locul în care se afla Tom. În ciuda amorţelii cauzate de groaza celor întâmplate, Tom îşi dădu seama că Abel se uită la el, nu prin el, şi că începe chiar să-i spună ceva:

— Piei odată! zise Abel răguşit.

Tom îi susţinu privirea şi niciunul din ei nu se clinti.

— Întoarce-te înapoi în Iad, de unde-ai venit! Te ştiu eu pe tine. Mereu te-am văzut, dar am zis că e mai bine să nu te văd; şi te-am auzit, dar am zis că-i mai bine să par surd; dar te ştiu pentru ce eşti tu cu-adevărat!

Tom nu băgă în seamă nimic, cu excepţia faptului că Abel îl putea auzi şi, prin urmare, îi putea răspunde:

— O, strigă el, ştii dacă Hatty e vie sau moartă?

— E vie, răspunse Abel deşi ai încercat de atâtea ori s-o omori – tocmai pe ea, care n-are nici mamă, nici tată, nici loc al ei în casa asta, o fiinţă nevinovată, singură în faţa ticăloşiilor tale diavoleşti cu arcuri, cuţite şi locuri înalte. Acu, îţi zic: piei, drace!

Tom n-a plecat, dar Abel, continuând s-o ducă pe Hatty în braţe, a început să înainteze cu spatele, peste peluză, către casă. Şi, în timp ce mergea, repeta cu voce tare rugăciunea pe care Tom o crezuse a fi o simplă rugă de mulţumire după masă: „… Păzeşte-mă, Doamne, de Diavol şi de toate răutăţile lui”. Vocea îi tremura, dar nu-şi dezlipi ochii de la Tom şi continuă să înainteze, pas cu pas, împleticindu-se din pricina poverii, până în pragul uşii de la grădină, şi-apoi dincolo de aceasta. Uşa se trânti în urma lui şi Tom auzi sunetul zăvorului care >

era împins în lăcaşul lui.

Brusc, Tom se dezmetici, începu să alerge şi se trânti de uşă, bătând în neştire cu pumnii în ea şi strigându-i lui Abel, şi apoi şi lui Hatty, să-l lase înăuntru. Uşa rămase închisă. Toate strigătele şi bătăile lui nu reuşiră să aducă pe nimeni. Dintre cei care l-ar fi putut auzi şi l-ar fi putut lăsa înăuntru se părea că unul nu voia să o facă, iar celălalt nu putea.

XVII

În căutarea lui Hatty

La sfârşitul primului asalt frenetic asupra uşii de la grădină, Tom se sprijini de ea, încercând să-şi recapete suflul. Dinăuntru se auzeau pendula bătând imperturbabilă ora şi zvonul îndepărtat al unor voci şi paşi grăbiţi la etaj.

Nu putea să deschidă uşa şi-şi dădu seama că-şi epuizase toată forţa fizică şi voinţa care l-ar fi ajutat să treacă de partea cealaltă. Era închis departe de Hatty, dar şi de patul lui din apartamentul soţilor Kitson. Şi totuşi, teama pentru soarta lui Hatty continua să fie mai puternică decât cea pe care o simţea pentru sine.

Se retrase peste peluză într-una dintre firidele din tise. Tot ce putea face era să aştepte.

Păru să treacă o veşnicie până se deschise uşa şi Abel îşi făcu din nou apariţia în grădină. Tom o porni imediat spre el şi i se adresă fără niciun înconjur:

— Abel, te rog, zi-mi cum se simte Hatty!

Tom credea că se pregătise pentru orice reacţie din partea lui Abel: dacă Abel l-ar fi considerat un demon cu chip de băiat, venit din Iad, hotărât să-i facă rău lui Hatty – dacă ar fi crezut asta, l-ar fi urât pe Tom şi l-ar fi suduit, l-ar fi blestemat şi l-ar fi alungat cu exorcisme şi rugăciuni din Biblie. Singurul lucru pentru care Tom nu se pregătise era ca Abel să încerce să se păzească de el, refuzând să-l vadă şi să-l audă.

— Abel, Abel, Abel, îl imploră Tom, nu-i moartă, nu-i aşa? Nu-i moartă!

La un moment dat, văzu că Abel clipeşte de parcă şi-ar fi permis, în sfârşit, să îl vadă. Chipul lui Tom era murdar de la cum se căţărase în copaci, dar se vedeau două dâre albe, mai curate, de la obraji până în bărbie, pe unde i se scurseseră lacrimile de epuizare şi de groază. Una peste alta, înfăţişarea lui Tom avea ceva atât de copilăros, nicidecum de diavol, încât Abel căzu pentru ultima oară în capcana de-a i se adresa direct.

— Nu, zise el, trăieşte, apoi îşi pironi ochii drept înainte, trase adânc aer în piept şi, trecând intenţionat printr-o latură a corpului lui Tom, se îndreptă cu paşi mari spre şopron.

Abel lăsase uşa deschisă în urma lui – aşa cum stătea întotdeauna în acele zile de vară. Primul gând al lui Tom fu să se ducă în casă fără întârziere, deşi nu era sigur dacă

voia asta pentru a ajunge din nou în pat sau a afla mai multe despre Hatty.

Chestiunea fu decisă pentru el. De data aceea, când pătrunse în hol, mobila nu mai dispăru în faţa ochilor lui: animalele împăiate rămâneau pe poziţii şi îl fixau cu ochii de sticlă, din vitrinele de sticlă. Avu timp până şi să remarce nivelul mercurului din barometru, descoperind că ajunsese la Foarte uscat. În timp ce trecea pe lângă ele, obiectele i se înfăţişau clare şi solide. Ajuns în dreptul pendulei, văzu că braţele sale arătau ora cinci fără unsprezece minute şi remarcă din nou desenul din spatele lor. Cu toată îngrijorarea lui pentru Hatty, atenţia îi fu acaparată: nu era nimic nou de văzut la el, şi totuşi părea să vadă totul cu ochi proaspeţi. Tot nu ştia cine sau ce era acea fiinţă angelică care stătea cu un picior în mare şi altul pe pământ, ţinând o carte deschisă în mână, dar simţea că aproape ştia care era semnificaţia ei; că într-o bună zi, foarte curând, ar putea-o afla.

Se întoarse cu spatele la pendulă, înspre scări: erau acoperite de un covor. La fiecare treaptă, covorul era ţinut în loc de câte-o bară strălucitoare de alamă şi urca, lin şi uniform, către etaj.

Tom păşi înspre scări, dar se opri, întrebându-se ce avea să facă. În urma lui lăsa acel regat-grădină al lui Hatty, ai cărui singuri trei locuitori fuseseră Hatty, Abel şi cu el – chiar dacă Abel negase că fuseseră vreodată mai mult de doi. îl lăsa în urmă şi pătrundea în casa familiei Melbourne: deja ei şi vieţile lor păreau să-l apese din toate părţile. La piciorul scării, în dreapta, era un rând de cârlige din care atârnau tot felul de pălării, şepci, haine şi pelerine de-ale lor. Alături de acesta, un dulap de pantofi: Tom ştia că e un dulap de pantofi pentru că avea uşa întredeschisă, iar înăuntru, pe rafturi, se vedeau aliniaţi toţi bocancii, pantofii, papucii, şoşonii, ghetele, cizmele şi ghetrele celor din familia Melbourne. Vizavi de cuier, se afla o altă policioară, pe care fuseseră lăsate două registre cu coperte marmorate, o micuţă călimară cu capac şi un

vechi raportor de abanos: cărui membru al familiei Melbourne să-i fi aparţinut *ele*? Lângă policioară era o uşă – cea prin care ieşise odată Susan cu vreascurile şi chibriturile; acum, din partea cealaltă a ei, se auzea un murmur de voci de femei. Tom nu desluşea ce spuneau, nici cine erau, dar îşi închipui că una dintre voci semăna cu a lui Susan.

Se simţi singur şi înconjurat de o mulţime de străini. Nu era nicio Hatty acolo, iar teama lui ascunsă era că s-ar putea să nu găsească nicio Hatty nicăieri.

Abel spusese „Trăieşte”, dar poate că ce voise de fapt să spună era „de-abia mai trăieşte”, sau chiar „trăieşte, dar n-o mai duce mult”. În trecut Tom reuşise să se convingă că Hatty e o fantomă, iar acum trebuia să înfrunte tot ceea ce decurgea din asta: că, la un moment dat, ea trebuie să fi murit. Fantomele întotdeauna muriseră înainte să se transforme în aşa ceva – îşi spunea el, cu gândurile învârtindu-i-se confuze în minte.

Avu nevoie de mult curaj ca să se urnească din loc şi să pună piciorul pe cea dintâi treaptă a scărilor moi şi silenţioase. Poate – deşi Tom putea fi foarte curajos –, poate că, dacă n-ar fi fost pendula din spatele lui, i-ar fi lipsit acel ultim dram de curaj necesar. Pentru el, ticăitul aducea cu bătăile unei inimi omeneşti, vii, iar când se gândi asta, se gândi la Hatty. Aşa că-şi adună toate puterile şi începu să urce.

Ajuns pe ultimul palier, se afla într-o parte a casei familiei Melbourne pe care n-o mai văzuse niciodată. Cel puţin aşa i se părea lui: uitase că în acea casă locuiau unchiul şi mătuşa lui şi toţi ceilalţi chiriaşi. Acum nu mai exista mare lucru care să-i amintească de asta. Etajul întâi era acoperit cu un covor şi era mai lat decât coridorul pe care îl ştia Tom şi, în locul celor două uşi de la cele două apartamente, în el se deschideau multe uşi care dădeau, fiecare, în câte un dormitor. Scăriţa ce urca până la uşa de la apartamentul doamnei Bartholomew se termina acum cu un palier micuţ din care se deschideau alte trei uşi.

9

Tom cercetă primul etaj: toate uşile erau închise. La fel şi cele trei uşi de la mansardă. Oare în spatele căreia dintre ele se afla Hatty?

N-avea chiar niciun indiciu, aşa că alese cea mai apropiată uşă, trase adânc aer în piept, se concentră, îşi încordă muşchii şi-şi împinse încetişor capul prin lemnul uşii până în camera aflată de cealaltă parte a ei.

Hatty nu era acolo. Cearşafurile care acopereau patul şi restul mobilierului demonstrau că e un dormitor nefolosit. Ferestrele lui dădeau spre grădină: chiar şi din poziţia în care se afla, din uşă, Tom vedea vârfurile tiselor de vizavi şi bradul semeţ, acoperit de iederă, care era încă în picioare. N-o căuta decât pe Hatty, aşa că nu rămase cu privirea aţintită asupra acelei privelişti, dar mai târziu avu motive să şi-o amintească.

Opintindu-se, îşi trase capul înapoi prin uşă şi se gândi ce să facă în continuare. Intenţionase să-şi împingă capul prin fiecare uşă până când o găsea pe Hatty, dar se întreba dacă asta ar fi cea mai înţeleaptă metodă, începea deja să obosească; urechile îi ţiuiau, ochii îl dureau şi până şi burta, care rămăsese în siguranţă de cealaltă parte a uşii, începuse să-l chinuie puţin. Dacă Hatty se afla în spatele ultimei uşi pe care ar fi încercat-o, poate că n-ar fi reuşit niciodată să ajungă la ea.

Precis că, în astfel de circumstanţe deosebite, metodele mai puţin oneste erau scuzabile. Aşa că începu să privească şi să asculte prin găurile cheilor. Prin cea de-a treia gaură auzi ceva: un foşnet ritmic foarte slab. Nu-i trecea prin minte ce ar fi putut face acel sunet, iar prin gaură nu vedea decât un spălător cu bazin şi un urcior cu apă, o bucată de draperie dantelată, care acoperea o parte dintr-o fereastră, şi un scaun cu un spătar extrem de drept.

Nu, nu-şi putea imagina ce putea fi acel sunet; cu siguranţă că nu putea să vină de la Hatty, care stătea întinsă într-un pat, bolnavă, sau poate chiar pe moarte. Gândul la ea într-o astfel de situaţie îl făcu să se întoarcă

disperat ca să încerce şi celelalte uşi, dar apoi, chiar în timp ce se întorcea, îşi spuse că poate Hatty chiar stă întinsă în acea cameră, dar nu scoate niciun sunet şi nu face nicio mişcare, ci delirează, frecându-şi întruna mâinile de cearşaf: fâş, fâş, fâş.

Se întoarse la uşa din spatele căreia auzise acel sunet şi începu să-şi vâre capul prin ea. Se băgase până la urechi când auzi – căci urechile încă îi erau libere – nişte paşi pe scara din spatele lui. Îngrozit că va fi prins pe jumătate băgat în uşă, se smulse din ea şi făcu iute stânga-mprejur.

Un bărbat urca scările. La subsuoară ţinea registrele pe care Tom le zărise în hol, iar în mână ducea călimara şi raportorul. Avea aerul plin de importanţă al cuiva care trudeşte pentru traiul lui şi care tocmai şi-a încheiat munca pe ziua aceea. Cine să fi fost oare? Un Melbourne, Tom era sigur de asta: acelea erau trăsături de Melbourne.

Bărbatul înaintă prin mijlocul holului spre Tom, dar, în cele din urmă, nu păru să-i acorde nicio atenţie. Se opri chiar în dreptul uşii pe care o încercase Tom şi bătu uşurel.

9

— Mamă?

Foşnetul se opri. O voce pe care Tom o recunoscu de-ndată ca fiind cea a mătuşii lui Hatty zise:

— Cine-i acolo?

— James.

James? Tom era uluit: James de-abia dacă era adolescent când îl văzuse ultima dată în grădină. Atât de mult timp să fi trecut pentru familia Melbourne, iar pentru Tom atât de puţin, încât James să fi ajuns bărbat – şi încă om de afaceri? Dar iată-l chiar pe el, înalt, lat în umeri, puternic, cu un guler înalt, scrobit şi cu chipul acela serios.

— Poţi să intri, zise vocea femeii. Mă pieptăn doar.

James intră şi Tom se strecură pe lângă el. Nu intenţionase s-o facă, căci nu era un băiat curios şi impertinent, dar întrebarea pe care o pusese James, chiar în timp ce deschidea uşa, fusese:

— Cum se simte Hatty?

Amândoi stăteau în cadrul uşii: bărbatul şi băiatul. La un moment dat, James privi în jur neliniştit, aşa cum fac oamenii care ştiu că sunt singuri, dar simt o altă prezenţă în cameră – o pisică poate.

Mătuşa lui Hatty stătea în faţa oglinzii de la măsuţa de toaletă. Părul ei lung şi castaniu îi cobora greu până la brâu, iar ea îşi trecea peria prin el, din creştet până la vârfuri, scoţând acel sunet constant, foşnitor. Privind-o, Tom constată că părul nu-i era cu totul castaniu, ci începuse să încărunţească: timpul trecuse, se pare, şi pentru mătuşa lui Hatty.

Nu-i răspunse imediat lui James. Se opri din periat şi începu să-şi răsucească şi să-şi împletească părul. În timp ce făcea asta, spuse într-o doară, pe un ton cât se poate de rece:

— Hatty o să fie bine.

— Asta a spus doctorul?

— Da.

— Atunci, trebuie să fim recunoscători.

— Recunoscători!

Încă făcându-şi de lucru cu părul, mătuşa lui Hatty se întoarse cu faţa către fiul ei:

— Recunoscători? Dar ce făcea, de-a avut accidentul ăla? Te rog frumos! Se căţăra în copaci! Chiar n-are nicio idee despre ce se cuvine sau nu pentru o fată de vârsta ei? E destul de mare ca să ştie mai bine!

9

— Hatty e tânără pentru vârsta ei, zise James. Poate că e din cauza faptului că stă atâta vreme singură şi se joacă mereu în grădină.

— Of, întotdeauna ai fost blând cu ea! strigă mătuşa lui Hatty, făcând ca replica să sune ca o acuzaţie gravă. Deci nu trebuie să se maturizeze niciodată! Dacă e pe-aşa, ce-o să se întâmple cu ea? Eu, una, nu ştiu. Şi-aşa e o fată destul de ciudată, decise ea şi se întoarse înapoi către oglindă, ca să-şi aranjeze şuviţele împletite.

— Sigur c-o să se maturizeze, zise James, iar Tom admiră modul în care ţinea piept furiei mamei lui. Dar ce-o să se întâmple *atunci* cu ea?

— Sper că nu se-aşteptă să mai primească ceva de la mine! Am fost şi-aşa destul de miloasă cu ea.

— În cazul ăsta, mamă, va trebui cumva să-şi câştige singură traiul, deşi nu ştiu cum ar putea face asta. Sau poate c-o să se mărite – deşi, iarăşi, nu ştie pe nimeni şi n-are unde să cunoască pe cineva dacă stă mereu în casă sau în grădină.

— N-o s-o las să facă ea pe stăpâna aici când eu n-o să mai fiu!

Deşi nu întorsese capul de la oglindă, mătuşa lui Hatty fixa cu privirea reflexia fiului său.

— Ce vrei să spui, mamă?

— De-acum, tu, Hubert şi Edgar sunteţi deja mari, aţi intrat în afacerea tatălui vostru şi sunteţi independenţi din punctul ăsta de vedere. Şi asta-i foarte bine, dar, dacă vreunul dintre voi se gândeşte cumva ca mai încolo să se însoare cu Harriet, să nu v-aşteptaţi să vedeţi vreun bănuţ de la mine. Lui Hubert nu i-a păsat niciodată de fată, iar Edgar cred că o antipatizează, dar ţie ţi-a fost întotdeauna milă de ea.

În tăcerea care se lăsă după aceea, Tom se aştepta ca James, care era atât de îndrăzneţ de felul lui, să strige că nu se gândise niciodată să se însoare cu Hatty, dar acum văzu şi el ce idee bună era şi că precis se va însura cu ea imediat ce va împlini vârsta potrivită şi c-o să fie bogaţi şi-o să trăiască fericiţi până la adânci bătrâneţi – în ciuda mamei lui. Dar James nu era un romantic. Oftă încet.

— N-am avut niciodată nici cea mai mică intenţie să mă însor cu Hatty şi nu cred c-o să vreau vreodată asta; cert este însă că merită din toată inima să fie compătimită.

— Da, chiar merită compătimită, e-adevărat, rosti cu înverşunare mătuşa lui Hatty.

— Şi precis, mamă, acum, că se face mare, ar trebui să vadă şi ea mai mult din lume decât pot să-i ofere casa şi

grădina asta. Ar trebui să întâlnească alţi oameni, să-şi facă cunoştinţe, prieteni.

— Ştii foarte bine că nu-i place nimic altceva decât să stea singură în grădină.

— Putem s-o smulgem noi de-acolo. Avem prieteni şi nu trebuie să-i permitem să se ascundă de parcă s-ar teme de ei. Când mai organizăm câte-o petrecere, putem s-o convingem să vină şi ea: cu barca pe râu, la picnic, la meciurile de crichet, la partidele de whist, cu colindul de Crăciun, la patinoar…

— Dar nu vrea să se maturizeze. Nu vrea altceva decât să stea în grădina ei.

— Am putea s-o facem să vrea mai mult. O să mă duc să vorbesc cu ea chiar acum şi-o să-i spun că, atunci când se va simţi mai bine, va trebui să încerce să aibă o viaţă mai veselă. O să-i spun că noi toţi vrem ca ea să iasă, să-şi facă prieteni.

Noi toţi? Urmărind reflexia femeii în oglindă, Tom văzu întipărindu-i-se pe chip o expresie rece, de dezaprobare.

— Pot să-i spun că şi tu vrei asta, mamă?

— Îţi iroseşti gura şi mila de pomană cu Harriet.

— Pot măcar să-i spun că eşti de acord?

— Poţi să-i spui ce vrei, poţi să faci ce vrei cu ea şi cu cât o văd mai puţin, cu-atât mai bine.

Zicând asta, întoarse capul astfel încât să nu-şi vadă fiul nici în oglindă, nici în carne şi oase. James se retrase însoţit de Tom. Se duse la o uşă de la capătul palierului, bătu încetişor şi intră.

Tom rămase afară, aşteptând sfârşitul întrevederii celor doi, ascultând suişurile şi coborâşurile vocii lui James. Acesta vorbi cu blândeţe, de parcă s-ar fi adresat cuiva care era bolnav sau tocmai îşi revenise după o boală, dar vorbi îndelung, iar Tom îşi spuse că rana lui Hatty nu putea fi atât de gravă pe cât se temuse dacă putea să asculte tot ceea ce avea James de spus.

XVIII

Dormitorul cu două ferestre zăbrelite

James ieşi în cele din urmă, închise uşa de la dormitorul lui Hatty şi merse mai departe pe palier, înspre camera lui. Tom aşteptă până ce auzi acea uşă deschizându-se şi închizându-se, apoi se lipi de uşa lui Hatty şi începu să treacă prin ea.

Când îl văzu iţindu-se din uşă, Hatty scoase un mic ţipăt de încântare.

— Te rog, Tom, te rog, strecoară-te încet, ca să văd şi eu cum se face!

— O nimica toată, zise Tom, dar îşi încetini îndatoritor înaintarea, păşind relaxat pe covorul din dormitorul lui Hatty şi simţindu-se mai bine pentru că făcuse asta.

Hatty şedea ridicată în pat, cu un bandaj înfăşurat în jurul capului. Chipul îi era îmbujorat de entuziasm, nu de febră.

— O, ce mi-aş dori să pot face şi eu asta! oftă ea şi se scufundă înapoi în perne.

Tom se-opri şi-o studie o clipă: poate – nu, *cu siguranţă* părea mai mare decât atunci când o cunoscuse. Hatty crescuse, exact ca şi ceilalţi membri ai familiei Melbourne, dar Tom nu observase niciodată asta, în parte pentru că petrecuseră atât de mult timp împreună, dar şi pentru că Tom nu era atent la astfel de lucruri.

— Păi, cum te simţi? întrebă Tom, căci ar fi fost nepoliticos să se uite la ea mai mult.

fix 1

— Foarte bine, răspunse Hatty, şi doctorul spune că n-o să-mi rămână nicio cicatrice. M-a vizitat vărul James şi mi-a spus că, pe viitor, trebuie să mai fac şi alte lucruri, nu doar să cad din copaci.

— O să faci lucruri fără mine? zise Tom, gândindu-se la petrecerile de oameni mari despre care vorbise James.

— O, nu, Tom, când vrei tu, vii fără nicio problemă!

Dar Tom observă că îi vorbise de parcă el ar fi fost un copil, iar ea nu.

— Stai jos şi vorbeşte cu mine, Tom, îl rugă ea.

Se aşează la capătul patului şi se uită prin cameră:

— Ai un dormitor frumos.

Era o cameră spaţioasă – aşa cum erau toate camerele în frumoasa casă a familiei Melbourne. Avea un şifonier mare şi două ferestre mari, între care se afla patul lui Hatty, iar în partea de jos a lor…

— Ai gratii la ferestre, zise Tom, de parcă ar fi o cameră pentru bebeluşi!

Şi, undeva în minte, cuvintele îi răsunară ca un ecou al unora pe care le mai rostise sau le mai auzise odată; şi, într-adevăr, gratiile de la ferestre îi aduceau aminte de ceva ce văzuse cândva.

— Păi asta a şi fost, răspunse Hatty. A fost camera verişorilor mei când erau mici; şi dup-aia, a mea. Şi, pentru că am fost ultimul copil din casă, a rămas, pur şi simplu, camera mea. Acum e dormitorul meu.

Tom se uita fascinat la ferestre: îşi amintea că le mai

văzuse sau, mai degrabă, doar pe una dintre ele, sau, de fapt, pe amândouă, dar separat, niciodată împreună.

— Unde e baia în casa asta? întrebă Tom.

— Baia?

— Unde faci baie?

— Eu fac baie chiar aici, în cameră, bineînţeles, şi băieţii fac în camerele lor.

— Aici? zise Tom privind în jur. Cum?

— Păi, avem o cadă de tablă şi Susan cară oale cu apă fierbinte de la bucătărie. Iarna facem focul aici şi fac baie chiar lângă foc.

— Aici s-ar putea face o baie adevărată, zise Tom, de parcă ar fi văzut-o deja. Ai putea ridica un perete despărţitor undeva, pe-aici, chiar în mijlocul camerei, ca să ai câte-o fereastră pe fiecare parte. Partea asta a camerei ar putea să rămână dormitor, iar cealaltă ar putea să fie o baie.

Lui Hatty i se păru o idee inutilă şi prostuţă:

— Dar aşa ar rămâne doar o parte de cameră.

— Da, recunoscu Tom, iar peretele va fi… ar fi subţire, iar când ai sta în pat ai putea întotdeauna auzi apa curgând la baie, în camera de lângă.

— N-aş vrea să aud niciodată aşa ceva, zise Hatty categoric.

— Bănuiesc că nici n-o s-o faci, replică Tom. Alţii însă s-ar putea s-o audă.

Se duse până la fereastră şi se uită afară. Privirea îi răzbătu până în depărtare: în primul rând, îi zbură peste o peluză la capătul căreia un fag uriaş stătea căzut pe gânduri, apoi deasupra unui gard viu, a unei alei, a altui gard viu, a unei pajişti, cu un mare ulm în mijlocul ei…

Tom trase adânc aer în piept:

— Camera ta îmi place mai mult, zise el, şi priveliştea de la ferestrele tale îmi place şi mai mult.

— Vezi râul de dincolo de luminiş? întrebă Hatty. Dar mai mult decât ce, Tom?

— Mai mult… mai mult decât dacă vizavi n-ar fi altceva decât case.

Hatty izbucni în râs:

— Nu fi prostuţ, Tom! Dacă lucrurile ar sta aşa, n-am trăi la marginea unui sat, ci în mijlocul unui oraş.

— Sau într-un sat care a crescut atât de mult, încât e, practic, un oraş.

Schimbă subiectul:

— Cât de des faci baie, Hatty?

— O dată pe săptămână. Tu?

— O dată la două zile. Dar cred c-aş prefera să fac mai rar, dar să am camera şi priveliştea asta.

Hatty îl privi nedumerită: nu înţelegea ce legătură are una cu alta şi nici tristeţea care părea să fi pus dintr-odată stăpânire pe el:

— Tom, n-ai de ce să fii trist.

Tom se gândea la Trecut, la acel Timp creat atât de demult. Timpul luase acest Prezent al lui Hatty şi îl transformase în Trecutul lui. Şi totuşi, atunci şi acolo,

pentru o clipă, acesta era şi Prezentul *lui* – al lui şi al lui Hatty. Apoi îşi aminti de pendula ce măsura atât timpul lui, cât şi pe cel al lui Hatty şi de imaginea de pe cadranul ei.

— Hatty, ce reprezintă imaginea de pe ceasul din hol?

— E ceva din Biblie.

— Ce? zise Tom surprins.

Sprâncenele lui Hatty se încrucişară, într-un efort de gândire:

— E greu… nu-mi amintesc. Vreau să zic, e greu de înţeles, aşa că nu-mi amintesc foarte bine. Dacă chiar vrei să ştii, o să aflu.

— Da, te rog. Pe cine ai de gând să întrebi?

Hatty zâmbi, dar nu încercă să mai facă un mister din asta, cum probabil că ar fi făcut vechea Hatty.

— O să întreb ceasul; scrie pe el.

— Unde? N-am văzut niciodată asta.

— Nici nu poţi, pentru că scrisul e atât de jos pe cadran, încât e acoperit de rama protectoare. Trebuie să deschizi uşiţa cadranului ca să-l poţi citi.

— Din interiorul cutiei pendulei, prins cu un cârlig?

— Da. Dar de unde ştii?

— Nu contează. Cine ţine cheia de la cutia pendulei?

Hatty zâmbi din nou:

— Chiar pendula. Cheia stă întotdeauna în încuietoare.

Tom rămase cu gura căscată:

— Dar oricine ar putea s-o deschidă!

— Mătuşa e singura care trebuie s-o deschidă, ca să întoarcă ceasul – le-a interzis tuturor să umble la el.

— Dar dacă vin nişte străini în casă? Oameni iscoditori? Băieţi?

Hatty pur şi simplu nu îl înţelegea. Îi promise totuşi că atunci când va fi singură la parter va descuia cutia pendulei şi va deschide rama: şi atunci Tom va putea citi secretul cu ochii lui.

Acum nu puteau face nimic altceva în privinţa asta, aşa că schimbară subiectul. Cum Tom părea preocupat şi

tăcut, Hatty preluă frâiele discuţiei, întreţinându-l cu poveşti despre camera pentru copii. Despre cum, în timpul zilei, între ferestrele principale şi şipcile jaluzelelor dormeau lilieci – dacă trăgeai jaluzelele, îi vedeai atârnând acolo, între pânzele de păianjen, colbul cenuşiu şi frunzele uscate de glicină; şi despre cum, într-o noapte, unul dintre ei intrase în cameră din greşeală şi zburase de colo-colo ca un mic spectru negru, iar ea ţipase şi tot ţipase de sub aşternuturi, pentru că Susan îi spusese că liliecii sunt atraşi de părul lung, se încurcă în el şi dup-aia trebuie să-l tai pe tot. (Tom zâmbi şi chiar şi Hatty schiţă un zâmbet.) Apoi fusese vara aceea în care un lujer de glicină intrase prin colţul de sus al ferestrei şi se încolăcise pe toată lungimea firului de la sonerie până să-l vadă mătuşa lui Hatty şi să poruncească să fie tăiat; iar când stai foarte liniştit poţi să auzi şoarecii gonind prin spatele şipcilor de bordură, şi cum întotdeauna erau mai mulţi şoareci toamna, după seceriş, pentru că veneau de pe câmpuri. Şi apoi, fireşte, era şifonierul…

În clipa aceea, Hatty sări din pat ca să-i arate lui Tom şifonierul – nu hainele atârnate în el, ci ascunzătoarea secretă pe care o avea acolo, sub scândurile de jos, încă de când era mică. Scormoni cu unghiile şi ridică o bucată de planşeu, iar acolo, dedesubt, între grinzi, era un loc spaţios în care îşi ţinea mica ei comoară: briceagul cu un singur tăiş, o cutie de acuarele şi o fotografie micuţă, de un maroniu deschis, în care un tânăr domn cu o înfăţişare solemnă se sprijinea de spătarul unui fotoliu în care stătea o femeie tânără.

— Ăştia erau tata şi mama, acum multă vreme. Mai ţii minte, Tom, că mă prefăceam că erau un rege şi-o regină?

Apoi Hatty fu nevoită să se întoarcă iute în pat, căci auziseră paşi afară, pe coridor. Amurgul începuse să umbrească odaia, iar Susan sosi cu o lampă cu ulei pe care o puse pe poliţă şi-o aprinse. Apoi plecă şi se întoarse cu cina lui Hatty, un castron cu pâine înmuiată în lapte.

Cât timp mâncă, Hatty vorbi în continuare cu Tom,

care îşi încălzea degetele la lampă, privind, în acelaşi timp, umbrele pe care acestea le proiectau pe tavan. De jos se auziră reverberaţiile gongului care-i chema pe membrii familiei Melbourne la cină; auziră paşi şi voci care coborau la parter.

Susan veni din nou, luă castronul gol şi lampa şi-o rugă pe Hatty să se întindă la loc şi să se culce. După ce plecă, Tom spuse că ar fi mai bine să plece şi el.

— Bine, zise Hatty.

Nu-l întreba niciodată unde se duce.

— Ne vedem mâine, o asigură Tom.

Hatty zâmbi:

— Mereu spui asta, dar adeseori trec luni întregi până să vii din nou.

— Vin în fiecare seară, răspunse Tom.

Îi ură noapte bună şi coborî. În hol se simţea miros de mâncare, iar Susan şi o altă servitoare alergau dintr-o parte într-alta cu platouri şi farfurii: familia lua cina.

Tom se opri ca să verifice dacă cheia pendulei era într-adevăr în gaura ei. Tânjea să poată s-o învârtă, dar Hatty va fi nevoită să facă asta în locul lui. Privi lung la îngerul de pe cadranul ceasului.

Plecă de lângă ceas şi ieşi în grădină, apoi intră înapoi dinadins şi – închizând ochii – trase uşa şi puse zăvorul. Dar, când îi deschise din nou, holul era tot cel al familiei Melbourne. Continuă să meargă de-a lungul lui, sperând cu disperare că tijele şi covorul se vor dizolva sub paşii lui şi că va constata că e pe drum spre apartamentul soţilor Kitson şi spre dormitorul lui.

Dar asta nu se întâmplă. Ajunse la dormitorul lui Hatty, care ar fi trebuit să fie al lui, şi văzu că uşa era întredeschisă.

— Cine-i acolo? mormăi Hatty somnoroasă.

— Sunt eu, răspunse Tom. M-am întors după… după ceva.

— Şi l-ai luat?

— Nu, zise Tom. Dar nu-i nimic. Noapte bună, Hatty.

— Noapte bună.

Coborî la parter şi ieşi în grădină. Îi dădu ocol, trecând pe sub liliecii care dădeau din aripi, apoi încercă din nou: casa era tot aceeaşi – cea a familiei Melbourne.

„N-o să mai ajung niciodată înapoi”, îşi zise el dintr-odată, iar apoi: „O să-i spun lui Hatty. O s-o întreb pe ea ce să fac. Îi spun totul, chiar dacă asta înseamnă să-i vorbesc de fantome”.

Urcă la etaj, se strecură în dormitor şi o strigă în întuneric. Nu primi niciun răspuns, iar când ciuli urechea auzi respiraţia regulată a unui om care doarme. Nu voia s-o scoale şi s-o sperie, aşa că se ghemui pe podea, lângă pat, cu mâna peste un braţ de-al ei, ca atunci când se scula sau doar se mişca în somn s-o simtă imediat, îşi puse capul pe braţ şi simţi cum, încet-încet, îl fură somnul.

Când se trezi, nu ştiu cât de mult trecuse, doar că în cameră era lumină, iar el era înţepenit de la poziţia în care dormise. La început nu ştiu unde se afla. Apoi îşi aminti brusc şi începu să pipăie patul cu mâna, dar patul era gol – nici urmă de Hatty. Apoi văzu că patul era al lui, nu al lui Hatty, şi că dormitorul în care se afla era tot al lui – doar o parte de cameră, cu o singură fereastră cu zăbrele.

Nu înţelegea cum de ajunsese acolo, dar era cât se poate de recunoscător pentru asta. Era cât pe ce să se urce în patul său rece când îşi aminti de papucul care ţinea întredeschisă uşa apartamentului. Nu se putea ca unchiul sau mătuşa lui să-l găsească. Din fericire, era încă prea devreme ca ei să se fi trezit. Luă papucul, închise uşa din faţă, se întoarse în pat şi rămase culcat, cu ochii în tavan, până îl auzi pe unchiul lui ducându-se în camera de baie, de cealaltă parte a peretelui despărţitor subţire, şi dând drumul la apă pentru o baie matinală. Imediat după aceea, mătuşa lui intră în dormitor, aducându-i ceaşca de ceai cu care îl răsfăţa în fiecare dimi *»

neaţă.

— E timpul să te scoli, Tom. Tocmai a venit poşta şi

ne-a adus scrisori de-acasă – una pentru tine, de la Peter, şi una pentru mine, de la mama ta.

XIX

Sâmbăta viitoare

Stăteau toţi în jurul mesei, la micul dejun: Alan Kitson cu ziarul lui, soţia sa cu o lungă scrisoare de la sora ei, mama lui Tom, şi Tom, cu o scrisoare de la Peter.

În timp ce-şi citea scrisoarea, Tom ţinea palma căuş la capătul foii, ca să împiedice pe oricine să vadă – chiar şi neintenţionat – ceva din cele scrise acolo.

„Dragă Tom.

AI GRIJĂ! Mama îi scrie mătuşii Gwen să-i spună că poţi să vii acasă la sfârşitul săptămânii, şi de data asta chiar trebuie să vii. Cred că mama o să spună că trebuie să vii pentru că mi-e tare dor de tine, dar eu nu vreau să vii. Îmi place tot ce scrii în scrisori. Povesteşte-mi mai multe. Aş vrea să fiu acolo, dar mama şi tata spun că nu se poate.

Mi-aş dori să avem mai mulţi copaci şi un râu în apropiere şi un zid înalt. *Aş vrea* să fiu acolo.

Al tău, Pete”.

Tom oftă: i-ar fi plăcut să-l aducă pe Peter acolo, chiar şi pentru scurt timp, ca să-i îndeplinească şi lui dorinţa.

Privirea îi reveni la începutul scrisorii: „AI GRIJĂ!” Dar ce pot face copiii împotriva deciziilor pe care le iau adulţii, mai ales părinţii, pentru ei? „Trebuie să te întorci la sfârşitul săptămânii”, iar azi – Tom se uită în capul paginii ziarului unchiului Alan – era marţi. Bănuia că vor propune să se întoarcă sâmbătă sau duminică.

Mătuşa Gwen puse scrisoarea jos şi-i zâmbi lui Tom, dar cu tristeţe:

— Ei bine, Tom, în curând chiar va trebui să ne luăm rămas-bun.

— Când? zise Tom brusc.

— Sâmbătă. E un tren ieftin sâmbătă dimineaţă, iar

mama ta spune că, din moment ce nu mai eşti în carantină, poţi călători cu trenul.

— Sâmbăta viitoare? zise Tom. Atât de curând?

Pe neaşteptate, interveni şi unchiul Alan:

— O să ne fie dor de tine, Tom.

Apoi păru surprins, aproape enervat, de ceea ce-i ieşise pe gură.

Mătuşa Gwen spuse:

— Tatăl şi mama ta îţi transmit toată dragostea lor, Tom, şi de-abia aşteaptă să te revadă. Mama ta spune că lui Peter i-a fost foarte dor de tine şi că, fără tine, stă toată ziua pierdut în visare; are *nevoie* de tine. N-am putea să te mai ţinem aici… decât dacă te-am adopta.

Dacă l-ar adopta, îşi zise Tom, ar putea rămâne acolo, dar, pe de altă parte, nici n-ar mai avea familie: nici pe mama, nici pe tata, nici pe Peter…

Simţi o durere în dreptul coastelor, de parcă cineva ar fi încercat să-l rupă în două. Îşi dorea atât de tare două lucruri complet diferite: pe de-o parte, voia să fie acasă, cu mama, cu tata, cu Peter – chiar voia asta, foarte tare; iar pe de altă parte voia grădina.

— Dacă mă adoptaţi… începu el, încet şi dureros.

— Glumeam, Tom, răspunse mătuşa lui, încercând să îl liniştească.

Ceea ce şi reuşi, în parte, pentru că Tom nu-şi dorea deloc să devină copilul soţilor Kitson şi să nu mai facă parte din propria familie; însă, în acelaşi timp, trebuia să găsească o soluţie disperată pentru situaţia lui disperată. Ştia din scrisoarea lui Peter şi din felul în care vorbise mătuşa lui că nu mai avea nicio speranţă să-şi prelungească şederea – nici cu amânări, nici cu frisoane, nici chiar prin adopţie. Spuseseră sâmbătă dimineaţă şi cu asta, basta.

Sâmbăta viitoare…

— Poate că la anul o să vii din nou să-ţi petreci o parte din vacanţa de vară la noi, zise mătuşa lui.

Tom nu-i putea răspunde şi nu-i putea nici mulţumi,

pentru că anul următor era atât de departe, iar senzaţia pe care-o simţea în dreptul inimii, acolo şi atunci, când se gândea la plecare, era atât de groaznică, atât de teribilă, încât s-ar fi putut spune chiar că i se rupea inima.

În acea dimineaţă, Tom păru să audă doar ticăitul pendulei care aducea sâmbăta, minut cu minut, din ce în ce mai aproape. O urî pentru asta. Apoi îşi aminti că, fix în noaptea aceea, când Hatty avea să-i desfacă uşiţa, pendula urma să-şi dezvăluie secretul. Tom n-avea nici cea mai vagă bănuială care ar fi putut fi acel secret, şi totuşi, un sentiment straniu al importanţei acestuia nu-i dădea defel pace, ba chiar se trezi punându-şi în el o brumă de speranţă – ultima lui speranţă. Din acel motiv, îşi dorea ca minutele şi orele până la miezul nopţii să treacă cât mai repede. Timpul atât de lung până atunci părea atât de scurt până sâmbătă.

În după-amiaza aceea, Tom îi scrise lui Peter despre grădină cu o speranţă pe care n-o simţea de fapt şi îi promise că o să-i scrie şi a doua zi. Apoi, ca să scape de ticăitul pendulei, ieşi la o plimbare cu mătuşa lui. Întrebase dacă în apropiere nu se afla cumva vreun râu, iar ea credea că da şi că l-ar putea găsi pentru el. Merseră pe nişte străduţe lăturalnice şi cotiră de-atâtea ori, încât Tom pierdu orice simţ al direcţiei. Apoi ajunseră la un pod.

— Uite-ţi râul, Tom! zise mătuşa Gwen victorioasă.

Trebuie să fie acelaşi râu, deşi nu arăta nici ca întinderea de apă pe care o zărise de la geamul lui Hatty, nici ca aceea la care ajunsese cu Hatty când trecuseră prin gardul viu şi traversaseră pajiştea. Acel râu nu mai curgea de-a lungul unor pajişti: de-o parte era străjuit de curţile unor case, iar de cealaltă de un drum asfaltat.

Un bărbat pescuia lângă pod, iar mătuşa Gwen îi strigă:

— Ai prins ceva?

— Nu e niciun peşte, răspunse amărât omul.

Stătea lângă o plăcuţă pe care scria: „ATENŢIE.

Consiliul nu-şi asumă răspunderea pentru persoanele

care înoată, intră în apă sau se plimbă cu barca pe apă. Aceste ape au fost declarate nepotrivite pentru asemenea activităţi din cauza poluării".

— Ce înseamnă poluare? întrebă Tom.

— Din câte ştiu, înseamnă că râul nu mai e pur şi sănătos, răspunse mătuşa Gwen. Are ceva de-a face cu toate casele care s-au construit şi cu fabricile. Cred că lucruri groaznice ajung în râuri de la fabrici.

Tom cercetă râul cu privirea: apa nu părea murdară, dar văzu că algele, în loc să fie suple, verzi şi strălucitoare, erau acoperite cu un fel de mâzgă maro şi murdară. Nu erau gâşte prin preajmă şi nici alte păsări de apă. Cert e că peşti nu păreau să fie deloc. Pe de altă parte, pe fundul apei se vedeau multe sticle sparte, bucăţi de veselă şi cutii goale de tablă.

— Şi nu poţi să faci baie sau să mergi cu barca nicăieri? se interesă Tom.

— Se poate înota la Castleford. Ştii, râul ajunge până acolo.

— Până la Castleford, Ely, King's Lynn şi apoi se varsă în mare, zise Tom.

— Chiar aşa, Tom, zise mătuşa lui, oarecum surprinsă. De unde-ai aflat tu informaţiile astea geografice?

— Mi-a spus cineva, răspunse reticent Tom. Cât e ceasul, vă rog?

— Aproape patru.

Asta era tot?

Cum nu mai era nimic interesant de văzut, se întoarseră acasă pe jos. Când intrară pe uşa din faţă a marii case, primul lucru pe care îl auzi Tom fu ticăitul pendulei. Avea să bată ritmic până la ora culcării, iar astfel Timpul era prietenul lui Tom; după aceea însă, va continua să bată până sâmbătă, iar astfel, Timpul devenea duşmanul lui Tom.

XX

A

Îngerul vorbeşte

A

În acea noapte de marţi, Tom nu ştia cum o va găsi pe Hatty – dacă va fi tot în pat, după ce căzuse din copac, dacă se va fi însănătoşit şi va zburda din nou prin grădină sau dacă o va găsi înfruptându-se deja din plăcerile sociale cu care o ispitise James.

Fusese pregătit să vadă anumite schimbări la Hatty, însă ce îl luă prin surprindere când deschise uşa grădinii fu schimbarea totală a anotimpului. Iarna era deja în toi – şi nu o iarnă mohorâtă şi gri, ci una scânteietoare, cu un strat de-abia aşternut de zăpadă. Toţi arborii, toate tufişurile şi plantele erau învelite în alb; doar cele mai adânci firide dintre tise rămăseseră ferite de nea şi păreau să-l urmărească pe Tom asemenea unor ochi înfundaţi în orbite.

În felul ei, vremea era perfectă, ca pe timpul verii.

În jur domnea o mare linişte, şi Tom îşi ţinu respiraţia, vrăjit de scena care i se desfăşura înaintea ochilor. Atunci o găinuşă de baltă – probabil îndemnată de asprimea vremii să părăsească râul şi să caute de-ale gurii în grădină – se ivi de sub un tufiş de lângă peluză; cu capul plecat, cu pasul săltat şi agitat, dar fără grabă, îşi croi uşor drum peste peluză şi dispăru, din nou, în desiş.

Mişcarea rupse vraja care-l înlănţuise pe Tom. Privi în jur şi văzu că, pe lângă amprentele uşoare, cu trei degete, ale găinuşei de baltă, mai erau şi alte urme de paşi în zăpadă. O persoană ieşise pe uşa grădinii, înaintase pe cărare, traversase un colţ al peluzei şi o luase pe după seră în direcţia iazului. Tom fu pe dată sigur că îi aparţineau lui Hatty, aşa că le urmă.

Ajunse până aproape de capătul serei, de unde se vedea deja iazul. Şi-acolo era şi Hatty. Iazul era îngheţat, iar la unul dintre capete zăpada fusese curăţată: pe acea porţiune, Hatty patina – dacă aşa se putea numi ce făcea. Luase unul dintre scaunele din casa de vară şi îl împingea înaintea ei, dând cu greu din picioare şi gâfâind din cauza

efortului şi a concentrării. Şi totuşi, când

9 9 9 7

Tom o strigă, se întoarse spre el cu chipul strălucind de bucurie.

— O, Tom! ţipă ea, luând-o împleticit spre marginea iazului, unde rămase cu vârfurile picioarelor lipite unul de altul, în Y de parcă altfel patinele şi-ar fi pus în cap s-o zbughească fiecare într-o altă direcţie.

— Hatty, zise Tom, voiam să… ai promis…

— Dar eşti mai slab! zise Hatty, încruntându-se.

— Mai slab? se miră Tom. În niciun caz.

Ştia precis că e mai gras, pentru că mătuşa Gwen plătise de curând un penny ca să îl cântărească şi fusese foarte încântată de rezultat.

— Nu voiam să spun asta. Voiam să spun că eşti mai *transparent*, zise Hatty, iar apoi continuă, cu o expresie de consternare întipărită pe chip: O, nu, nici asta n-am vrut să spun – sau nu ştiu ce-am vrut să spun, sau, mai degrabă…

— Nu contează, zise Tom nerăbdător. Dar vreau să afli tot ce poţi despre imaginea de pe pendulă.

Citi în privirea lui Hatty că nu e foarte sigură la ce se referă, aşa că adăugă:

— Ai zis c-o s-o faci.

— Am zis?

— Când ai căzut din căsuţa din copac. Am vorbit dup-aia despre asta.

— Dar asta a fost acum atât de multă vreme! Dacă ai aşteptat atât de mult, Tom, n-ai mai putea aştepta încă puţin? Trebuie să afli chiar acum? N-ai vrea, mai degrabă, să te uiţi la mine cum patinez?

Şi începu să-i turuie despre cum era din ce în ce mai bună la patinaj şi cum, în curând, se va duce să patineze cu ceilalţi – cu Hubert, James, Edgar şi cu Bertie Codling, cu fetele Chapman şi cu tânărul Barty şi cu toţi ceilalţi.

— Ţie nu-ţi place să patinezi, Tom? se interesă ea apoi. N-ai învăţat niciodată să patinezi?

— Ba da, răspunse Tom, dar acum, Hatty, fa, te rog,

cum ai promis, şi vino să deschizi pendula şi să-mi arăţi ce înseamnă imaginea aia!

Oftând, Hatty se aşeză pe scaunul luat din casa de vară, îşi scoase lamele de la patine, apoi ghetele, îşi puse pantofii obişnuiţi şi se întoarse în casă cu Tom. Pe drum spuse ceva despre cum explicaţia pentru imagine era o revelaţie – sau, cel puţin, asta crezu Tom că aude.

În hol, stând lângă pendulă, Hatty rămase o clipă cu urechile ciulite:

— Mătuşa trebuie să fie sus.

Învârti cheia în broască şi descuie cutia pendulei. În timp ce ea dibuia după cârligul geamului de la cadran, Tom se uită în interiorul cutiei. Văzu umbre şi pânze de păianjen, apoi pendulul care se legăna într-o parte şi într-alta la fiecare bătaie a ceasului. Greutatea cu care se termina pendulul era un disc plat şi rotund de metal aurit, care strălucea ca un soare în timp ce oscila de colo-colo. Poleiala discului era împodobită cu o inscripţie pe care Tom reuşi s-o desluşească în ciuda mişcării

5 r t t y pendulei: „Timp nu va mai fi”.

— Timp nu va mai fi? exclamă Tom surprins.

— Da, răspunse Hatty, luptându-se cu încuietoarea necunoscută. Aşa e.

— Dar cum adică nu va mai fi?

— Nu, nu! Nu înţelegi. Aşteaptă…

Găsi în sfârşit micul cârlig, îl trase şi ridică capacul cadranului, arătându-i lui Tom scrisul aflat foarte jos, mult sub picioarele depărtate ale îngerului cu cartea în mână.

— Uite, uite! Ştiam eu că e din Apocalipsă, dar nu-mi aminteam capitolul şi versetele.

Tom citi: „Apocalipsa. Cap. X., vor. 1 – 6”. Se apucase să repete trimiterea cu voce tare, ca s-o ţină minte, când Hatty spuse:

— Şşt! N-ai auzit o mişcare la etaj?

Speriată, prinse zăvorul la loc, închise uşiţa ceasului şi-l zori pe Tom să iasă în grădină.

— Apocalipsa, capitolul zece, versetele unu-şase,

repeta Tom pe drum.

— Ar trebui să mă duc să-mi iau Biblia şi să caut fragmentul respectiv, zise Hatty, dar nu părea foarte dispusă să intre din nou în casă şi să urce la etaj.

Atunci Tom îşi aduse aminte de Biblia lui Abel, pe care o ţinea în încăperea de lângă seră, şi o porniră într-acolo. Tom observă cât de uşor deschidea Hatty uşa acum: ajungea cu mâna la încuietoarea de metal de sus fără să se ridice pe vârfuri. Crescuse, cu siguranţă, mult faţă de primele zile pe care le petrecuseră împreună în grădină.

Iarna, încăperea de lângă seră arăta cu totul altfel. Cazanul mergea, ca să încălzească apa care trecea prin ţevile din seră, iar cămăruţa era înăbuşitor de caldă şi plină de lumină. Hatty găsi uşor Biblia şi i-o aduse lui Tom.

Începu să dea paginile către sfârşitul volumului, şoptind mai mult pentru sine:

— Tit – Filimon – Epistola către evrei – Epistola lui Iacov – întâia Epistolă a lui Petru – Petru Doi – Ioan Unu – Ioan Doi – Ioan Trei – Iuda – APOCALIPSA. Apocalipsa e ultima carte din Biblie.

Hatty răsfoia acum capitolele Apocalipsei Sfântului Ioan Teologul, iar Tom citea peste umărul ei, când auziră un sunet cât se poate de slab – sunetul zăpezii strivite sub talpă – şi ridicară amândoi privirile: Abel tocmai dăduse colţul pe după tufele de alun. Poate că venise să aţâţe focul; poate că – având în vedere că ţinea în mână o mătură de nuiele – venise să cureţe pentru Hatty zăpada de pe iazul îngheţat.

Când îi zări, rămase cu gura căscată.

Hatty văzu uimirea de pe chipul lui, dar o interpretă greşit: credea că se uită la Biblie, când el se uita, de fapt, la Tom – sau, mai degrabă, la Tom care se afla în prezenţa unei Biblii.

— Abel, i se adresă ea agitată, te superi? Noi, adică, eu, fireşte, eu voiam să caut repede ceva în Biblie.

Abel continua să se holbeze la ei.

— Îmi pare foarte rău dacă nu eşti de-acord, zise

Hatty şi aşteptă.

— Nu… nu…

Părea că se gândeşte la ceva.

— În Cartea aia e Adevăr şi e Mântuire. Şi ăia de

*

ceteşte-n Ea – nu, nu pot fi cu totu’ blestemaţi.

Îşi atinse ciuful de pe frunte, ca un fel de scuză deplasată, însă Tom ştia că lui îi era adresată. Şi cu asta, de parcă nu voia să-i deranjeze, îi părăsi.

Se întoarseră la căutarea lor în Biblie, iar Hatty găsi capitolul şi versetele potrivite:

Şi am văzut alt înger puternic, pogorându-se din cer, învăluit într-un nor şi pe capul lui era curcubeul, iar faţa lui strălucea ca soarele şi picioarele lui erau ca nişte stâlpi de foc.

Şi în mână avea o carte mică, deschisă. Şi a pus piciorul lui cel drept pe mare, iar pe cel stâng pe pământ.

Şi a strigat cu glas puternic, precum răcneşte leul. Iar când a strigat, cele şapte tunete au slobozit glasurile lor.

Şi când au vorbit cele şapte tunete, voiam să scriu, dar am auzit o voce care zicea din cer: Pecetluieşte cele

*

ce au spus cele şapte tunete şi nu le scrie.

Iar îngerul pe care l-am văzut stând pe mare şi pe pământ şi-a ridicat mâna dreaptă către cer.

Şi s-a jurat pe Cel ce este viu în vecii vecilor, Care a făcut cerul şi cele ce sunt în cer, şi pământul şi cele ce sunt pe pământ şi marea şi cele ce sunt în mare, că timp nu va mai fi.[3]

Când termină de citit, capul lui Tom vuia de nori, curcubeie, focuri, tunete şi de măreţia textului în sine – poate întocmai ca şi cel al artistului necunoscut, de-acum multă vreme, care pictase cadranul ceasului.

---

3 Biblia, Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul, capitolul 10, versetele 1-6, traducere IPS Bartolomeu Anania, Tipografia Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti, 2001. (N. tr.)

Cu toate astea, Tom nu înţelegea şi îi spuse asta.

— E greu, recunoscu şi Hatty. Nu cred că ştie cineva precis ce înseamnă toate astea. Apocalipsa e plină de îngeri şi fiare şi zicale ciudate. Aşa e ea.

— Dar sfârşitul – „timp nu va mai fi” – ce înseamnă? insistă Tom. Trebuie să ştiu: e important – e scris pe discul pendulului şi îngerul ajurat… ajurat că nu va mai fi timp. Ce voia să spună cu asta?

— Poate când sună cea din urmă trâmbiţă… când

vine sfârşitul lumii, zise Hatty, vag.

Tom văzu că ea nu-i va mai fi de ajutor de-acum încolo. Hatty închisese deja Biblia şi făcuse un pas în spate ca s-o pună la loc, pe raft. Privirea îi alunecă spre iaz şi se lumină dintr-odată – da, Abel măturа pentru ea toată zăpada de pe gheaţă.

— Timp nu va mai fi… murmură Tom şi îşi imagină cum toate ceasurile din lume încetează brusc să ticăie, şi mişcarea lor se opreşte şi ea, amuţeşte pe vecie la sunetul unei mari trâmbiţe. Timp nu va mai fi… repetă el, şi cele cinci cuvinte îi păreau acum încărcate de uriaşe posibilităţi.

Hatty pusese Biblia la loc.

— Vii cu mine la iaz, Tom, să mă vezi cum patinez?

— Nu, zise el. Trebuie să mă gândesc.

Adâncit deja în gânduri, îi întoarse spatele lui Hatty şi tuturor distracţiilor îngheţate şi scânteietoare ale grădinii pe care o iubea atât, se duse în casă, urcă la etaj şi se vârî în pat.

XXI

Timp şi iar Timp

În acea noapte de marţi, Tom rămase în pat, la început cufundat în gânduri, apoi, în sfârşit, visând, dar despre aceleaşi lucruri, şi despre altele, care ieşeau la iveală din adâncul minţii, alăturându-se celorlalte. Visă că e ultima lui noapte acolo. Se duse la parter ca să iasă în grădină, dar descoperi că îngerul coborâse de pe cadranul

pendulei şi – crescând până la dimensiuni uriaşe – îi bara calea cu o sabie de foc. Cu toate acestea, nu-i putu ţine piept lui Tom, fiind silit, într-un final, să se dea la o parte. Când se uită afară, văzu că grădina dispăruse, în locul ei fiind acum doar o curte asfaltată, cu tomberoane de gunoi, în mijlocul căreia stătea bătrâna doamnă Bartholomew, care întreba furioasă: „Cine s-a jucat cu Timpul pendulei mele?” Atunci Tom se trezi şi, dintr-odată, toate visele cele ciudate se scufundară înapoi, în străfundurile minţii, la suprafaţă năvălind ideile, întrebările şi gândurile neterminate din timpul orelor de trezie.

Tom se gândi iar: timp nu va mai fi – îngerul de pe ceas jurase. Dar, asta dacă Timpul se va termina vreodată, înseamnă că, aici şi acum, Timpul însuşi nu e decât o chestiune temporară. Te poţi lipsi de el, poate, sau, mai curând, poţi să-l fentezi. Tom ar putea să-l fenteze, să se ascundă în spatele Timpului şi să aducă Trecutul – adică Prezentul lui Hatty şi grădina – chiar acolo şi atunci, şi pentru totdeauna. Dar pentru a reuşi asta trebuie, desigur, să înţeleagă cum funcţionează Timpul.

— Ce e Timpul? o întrebă pe mătuşa Gwen, când aceasta îi aduse ceaşca matinală de ceai; iar ea, crezând că n-auzise bine, îi răspunse că e aproape ora şapte.

— Ce e Timpul – vreau să spun, cum *funcţionează* Timpul? îl întrebă Tom pe unchiul lui la micul dejun.

Acesta îi zise însă că nu exista un singur răspuns cert; oamenii aveau diverse teorii.

— Fireşte, spuse unchiul Alan, se credea că… şi Tom ascultă cu atenţie şi uneori păru chiar să înţeleagă, iar alteori fu convins că nu pricepuse nimic. Dar teoriile moderne ale Timpului, continua unchiul Alan, *cele mai* moderne teorii… iar Tom începu să se întrebe dacă teoriile nu ajungeau şi ele la modă, pentru ca apoi să fie abandonate, ca rochiile femeilor, şi brusc îşi dădu seama că era cu mintea aiurea şi se chinui să se concentreze

din nou, şi iar i se păru că pricepe, apoi fu din nou

convins că nu înţelege şi căzu pradă unei mari disperări.

— Am auzit şi eu o teorie, zise Tom, cât unchiul lui se opri să ia o gură de ceai. Ştiu un înger – ştiu *de* un înger care a spus că, la sfârşit, Timp nu va mai fi.

— Un înger!

Unchiul său izbucni cu atâta violenţă, încât îşi vărsă destul de mult ceai pe cravată, iar gândul că trebuia să-l şteargă îl enervă şi mai tare.

— Dar ce naiba au îngerii de-a face cu teoriile ştiinţifice?

Tom tremura şi nu îndrăzni să-i explice că e mai mult decât o teorie: că e o adevărată certitudine angelică, scrisă cu litere de foc.

Unchiul Alan spunea, pe un ton furios, că nu-i mai trebuie nimic de mâncare. Apoi ieşi din casă trântind uşa după el şi cu zece minute mai devreme decât de obicei.

Imediat ce plecase, mătuşa Gwen îi spuse lui Tom, cu reproş:

— Tom, aş vrea să nu mai faci asta.

— Păi, se scuză el, n-am ştiut că e atât de pornit împotriva îngerilor, nu?

— Unchiul tău are la fel de mult respect ca oricare altul pentru îngeri, dar atunci când sunt la locul lor, zise ea; îi face teribil de rău să se supere la micul dejun. Oricum e întotdeauna puţin iritat atât de devreme dimineaţa şi nici nu te dezmeticeşti bine că şi-a şi pierdut cumpătul, şi dup-aia înfulecă ceva pe fugă sau nu mănâncă tot. Iar asta duce la indigestie.

— Îmi pare rău, se scuză Tom.

Era sigur că mătuşa lui avea şi ea o intuiţie a Adevărului, chiar dacă era diferită de cea a unchiului.

În seara aceea, imediat ce Alan Kitson intră pe uşă, nevasta lui îl luă deoparte. La început păru să vrea şi el să spună câte ceva, şi chiar pe un ton destul de ridicat, dar către sfârşit nu mai avu nimic de zis, iar la final, după un moment de tăcere, spuse: „Poate că ai dreptate: poate că aşa ar trebui”.

La cină, când îl văzu pe Tom, îi zise cu atâta gravitate că-i pare rău, încât băiatul se simţi strivit de importanţa acelor cuvinte.

Tom presupuse că subiectul Timpului va fi abandonat, dar unchiul său era hotărât să-şi repare greşeala făcută de dimineaţă. După cină, scoase un creion şi-o foaie de hârtie şi începu să-i deseneze nişte scheme lui Tom:

— Imaginează-ţi, Tom, că ăsta este un punct în Timp…

Mai apoi îi ceru să-şi imagineze un pictor care stă undeva afară şi pictează peisajul, şi un al doilea pictor care vine în spatele primului şi pictează acelaşi peisaj, care conţine însă şi peisajul dintâi, apoi un al treilea pictor care vine să picteze acelaşi peisaj care conţine acum tablourile primului şi celui de-al doilea pictor în el, apoi un al patrulea pictor…

— Sper că paralela asta ţi-a mai clarificat lucrurile, Tom, zise unchiul său. Sau, hai să privim altfel problema. Să presupunem că…

Deja chipul lui Tom începea să înţepenească de la expresia de înţelegere pe care o afişa; de-acum nu mai voia, de fapt, decât să plângă ca un bebeluş pentru că nu mai înţelegea nimic şi totuşi subiectul era extrem de important pentru el.

Apoi, din senin, unchiul Alan aduse vorba de Rip van Winkle.

— De exemplu, zise el, gândeşte-te la Rip van Winkle – sau nu, poate că asta nu e foarte lămuritor. Nu, gândeşte-te, bunăoară, la un nou punct în Timp pe care o să-l numim „A”.

Dar unchiul Alan schimbase prea târziu subiectul: Tom începuse deja să se gândească la Rip van Winkle, pentru că era prima persoană pomenită de unchiul Alan despre care Tom ştia câte ceva; şi, într-adevăr, Tom chiar ştia totul despre el. Rip van Winkle plecase într-o bună zi la vânătoare prin nişte munţi din America de Nord şi

adormise într-un loc fermecat. Lui nu i s-a părut că a dormit acolo decât o singură noapte, doar că, atunci când s-a trezit şi-a coborât muntele ca să se întoarcă la familia lui, a descoperit că trecuseră douăzeci de ani.

Oare, îşi zise el, nu era şi el într-o situaţie asemănătoare cu a lui Rip van Winkle? în loc să meargă înainte în timp douăzeci de ani, el se întorsese vreo sută şi ceva până în timpul lui Hatty. Nu se întorcea în fiecare noapte în exact acelaşi moment din Timp şi nici nu trăia Timpul în ordinea lui obişnuită. Bradul, de exemplu: îl văzuse în picioare, căzut la pământ, apoi din nou în picioare – noaptea trecută fusese iar în picioare. O văzuse pe Hatty ca pe o fată de vârsta lui, apoi ca pe una mult mai tânără şi, în ultima vreme, ca pe o fată care – deşi Tom nu voia încă să recunoască asta – îl depăşea cu mult ca ani. În aceste reprize, Tom văzuse Timpul lui Hatty – Timpul grădinii – pe parcursul a ceea ce trebuia să fie un întreg deceniu, în timp ce propriul lui Timp nu depăşise durata unei vacanţe de vară.

— S-ar putea spune, zise Tom încet, intervenind iarăşi într-o discuţie pe care, până atunci, n-o ascultase, s-ar putea spune că oameni diferiţi au timpuri diferite, deşi, fireşte, toate sunt doar frânturi dintr-unul şi acelaşi Timp mai mare.

— Păi, replică unchiul lui, mai corect s-ar putea spune că…

Dar Tom continuă netulburat:

— Astfel încât să pot, dintr-un motiv sau altul, să mă întorc înapoi în Timpul altcuiva, din trecut; sau, dacă vrei – şi dintr-odată vedea pentru prima oară totul din perspectiva lui Hatty –, ea ar putea să vină înainte, în Timpul meu, care ei i s-ar părea Viitorul, deşi pentru mine n-ar fi decât Prezentul.

— Totul ar fi mult mai limpede, Tom, dacă ne-am întoarce la acest punct A…

Dar Tom o ţinea pe-a lui:

— Oricum ar sta lucrurile, şi ea ar fi la fel de mult o

fantomă din Trecut pe cât sunt eu o fantomă din Viitor.

Niciunul dintre noi nu e vreo fantomă, şi nici grădina nu e. Şi gata, asta lămureşte lucrurile o dată pentru totdeauna.

— Despre ce vorbeşti? îl întrebă iritat unchiul Alan. Despre grădini? Şi ce lămureşte? Noi vorbim aici de nişte posibilităţi, de teorii.

— Dar, zise Tom, să presupunem că cineva chiar a intrat dintr-un Timp într-altul – aşa, pur şi simplu –, atunci asta ar fi o dovadă.

— *O dovadă*! ţipă unchiul Alan şi, pentru o clipă, Tom crezu c-o să se înfurie din nou, dar se stăpâni: Se pare că n-am reuşit să-ţi explic prea multe, Tom, dacă n-am putut să-ţi transmit nici măcar faptul că dovezile – în chestiuni care ţin de teorii ale timpului, cel puţin – *dovezile*…!

Din câte se pare, despre Timp, ca despre o mare minte criminală, nu se putea dovedi nimic.

Dar lui Tom nu-i păsa. Din punctul lui de vedere, rezolvase satisfăcător unele lucruri. Pornind de la ceea ce îi dezvăluise îngerul, reuşise să descopere ceva folositor despre natura Timpului. Deocamdată nu îşi dădea încă seama cum îi putea fi util acel lucru, dar era plin de entuziasm şi-avea un sentiment plăcut în privinţa asta, ceea ce, pentru el, însemna că e pe punctul de a descoperi – rotundă şi perfectă – soluţia problemei lui.

În acea noapte de miercuri, Tom coborî în grădină într-o cu totul altă stare de spirit. Afară era tot iarnă, dar Tom privi scrutător înjur, gândindu-se: „Să fie oare *aceeaşi* iarnă? Să fi ajuns într-o altă perioadă din Timpul lui Hatty? Şi, dacă da, e una mai timpurie sau una mai târzie?”

Întrebarea lui primi un răspuns când, după ce se plimbă prin grădină, ajunse în dreptul gardului viu: în el fusese montată o portiţă care dădea spre pajişte. Aceasta nu fusese cu siguranţă acolo la ultima lui vizită, căci ar fi observat-o imediat. Fusese montată după acel moment şi avusese suficient timp ca să ajungă veche şi ponosită.

Pietrişul îngheţat de pe alee trosnea sub picioarele

lui în timp ce se îndrepta către portiţă, iar când se aplecă peste ea şi privi spre ceea ce, în timpul verii, fusese o pajişte joasă, de păşunat, văzu o mare întindere de gheaţă. Pe latura cea mai îndepărtată a pajiştii, unde era cea mai bună gheaţă, câţiva patinatori alunecau pe suprafaţa îngheţată, strigându-se unul pe altul şi râzând.

Tom se simţi lăsat pe din afară. Era convins că acela e unul dintre grupurile de prieteni în care James spusese că o va atrage şi pe Hatty. Nu era greu să ghiceşti care dintre patinatori ar putea fi Hatty: o fată care, la un moment dat, era în mijlocul celorlalţi ca, imediat, să o zbughească, în viteză, de una singură, pe gheaţă. Obiceiul de-a fi singur, deprins încă din primii ani de viaţă, nu poate fi înlăturat cu una, cu două. Ba chiar s-ar putea dovedi a fi o obişnuinţă de-o viaţă.

Băieţii începuseră să smulgă crengi arcuite din sălciile tunse, din care să-şi facă beţe pentru un antrenament de hochei; o piatră trebuia să le servească drept puc. Vorbind întruna şi chicotind, fetele se adunară să-i urmărească.

Patinatoarea solitară se îndepărtase de ei, iar acum venea în viteză pe gheaţă, traversând pajiştea, drept spre gardul viu. Hatty – căci chiar ea *era* – îl văzuse pe Tom.

— Sau am văzut ceva şi mi-am zis c-ai putea fi tu, îi spuse, măsurându-l neîncrezătoare în timp ce alunecă lung până la el.

Deschise portiţa grădinii:

— Sunt atât de bucuroasă că *eşti* tu, Tom! Mi-e dor de tine uneori, chiar şi-acum, chiar dacă fetele Chapman sunt destul de amuzante, la fel şi Barty, şi ceilalţi – ca să nu mai vorbim de patinaj. O, Tom, patinajul! Simt c-aş putea să merg până la capătul lumii dacă întreaga lume ar fi de gheaţă! Mă simt la fel de liberă ca o pasăre – cum nu m-am simţit niciodată! Vreau să merg atât, atât de departe!

Îl îndemnă să meargă pe gheaţă, iar Tom nu se împotrivi.

— Haide, Tom, haide!

Simţi netezimea gheţii sub talpa piciorului gol şi uşoara tresărire şi unduire ale acesteia, ca ale podelei unui ring de dans, sub greutatea lui Hatty. Şi, de parcă gheaţa i-ar fi făcut o vrajă, uită problema Timpului la care trebuia să se gândească – uită până şi că trebuia să se gândească la ceva. Hatty se îndepărtă de el dintr-o singură mişcare, iar el se lansă după ea într-o alunecare mai straşnică decât oricare dintre cele de care avuseseră el şi Peter parte pe străzile de-acasă; elanul lui se sfârşi însă mai curând decât cel al lui Hatty, căci mişcarea lui era în continuare legată de pământ, în timp ce aceea a lui Hatty aducea mai mult cu cea a unei păsări puternice.

— Tom, îl strigă ea încet, de peste gheaţă, dar apropiindu-se din nou şi trecând pe lângă el în trombă, tu de ce n-ai patine?

— A, de ce n-am patine? repetă Tom chinuit, căci toate patinele pe care le folosise vreodată fuseseră închiriate de la patinoarul din oraş; iar unchiul şi mătuşa lui nu aveau patine, era sigur de asta; şi li s-ar părea foarte ciudat dacă s-ar grăbi să cumpere unele acum, în toiul verii.

Atunci, ca o genială lumină îngheţată, lui Tom îi veni o idee – una dintre cele mai îndrăzneţe idei pe care le avusese vreodată.

Deschizând larg braţele, o imploră pe Hatty să se oprească din patinat şi să îl asculte, ceea ce ea şi făcu:

— Hatty, unde îţi ţii patinele? Atunci când nu le foloseşti, vreau să zic.

— În dulapul de pantofi din hol. La sfârşitul iernii, ung chingile şi lamele, împachetez ghetele în hârtie şi le pun pe raftul de sus al dulapului.

Pe timpul zilei nu era nici urmă de patine în dulapul din hol, Tom ştia sigur – pe rafturi nu erau decât produsele pe care chiriaşul cu barbă roşcovană le folosea la întreţinerea automobilului. Dacă Hatty chiar îşi ţinuse patinele acolo, mai mult ca sigur că, cu foarte multă vreme

în urmă, atunci când membrii familiei Melbourne muriseră sau se mutaseră, patinele trebuie să fi fost vândute, date de pomană sau aruncate. În orice caz, pentru el ar fi fost pierdute.

Înainte ca Hatty să-şi termine explicaţia legată de dulapul pentru pantofi, Tom hotărâse deja că e un loc total neindicat în care să-şi ţină patinele: avea nevoie de un loc uscat şi sigur, şi, evident, mai presus de toate, unul secret.

— Hatty, îmi promiţi ceva?

— Ce?

— Promiţi mai întâi?

— Nu pot să-ţi promit nimic care e rău sau periculos.

— Nu-i niciuna, nici alta. Te fac să-mi promiţi mai întâi pentru că nu vreau ca atunci când auzi despre ce-i vorba să ţi se pară o prostie. Pentru că nu e… chiar nu e.

— Păi spune-mi ce e şi dup-aia văd dacă pot să-ţi promit.

Tom nu putea decât să se mulţumească cu asta, aşa că zise:

— Păi, tot ce vreau e ca atunci când nu foloseşti patinele să le ţii întotdeauna în locul ăla secret pe care mi l-ai arătat, în şifonierul din dormitor, sub scândurile de jos.

— *Acolo*! exclamă Hatty, de parcă trecuse foarte multă vreme de când nu mai fusese nevoită să se gândească la acel loc. Dar asta chiar *e* o prostie – de ce le-aş ţine vreodată acolo?

— Promite-mi! ţipă Tom. Doar pare o prostie, dar nu e nimic rău în asta. Promite-mi. Pentru tine n-are nicio importanţă.

— Dar pentru tine ce importanţă are? întrebă stupefiată Hatty.

— Durează prea mult să-ţi explic, dar promite – promite pe onoarea ta – că, atunci când nu le foloseşti, o să-ţi ţii întotdeauna patinele acolo, în locul ăla secret. E în continuare secret, nu-i aşa? adăugă el cuprins brusc de panică.

— Singura persoană căreia i-am spus de el ai fost tu,

zise ea. Dar, Tom…

— Dă-ţi cuvântul de onoare, aşa cum ai spus c-o să faci dacă poţi, insistă Tom şi văzu că avea câştig de cauză.

— Nu înţeleg, dar, prea bine, promit… promit pe onoarea mea.

Tom avea încredere deplină în ea, aşa că făcu stânga-mprejur şi alunecă înapoi spre portiţă şi spre casă.

— Dar stai! strigă Hatty după el, căci tocmai îi trecuse ceva prin minte. Întoarce-te, Tom! Asta înseamnă că ar trebui să las patinele în urmă dacă mă mut de-aici.

Asta era adevărat, dar Tom nu se opri. Auzise ce strigase Hatty şi auzise şi strigătele mai îndepărtate ale celorlalţi patinatori, care o întrebau ce făcea de una singură lângă poartă şi-o chemau să li se alăture.

Fugi în casă şi urcă la etaj. Luă papucul din uşă şi-o închise în urma lui, cu toate că avea de gând să se întoarcă în grădină chiar în aceeaşi noapte. Cu puţin noroc, nu va petrece mai mult de cinci minute în apartament, iar apoi va fi din nou jos, pe pajişte, cu Hatty, patinând.

În dormitorul lui n-avea nevoie de lumină. Dibui uşa şifonierului şi o deschise, apoi căută rosturile dintre scândurile de jos. Ca să poată îndepărta una dintre scânduri trebui să-şi scoată briceagul din buzunar. Căută în locul de dedesubt până ce atinse cu mâna a doua obiecte mărişoare, împachetate în hârtie.

Tocmai era cu mâna pe hârtia de împachetat când auzi o uşă deschizându-se – uşa de la celălalt dormitor din apartament. Îşi dădu seama că, în entuziasmul lui, probabil că făcuse mai mult zgomot decât trebuia. îl auziseră şi veneau după el.

Împinse uşa dulapului cât putu de mult fără s-o închidă de tot şi se strecură iute în pat. Ajunse chiar la timp, căci, o secundă mai târziu, mătuşa lui deschise uşa dormitorului şi aprinse lumina. Mască scârţâitul arcurilor, pe care ea trebuie să-l fi auzit, foindu-se zgomotos în pat şi gemând, cu ochii strâns închişi, de parcă ar fi avut un coşmar. Mătuşa lui se aplecă, îi puse mâna pe frunte ca să

se asigure că nu are temperatură, îl pupă şi ieşi. În urma ei lăsă însă uşa întredeschisă; Tom o auzi intrând în camera ei, dar n-o auzi închizând nici cealaltă uşă. Le lăsase pe amândouă deschise ca să-l poată auzi.

Tom rămase întins în pat, cu ochii larg deschişi, tremurând de nerăbdare, ştiind că cel mai mic sunet ar putea-o face să vină iar înapoi. Va trebui să aştepte până ce va adormi din nou, dar n-avea de unde să ştie cât avea să dureze asta.

Până la urmă, Tom fu cel care adormi primul – adormi şi visă că patinează până la capătul lumii şi până la sfârşitul Timpului.

XXII

Promisiunea uitată

Joi dimineaţă, când se trezi, primul lui gând fu că ratase preţioasa şansă de-a se întoarce în grădină noaptea trecută; iar cel de-al doilea se îndreptă spre ascunzătoarea din podeaua dulapului.

Aproape crezu că visase descoperirea de aseară, dar, când deschise uşa, văzu scândura ridicată şi briceagul care se afla chiar lângă ea. Văzu cele două pachete de hârtie maro, le scoase şi le desfăcu: erau o pereche de patine, cu lamele încă prinse de ghete.

Apoi văzu un petic de hârtie pe fundul ascunzătorii, îl scoase şi citi ce scria pe el:

Pentru oricine găseşte acest pachet. Aceste patine sunt proprietatea lui *Harriet Melbourne*, dar ea a ales să le lase aici, îndeplinindu-şi promisiunea făcută odată unui băieţei.

Biletul era semnat şi datat 20 iunie. Era trecut şi anul, dar scrisul fusese pătat de moartea unei insecte, aşa că Tom nu putea citi decât primele două cifre: un unu şi un opt.

Îşi petrecu o bună parte din zi desfătându-se cu patinele lui Hatty – patinele lui. Erau un model mai vechi decât cele pe care le cunoştea Tom şi ţineau şi de un stil

învechit de patinaj. Erau modelul Fen Runners, ale căror lame aveau vârful curbat ca o proră de corabie, pentru a putea tăia suprafaţa mai dură a gheţii de afară, de-a lungul zecilor de kilometri pe care patinatorul îi parcurge în marea întindere de gheaţă a ţinutului Fen.

Le îngriji cât de bine se pricepu. Nu le spuse nimic unchiului şi mătuşii, dar căută şmirghel şi, într-un final, găsi o bucată în cutia cu scule a unchiului şi se apucă să frece lamele de rugină. Probabil că ar fi trebuit să fie grunduite din nou, dar asta era deja peste puterile lui. împrumută uleiul de măsline din cămara mătuşii şi unse tălpicea de lemn şi pielea scorojită a legăturilor şi a ghetelor. Încercă ghetele: îi veneau aproape perfect – poate erau un pic cam mari, dar asta era bine. Aşa le putea purta cu două perechi de şosete.

În timp ce ungea ghetele cu ulei, ceea ce căutase atâta vreme – soluţia, rotundă şi perfectă, la problema sa legată de Timp – îi veni, în sfârşit, în minte.

Mătuşa lui era plecată la cumpărături, aşa că Tom lucra cât se poate de nestingherit cu uleiul de măsline chiar pe masa din bucătărie. Ceasul se afla drept în faţa lui, urmărindu-l cu mare atenţie; şi, dintr-odată, Tom se gândi la acea noapte – cu mult timp în urmă – în care şi el se uitase cu atenţie la ceas, la început cu neîncredere, iar apoi cu nemăsurată încântare. Ceasul îi spusese atunci că, în vreme ce, ca să coboare până la uşa grădinii şi să se întoarcă înapoi, la etaj, îi lua mai multe minute, să se plimbe prin grădină nu dura nici măcar un minut. Oricât de mult timp ar fi petrecut în grădină, ceasul din bucătărie nu-l înregistra deloc. Petrecea timp acolo fără să consume nici măcar o secundă din timpul lui obişnuit. Poate că asta voise să spună şi pendula când bătuse cea de-a treisprezecea oră: că orele de după cea de-a douăsprezecea bătaie nu există în Timpul obişnuit; că nu se supun legilor acestuia şi nici măcar nu se termină în şaizeci de minute obişnuite. Că sunt nesfârşite.

Tom freca legăturile patinelor cu ulei, iar

raţionamentul lui îi părea corect şi fără fisuri: dacă voia, putea petrece un timp nelimitat în grădină. Putea, până la urmă, să aibă parte de ambele lucruri pe care şi le dorea – grădina şi familia lui – pentru că putea rămâne pentru totdeauna în grădină, iar familia lui avea să-l aştepte pentru totdeauna acasă sâmbătă după-amiază. Aici ar fi în continuare joi, iar Timpul l-ar aştepta pe el şi n-ar porni din nou decât în clipa în care ar părăsi grădina şi s-ar întoarce în apartament.

„Aş putea sta în grădină pentru totdeauna”, îi spuse Tom ceasului din bucătărie, izbucnind într-un hohot de râs, dar apoi simţi un fior la gândul că „pentru totdeauna” părea mult şi singuratic. „Oricum”, gândi el, „în noaptea asta aş putea să văd cum e: aş putea sta doar câteva zile, sau câteva săptămâni, sau chiar un an; dar, dacă mă satur de ea” – prin asta voia să zică dacă i se făcea dor de casă –, „pot oricând să mă întorc. Şi mai am o şansă vineri noapte: atunci pot sta mai mult – şi să mă întorc doar după ce-am văzut totul şi-am făcut tot ce era de făcut în grădină”.

Cât îngriji patinele, Tom îşi închipui toate desfătările grădinii. Când termină, avea mintea liniştită şi era fericit. Era pregătit pentru noaptea care urma.

Un singur lucru merse cât se poate de prost în joia aceea. Chiar când se băgă în pat, îşi aminti:

— Nu i-am scris lui Peter ieri!

— Nu-i nimic, zise mătuşa lui, învelindu-l cu pătura.

— Dar i-am promis.

— Nu-i frumos să-ţi încalci promisiunile, dar sunt convinsă că n-ai vrut s-o faci. Din fericire, n-o să conteze foarte mult pentru Peter, pentru că poimâine o să te vadă în carne şi oase.

Dar conta, Tom ştia asta. Faptul că încălcase promisiunea era şi-aşa destul de grav; dar ştia şi că Peter va fi de-a dreptul disperat fără scrisoarea lui. Peter avea nevoie de tot ceea ce îi putea scrie Tom, ca să-şi alimenteze imaginaţia, ca să-şi hrănească visele. „Mai scrie-mi despre grădină şi despre Hatty”, îl rugase el pe

Tom. „Spune-mi ce-ai făcut… Şi ai grijă să-mi spui ce mai ai de gând să faci”.

„Îmi pare rău, Peter”, şopti Tom în pernă, simţindu-se mizerabil. Spera ca, până acum, Peter să fi trecut peste amărăciunea trădării lui. Peter se ducea la culcare mai devreme decât el, aşa că probabil că îşi înecase deja amarul în somn.

Însă Tom se-nşela: Peter era încă treaz şi suferea. Nu primise nicio scrisoare de la Tom şi nu ştia de ce – Tom nu-şi uita cu uşurinţă promisiunile. Nu ştia ce făcuse noaptea trecută şi nici cu o noapte înainte; nu ştia ce secrete mai descoperise şi nu ştia ce lucruri minunate ar mai putea face chiar în seara aceea.

Peter rămase cu ochii pironiţi în semiîntunericul din dormitor până ce vederea i se împăienjeni, apoi i se limpezi din nou. Tânjea, mai mult ca niciodată, să fie cu Tom – să ştie ce făcea el. În sfârşit, adormi cu acea dorinţă în minte, iar ultima imagine pe care-o văzu înainte de-a închide ochii fu cartea poştală trimisă de Tom din Ely, care se afla chiar în faţa lui, pe policioară.

Tom adormi şi el, dar se trezi fără greş la momentul potrivit. Îşi puse cele două perechi de şosete. De data aceea îşi lăsă ambii papuci să ţină uşa apartamentului deschisă şi coborî la parter cu patinele în mână. Fireşte că se putea ca, până la urmă, să nu mai fie iarnă în grădină – şi totuşi era sigur că o să fie. Când deschise uşa, văzu că avusese dreptate. Un strat gros de gheaţă îmbrăca totul, ferecând toţi copacii şi plantele din grădină astfel încât nu părea să existe nici urmă de mişcare sau de viaţă. Grădina ar fi putut prea bine să fie cioplită în piatră, atât de îngheţată era.

În liniştea aceea adâncă, Tom îşi auzi numele şoptit, cumva şovăielnic, din spate. Se întoarse. Hatty stătea în picioare în hol, îmbrăcată în haine groase şi călduroase, cu o căciulă de blană pe cap şi un manşon tot de blană, care îi ascundea mâinile.

— Nu eram sigură dacă eşti tu, Tom, sau doar o festă

pe care mi-o juca reflexia luminii pe gheaţă.

— Sigur că sunt eu, zise Tom şi chiar se întrebă dacă nu cumva lui Hatty îi slăbea vederea.

— Speram să apari – tu şi numai tu. Uite! zise Hatty, scoţând o mână din manşon şi arătându-i patinele ei, ascunse înăuntru.

Drept replică, Tom le ridică în sus pe ale sale. Hatty încuviinţă mulţumită din cap, dar nu păru şocată de asemănarea dintre ele. Asta pentru că nu ştia ce ştia Tom.

— James o să coboare într-un minut, zise ea. E rândul lui să meargă la piaţă în Castleford, şi mă duc cu el. Nu ştie că vreau să patinez în după-amiaza asta şi nici până unde. Vreau să patinez până la Ely.

— Dar poţi? se minună Tom.

Hatty îl înţelese greşit.

— Păi sigur că n-ar trebui. Nu prea se cade ca o doamnă să facă aşa ceva, aşa că nu trebuie să mai spui nimănui; şi totuşi, dacă m-aş duce singură ar fi şi mai nelalocul lui…

— Eu de fapt voiam să întreb dacă râul chiar a îngheţat cu totul.

— E atât de îngheţat, Tom! Păi chiar şi bunicul lui Abel spune că ăsta-i unul dintre cele mai lungi şi mai grele îngheţuri pe care le-a văzut. Râul e îngheţat puţin mai sus de-aici până după Castleford şi Ely. Aici suntem prea aproape de izvorul lui ca gheaţa să fie sigură, dar imediat după Castleford şi în tot ţinutul Fen – o, Tom, vino cu mine!

Tom era entuziasmat, dar şi înspăimântat:

— Chiar acum? Fără să intru deloc în grădină? Fără măcar să o străbat şi eu o dată?

9

— Grădina o să fie mereu aici, îl zori Hatty; dar îngheţul ăsta…

Tăcu brusc şi se întoarse cu faţa la scările pe care cobora cineva. Tom se hotărî iute şi făcu un pas în faţă ca să fie alături de Hatty: deocamdată o să lase grădina deoparte şi-o să meargă cu ea.

Nou-venitul era James, îmbrăcat, la rându-i, de ieşire. O salută pe Hatty şi îşi luă sacoşa de piaţă şi două pleduri groase pentru drum de pe una dintre policioarele din hol. Apoi toţi trei ieşiră pe uşa din faţă – uşa familiei Melbourne, pe care Tom nu mai ieşise niciodată.

Afară, pe alee, îi aşteptau o cabrioletă şi-un cal, lângă grumazul căruia se afla Abel. Când îl văzu pe Tom, expresia lui spunea fără niciun înconjur: „Nu m-aş fi aşteptat să te mai văd vreodată!” Toată groaza de odinioară îi dispăruse complet de pe chip.

Se urcară în cabrioletă, iar Hatty şi James fură înfofoliţi în pături. Abel profită de ocazie ca să-i facă pe ascuns, dar prieteneşte, cu ochiul lui Tom. Apoi James îi dădu bice calului şi porniră: în jos pe aleea ce ducea de la casa Melbourne, apoi pe un drumeag c-o livadă de-o parte şi cu o pajişte de cealaltă, făcură la dreapta în dreptul unei căsuţe văruite în alb, şi-apoi merseră vreo şapte, opt kilometri într-un trap vioi şi zornăitor pe drumuri îngheţate, printre câmpuri şi pajişti degerate, în dreapta lor, spre est, se întindeau dealurile joase care, în acel ţinut neted ca-n palmă, semănau cu nişte uriaşi adormiţi; spre vest, nevăzut, se unduia râul, care mergea în aceeaşi direcţie cu drumul cel mare, către Castleford.

Tom mai fusese pe-acolo cu unchiul şi cu mătuşa lui, dar priveliştea îi fusese întotdeauna blocată de case; şi întotdeauna mersese cu autobuzul sau cu maşina. De fapt, niciodată în viaţa lui nu mai călătorise într-o cabrioletă trasă de cal. Acum se uita în jos şi privea fascinat puternicele mişcări ale crupei scurte şi ale picioarelor de dinapoi ale calului; în timp ce înaintau, simţea cum săltau roţile fără cauciucuri.

Ajunseră la Castleford într-o mare aglomeraţie, căci era zi de târg. James lăsă calul şi cabrioleta la Hanul Universităţii (nume tare de ciudat, din moment ce Castleford nu are nicio universitate); mulţi fermieri, morari şi alţi oameni de afaceri din zonă păreau să facă la fel. Apoi, cu sacoşa în mână, James se pregăti s-o pornească la

treburile lui.

— Vrei să te duc înapoi mai târziu, Hatty?

— Mulţumesc, vere James, dar nu ştiu sigur când voi fi gata să mă întorc.

— Oricum, poţi să iei trenul, zise el şi se despărţiră.

Mulţi dintre trecători aveau în mână patine. Unii coborau la râu printre cele două poduri din Castleford, unde pajiştea de pe mal ajungea, într-o pantă lină, tocmai până la apă. Aici gheaţa era deja bună, dar distanţa pe care o puteai parcurge nu era prea mare. Hatty avea în minte ceva med bun. O apucă pe nişte străduţe lăturalnice mai înguste, ţâşni – cu Tom după ea – de-a lungul aleii Gas şi ieşi, în sfârşit, la râu, acolo unde acesta părăseşte oraşul, devenind mai lat şi mai adânc pe măsură ce se îndepărtează. Acolo se pregăteşte să pătrundă în ţinutul Fen, unde multe alte cursuri de apă – izvoare subterane, canale colectoare şi drenuri făcute de om, dar şi râuri cu străvechi meandre – i se vor alătura, fiecare la timpul lui. Pârâul atât de îngust care şerpuia pe pajiştea din grădina lui Hatty se transformase deja, înainte de Ely, în Marele Ouse; după Ely, marea lui întindere cuprinde râuri întregi, ca Lark sau ca Wissey, iar mai departe, acesta era înghiţit la rându-i de imensitatea mării. În momentul vizitei lui Tom, toate acestea şi multe alte ape din ţinutul Fen se aflau în ghearele unui îngheţ de pomină.

XXIII

Patinajul

În iarna aceea, îngheţul începuse la sfârşitul lui decembrie şi ţinuse – cu o săptămână mai blândă în ianuarie – până la începutul lui martie. Era unul dintre cele mai crunte îngheţuri de până atunci. Până şi apele curgătoare îngheţaseră în cele din urmă. Gheaţa oprise roţile morilor din amonte şi blocase calea barjelor care îşi croiau în acele zile drumul de la King’s Lynn tocmai până în micile porturi din Castleford.

Îngheţul pusese stăpânire pe întreaga Anglie. Pe unele râuri, boii erau fripţi întregi la proţap, de parcă asta

ar fi dovedit ce îngheţ de pomină era acela şi la ce era bună gheaţa. Pe râul Cherwell, la Oxford, o trăsură cu şase cai fu condusă pe mijlocul apei îngheţate, spre marea încântare a tuturor celor implicaţi. Dar locuitorii din Castleford şi din ţinutul Fen ştiau care era cel mai bun şi mai plăcut mod de-a folosi gheaţa: patinau.

Când Tom şi Hatty ajunseră la râu, în zonă se patina deja de săptămâni bune; şi li se părea că sunt mai mulţi patinatori decât oameni veniţi să târguiască în oraş.

Nu toată lumea patina bine sau repede: erau câţiva învăţăcei şi un poliţist care patina în ritmul plin de demnitate al unei lebede bleumarin. Mai era şi un nou stil de patinaj – patinajul artistic: Hatty i-l arătă lui Tom. Într-un loc pe gheaţă fusese aşezată o portocală, şi patru domni respectabih descriau figuri armonioase până la ea, de la ea, şi de jur-împrejurul ei. Dintr-odată, un ştrengar de prin oraş, încălţat cu nişte patine ruginite, ale căror legături de-abia mai ţineau, întărite cu sfoară, se năpusti pe gheaţă, înşfacă portocala şi o luă la sănătoasa, cu dinţii deja înfipţi în ea. Masa unduitoare şi mobilă de patinatori se închise în urma lui, iar domnii pasionaţi de patinaj artistic se opriră iritaţi până peste poate.

Ca şi Tom, Hatty râse pe săturate în faţa obrăzniciei acestui furt, dar, în tot acel timp, se uită scrutător şi neliniştită în jur. Printre toţi orăşenii şi oamenii de la ţară strânşi acolo, cineva ar fi putut s-o recunoască şi să spună ceva despre faptul că e singură. Cu toate astea, Hatty avu noroc: nimeni nu păru s-o bage în seamă.

Au încălţat patinele, iar acum Hatty şi Tom erau gata să intre pe gheaţă: doi patinatori pe una şi aceeaşi pereche de patine, ceea ce lui Tom i se părea deopotrivă cel mai straniu, dar şi cel mai firesc lucru din lume. Simţi că e mai priceput şi mai plin de energie ca de obicei, de parcă patinele îşi ştiau treaba mai bine decât patinatorul: patina la fel de bine ca Hatty pentru că avea patinele ei în picioare. Singura diferenţă era că lamele lui nu lăsau nicio tăietură şi nicio brazdă pe suprafaţa gheţii.

N-au mers ţinându-se de mână, ca mulţi alţii, de teamă să nu se observe ciudăţenia; dar, odată ce lăsaseră în urmă grupurile mai mari de patinatori prietenoşi, chiar mai jos de oraş, au început să ţină pasul unul cu altul, înaintând în acelaşi ritm. În după-amiaza aceea nu era vânt deloc, aşa că începură să taie aerul nemişcat din ce în ce mai repede.

Hatty îşi prinsese fusta deasupra gleznei, pentru o mai mare libertate de mişcare, iar acum abandonă şi manşonul, ca să-şi poată sincroniza mişcarea braţelor cu cea a picioarelor. În viteză, manşonul îi atârna, prins de sfoara lui, undeva, în spate, până ce, într-un final, un avânt mai puternic îl smuci atât de tare, încât îi rupse sfoara şi-l aruncă drept în mijlocul unui joc de hochei, devenind cumva parte din acesta şi dispărând pentru totdeauna. Deşi îl văzuse căzând, Hatty nu ezită şi nu se-opri din patinat, ci râse, de parcă în clipa aceea nu-i mai păsa nici de manşoane, nici de necuviinţe şi nici de vreo mătuşă. Aşa că patinară mai departe.

Ieşiră cu totul din zona Castlefordului şi ajunseră la o ecluză cu porţile şi deversorul îngheţate: ţopăiră până sus pe mal, ocoliră ecluza şi ajunseră iar pe gheaţă. Patinară până sub un pod, şi chiar şi-acolo, la adăpost, gheaţa era tare. Toate locurile de traversare pe care le întâlniră erau îngheţate bocnă, iar podarii stăteau mohorâţi pe bacurile lor îngheţate la mal.

Hatty şi Tom patinară din ce în ce mai departe. Patinatorii pe care-i întâlneau erau mai ales bărbaţi. Din câte vedea Tom, erau foarte puţine fete, şi niciuna neînsoţită. Ajunseră la o crâşmă singuratică, aflată la malul apei, în faţă căreia era o pancartă cu următoarea inscripţie: „La şapte kilometri de orice – nu-i grabă!” în dreptul ei, nişte patinatori, zilieri de pe la fermele din Fen, se odihneau pe mal. Strigară veseli după Hatty, întrebând-o dacă nu vrea ca vreunul dintre ei să-i ţină companie. Şi continuară să strige până când le răspunse că are deja un însoţitor, chiar dacă ei nu-l pot vedea. Celor de pe mal li se

păru o poantă bună şi începură să râdă, fără să se supere; Hatty râse şi ea, iar Tom o imită. Însă doar ea îl auzi.

Patinară mai departe, în timp ce soarele slab, dar strălucitor, începea să apună, iar umbra neagră a lui Hatty îi însoţea pe partea dreaptă, zburând pe suprafaţa scânteietoare a gheţii. Uneori mergeau pe râu, alteori pe terenurile inundate. Doar sălciile de pe maluri îi vedeau, iar gheaţa şuiera la trecerea lor.

Nu mai vorbeau, nu mai gândeau – picioarele, mâinile şi trupurile lor păreau să se mişte cu o regularitate precisă, neobosită, ca a unei pendule – cu mult înainte ca Hatty să strige:

— Uite, Tom, turnul catedralei din Ely!

De pe râu însă, turnul din Ely le joacă feste călătorilor. Hatty şi Tom patinară foarte multă vreme, dar turnul nu părea să-i lase să se apropie, preferând, în schimb, să facă nişte misterioase manevre, în urma cărora le apărea ba într-o parte, ba în cealaltă, ba drept în faţă, în funcţie de unduirile râului. Dar în cele din urmă se aflau cu siguranţă mai aproape, pentru că turnul începu să se facă nevăzut în spatele celor dintâi acoperişuri. Erau deja la cotul pe care râul îl face înainte de-a intra în Ely.

Ieşiră la mal. Hatty desfăcu legăturile şi şuruburile patinelor şi rămase în ghetele de patinaj, căci altele n-avea. Tom îşi agăţă patinele în jurul gâtului şi rămase în ciorapi.

Traversară oraşul înspre catedrală şi intrară prin marele portal vestic. Înăuntru, lumina care se împuţina începuse să umple vastul spaţiu cu tenebre. Înaintară de-a lungul naosului spre zona octogonală a turnului, iar lui Tom i se păru că acoperişul catedralei e ca un cer mai scund, pentru că, deşi mergeau constant, când privea în sus, avea impresia că se mişcaseră foarte puţin faţă de el. Hatty sorbea totul din priviri, cu ochi mari, plini de încântare:

— O, n-am crezut că există ceva atât de mare, atât de frumos! exclamă ea.

Când trecură pe lângă un paracliser, Tom îi şopti lui Hatty:

— Întreabă-l cum ajungem în turn.

Ea se întoarse şi făcu ce i se ceruse. Paracliserul îi

spuse că domnişoara putea ajunge sus dacă se ducea la cristelniţa din colţul vestic al catedralei şi mai aştepta acolo zece minute. Era ultima urcare pe ziua aceea. Taxa era de şase penny.

Petrecură timpul rămas plimbându-se prin catedrală. Când ieşeau din Capela Fecioarei, Tom rămase o clipă în urmă să citească o tăbliţă comemorativă închinată unui anume domn Robinson, gentilom al oraşului, care schimbase Timpul său pentru Eternitate în cea de-a cincisprezecea zi a lunii octombrie, anul o mie opt sute doisprezece, la vârsta de şaptezeci şi doi de ani. Tom îşi zise că, într-un fel, el avea de gând să-l imite pe domnul Robinson; voia să schimbe Timpul obişnuit, care, altfel, ar merge mai departe spre ziua de sâmbătă, pentru un Timp nesfârşit – o Eternitate – în grădină. „A schimbat Timpul pentru Eternitate", repetă el cu glas tare, constatând că vocea lui nu reverberase în pereţii catedralei. Tăcerea era înspăimântătoare.

Hatty venise înapoi ca să vadă ce-l reţinuse pe Tom. Citi şi ea inscripţia peste umărul lui, şi atenţia îi fu atrasă de aceeaşi frază curioasă:

— A schimbat Timpul pentru Eternitate, rosti ea cu voce tare.

„Timp… Eternitate… „Cuvintele lui Hatty stârniră un ecou slab, iar vocea şi ecoul ei umplură tăcerea de după cuvintele lui Tom, aducându-i acestuia o oarecare alinare. Se întoarse instinctiv spre Hatty: avea să i se destăinuie, avea să-i spună tot ce plănuia. Chiar atunci.

Dar Hatty era cu privirile aţintite la cristelniţă, în dreptul căreia câţiva oameni aşteptau deja. Se duse să li se alăture. Tom nu voia s-o ţină pe loc, pentru că şi el îşi dorea să urce în turn. Aşa că o urmă. În fond, putea vorbi

cu ea şi mai încolo, când vor porni în lunga lor alergare pe gheaţă înapoi spre Castleford. Va avea destul timp atunci.

XXIV
Fraţii se întâlnesc

În acea noapte de joi, Peter Long nu dormi decât foarte puţin şi se sculă nemulţumit: visase ceva cu totul greşit. Noapte de noapte reuşise să viseze că e cu Tom; reuşise să viseze la grădină, exact aşa cum i-o descrisese el în scrisori. În noaptea aceea însă, când neştiind care sunt planurile fratelui său tânjea cu-atât mai mult să-şi imagineze ce făcea de fapt – în noaptea aceea nu putuse visa deloc grădina. Începuse să viseze, în schimb, o siluetă gri şi înaltă, care plutea asemenea unei corăbii ancorate în peisajul înconjurător. Nu ştiu ce reprezenta acel lucru până când nu se trezi şi deschise ochii exact asupra vederii din Ely, întrezărită la lumina care venea din stradă.

Închise ochii din nou, ca să înlăture imaginea turnului catedralei. Se concentră asupra a ceea ce ar fi putut face Tom în momentul acela, începând, în acelaşi timp, să numere în gând, ca să adoarmă la loc. Nu numără oi care sar pârleazul, pentru că, într-o grădină, nu există nici oi, nici pârleazuri: el numără pur şi simplu.

Regularitatea numerelor începu să-l adoarmă. Avu senzaţia liniştitoare că se află cu-adevărat în căutarea lui Tom, iar asta îl mulţumi; cu siguranţă că, în curând, avea să vadă şi grădina. Nu trebuia decât să îl urmeze pe Tom… Acum chiar adormise, dar continua să numere, iar numerele începură să aparţină unor lucruri anume. La grădină tot nu ajunsese; iar ceea ce număra acum erau nişte trepte – care urcau în spirală în interiorul unui turn gri pe care, chiar şi în vis, îl recunoscu cu iritare a fi, din nou, turnul catedralei din Ely.

Până în vârful catedralei din Ely sunt aproape trei sute de trepte sau – ca să fim mai exacţi – două sute optzeci şi şase. Cel puţin atâtea îi ieşiră la numărătoare lui Tom, în timp ce le urca. Era în coada unui şir de turişti, iar

Hatty urca în faţa lui.

Într-un sfârşit, se aplecară şi ieşiră printr-o uşiţă scundă direct pe acoperişul turnului. Acum nimic nu era mai sus decât ei. Priviră peste parapet şi văzură acoperişul marelui naos de dedesubt. Apoi îşi plimbară privirile mult mai jos, peste vârfurile caselor din Ely, de unde, din găurile negre ale hornurilor, se înălţa fumul focurilor de iarnă. Fuioarele de fum începuseră să se încline uşor în bătaia unui vânt ce de-abia se stârnise.

9

Şuierul vântului şi pufăitul unui tren care trăgea în gara din Ely erau singurele sunete care ajungeau până la ei.

Dintr-o singură privire cuprinseră întregul oraş – căci Ely e foarte mic – şi mult dincolo de el. Văzură râul ce străjuia oraşul într-o parte şi-l urmară cu privirea în aval. Văzură albeaţa drumului de gheaţă, strălucind pe-alocuri, acolo unde era atins de razele soarelui care apunea, unduindu-se şi dispărând în depărtarea ceţoasă, înserată, înspre Littleport, Denver, King’s Lynn şi-apoi în mare. Apoi se uitară în urmă, pe unde veniseră, către Castleford, şi se minunară de distanţa pe care o parcurseseră.

Paznicul turnului le arătă ceva în depărtare şi le spuse că sunt turnurile din Castleford; apoi îi luă pe turişti după el ca să se uite în altă direcţie, spre Peterborough. Hatty merse cu ei.

Tom rămase unde era, privind în continuare spre Castleford. Pentru o clipă fusese singur în acea parte a acoperişului; dintr-odată însă avu puternica senzaţie că, de fapt, nu e doar el. Cineva ieşise cu întârziere pe uşa scării, iar acum stătea chiar lângă el. Ştiu, chiar înainte de-a se întoarce, că e Peter.

Din partea cealaltă a acoperişului, Hatty se uita să vadă unde se dusese Tom. În loc de un singur băiat, acum văzu doi: semănau foarte mult şi erau îmbrăcaţi la fel, în pijamale. Cel de-al doilea băiat avea aceeaşi înfăţişare imaterială pe care o observase, în ultimul timp, şi la Tom:

era aproape sigură că putea vedea parapetul turnului drept prin ei. Se holba la ei minunându-se de ceea ce vedea.

— Dar, Tom, unde-i grădina? întrebă Peter, uşor nemulţumit. Credeam că eşti cu Hatty în grădină.

Tom îi răspunse fără niciun înconjur, pentru că simţea că timpul e scurt şi se scurtează clipă de clipă:

— Grădina-i încolo, zise arătând cu mâna în direcţia oraşului Castleford. Iar Hatty e chiar aici.

— Unde? N-o văd.

Tom i-o arătă cu degetul şi, de partea cealaltă a acoperişului, Peter se uită direct înspre Hatty – căci fusese singura dintre turişti care se întorsese în direcţia lui.

— Acolo! zise Tom. Chiar în faţa ta… cea care are nişte patine în mână.

— Dar aia, zise Peter revoltat, aia nu-i Hatty: aia e o femeie în toată firea!

Tom, holbându-se la Hatty de parcă o vedea pentru prima oară, deschise gura să vorbească, dar nu putu.

— E timpul să coborâm, doamnelor şi domnilor! strigă paznicul.

Micul grup de turişti începu să se-adune în jurul intrării care dădea spre scara spiralată şi, unul câte unul, o luară în jos. Doar Hatty rămase pe loc, şi cei doi băieţi.

— Dar e o femeie, zise din nou Peter.

Hatty se îndreptă spre ei, iar Tom simţi cum Peter se trage înapoi din calea ei.

— Cine era? Ce era? şopti Hatty spre Tom, iar Tom, fără să privească într-acolo, ştiu că Peter dispăruse de lângă el – se subţiase şi dispăruse. Era ca tine, zise Hatty; şi părea ireal, exact ca tine.

— Haideţi, doamnă! strigă paznicul şi se uită ciudat la Hatty, zicându-şi că e prea tânără ca să fie vreo nebună care vorbeşte de una singură.

— Era fratele meu, Peter, se bâlbâi Tom. Dar e real, Hatty, la fel de real ca şi mine. Ai recunoscut şi tu că sunt real, Hatty.

— Nu vreţi să mai ajungeţi deloc acasă în seara asta, domnişoară? întrebă nerăbdător paznicul.

Hatty îl auzi şi, brusc, privi în sus şi-apoi în jurul ei: soarele apusese; în oraş, luminiţe galbene se iveau la ferestre; dincolo de el, ţinutul Fen era o mare întindere întunecată, astfel încât nimeni nu mai putea vedea meandrele râului.

— E târziu! ţipă ea speriată. Da, trebuie să ne grăbim!

— *Noi*? zise paznicul. Dumneavoastră ar trebui să vă grăbiţi! Eu am tot aşteptat după dumneavoastră.

Dar Hatty începuse deja să coboare scările în grabă, urmată îndeaproape de Tom, iar paznicul rămase să bombăne de unul singur, să încuie şi să vină şi el jos.

În turn era întuneric de parcă noaptea s-ar fi lăsat deja: Tom simţi că bezna o făcea pe Hatty să fie şi meu îngrijorată în legătură cu drumul spre casă. Graba şi teama care o alimenta îl împiedicaseră să se gândească cu capul limpede la ciudata întâlnire de sus şi la cele spuse în timpul ei. Se întrebă confuz cum de reuşise

Peter să îi viziteze şi dacă va veni din nou.

Dar asta nu se întâmplă. Acasă la el, Peter Long se trezise din visul lui – un vis urât, poate chiar un coşmar. Stătea întins în pat, încercând să şi-l amintească, dar nu-i veneau în minte decât frânturi, aparent fără legătură între ele. Numărase ca să adoarmă şi-şi aminti că ajunsese până la două sute optzeci şi şase; apoi se aflase la mare înălţime, unde nu voia să fie, iar grădina era imposibil de departe; Tom fusese şi el acolo, cumva; şi îşi aminti că îi arătase o persoană şi-i spusese că e Hatty, şi propriul strigăt că nu putea să fie aşa pentru că aceea e o femeie în toată firea, nu o fetiţă. Îşi aminti apoi expresia de pe chipul lui Tom din acel moment: o stranie mirare, aproape ca o revelaţie, şi teamă.

Tom şi Hatty se grăbiră să iasă din catedrală şi coborâră din nou la râu, tocmai când majoritatea

patinatorilor din Ely începuseră să plece de pe gheaţă. Din câte se pare, erau singurii care aveau de gând să patineze.

Trei bătrâni, trecuţi de mult de vremea patinajului, stăteau sprijiniţi comod de nişte stâlpi ai cheiului, urmărind tot ce se întâmpla. Considerau că aveau vârsta şi experienţa necesare pentru a-i da sfaturi lui Hatty. Unul o întrebă încotro are de gând să patineze la ora aia, iar când ea îi răspunse „spre Castleford” toţi trei scuturară din cap.

— Dacă ţine gheaţa, zise unul, dar vântul ăsta de sud-vest aduce cu el, cel mai probabil, ploaie şi dezgheţ.

Briza pe care Tom şi Hatty o simţiseră în vârful turnului se înteţise, devenind un vânt în toată regula; se simţea mai blând şi mai puţin tăios, chiar şi pe chipul lui Tom, decât nemişcarea îngheţată de mai-nainte.

— Deja a picat cineva prin gheaţă, din câte-am auzit, zise cel de-al doilea bătrân. Undeva, mai în amonte. Dar nu s-a înecat. Era cu nişte prieteni care l-au scos chiar la timp cu o scară pe care-au pus-o peste gheaţă. A rămas o gaură, iar gheaţa din jurul ei trebuie să fie slabă: e bine să fiţi cu ochii-n patru după ea. Acu, unde-au zis că era, Matthew?

Primul bătrân nu ştia, dar cel de-al treilea credea că gaura trebuie să fie una măricică şi că Hatty precis o va observa înainte de-a se apropia prea mult de ea. Dar nu trebuie să uite să fie cu băgare de seamă, pentru că gheaţa e înşelătoare sub poduri şi copaci şi de-a lungul malurilor cu trestii.

Primul bătrân îi spuse iar că ar fi mai bine să meargă cu trenul până la Castleford.

Hatty le mulţumi tuturor, dar continuă să-şi încheie curelele de la patine, ceea ce lui Tom i se păru destul de curajos. Se lansară împreună pe gheaţă, iar Hatty le ură celor trei o noapte cât mai voioasă; drept răspuns, ei îi doriră din tot sufletul mult noroc, iar unul strigă după ea că măcar va avea parte de-o noapte cu lună plină. Când ajunseră deja la o distanţă sigură şi nu mai puteau fi auziţi, Hatty îi mărturisi lui Tom că n-are destui bani ca să ia trenul de la Ely tocmai până la Castleford.

Patinară în sens opus unui şir de oameni care se întorceau la casele lor, dar nu trecu mult şi îi depăşiră şi pe ultimii dintre aceştia şi rămaseră singuri. Tom ştia că acela e cel mai bun moment să vorbească cu Hatty şi totuşi era limpede că ea n-are chef de nicio discuţie: toată atenţia ei era concentrată la patinat. Tom o privea pe furiş, cântărind în minte ce spusese Peter, dar nu zise nimic.

Luna plină răsări, exact aşa cum spusese bătrânul: în jur avea un halou, iar asta se presupunea că-nseamnă ploi. Lumina lunii le deschidea calea şi, cu toate astea, făcea ca totul în jur să pară şi mai părăsit, iar ei şi mai singuratici. În afara vântului şi-a sunetului patinelor de oţel pe gheaţă, era o linişte totală. Nici lui Hatty, nici lui Tom nu le plăcea această linişte, şi totuşi, niciunul din ei n-o rupea. Patinau înainte în tăcere, singuri, la lumina lunii.

Undeva în faţă, pe malul drept, văzură o siluetă întunecată şi dreaptă, de vreun metru optzeci înălţime. Precis era un stâlp sau un trunchi de copac şi nu-i acordară prea multă atenţie. Apoi, dintr-odată, văzură că se mişcă.

Hatty icni încet, dar nu se opri din patinat – părea că nici n-ar fi putut s-o facă. La acel cot al râului patina scăldată în lumina lunii, dar bărbatul – căci un bărbat era – era complet în umbră şi părea nefiresc de înalt. Părea să urmărească ceva cu mare atenţie, şi Tom fu convins că la ei se uită.

Acum erau mai aproape de el; în curând vor fi în dreptul lui. Silueta de pe mal se mişcă din nou şi strigă peste gheaţă un nume care era, în acelaşi timp, o întrebare şi un salut:

— Domnişoară Hatty…

Tom simţi că nu mai merge în tandem cu Hatty, care oscila, nesigură de direcţia în care s-o apuce.

— Cine e? strigă ea, dar Tom avu impresia că ea recunoscuse deja vocea, deşi el n-o făcuse.

Mişcările ei erau mai scurte şi începu să vireze către mal.

— Sunt eu, tânărul Barty.

— O, Barty, ce mă bucur să te văd! strigă ea uşurată, uitând cu totul de timiditate.

El coborî până la malul apei – un tânăr bine făcut, într-un palton cu glugă şi cu nişte şoşoni.

— Dar unde ai pornit-o, aşa, de una singură, la ora asta târzie şi încă pe gheaţa asta?

— Spre Castleford. De-acolo pot să iau trenul sau să merg pe jos până acasă. Trebuie neapărat să ajung acasă.

— De-ajuns acasă – da, sigur că trebuie, fu de-acord tânărul Barty; dar n-ar trebui să patinezi de una singură. Mai bine te-aş duce eu.

Din câte se pare, el tocmai se întorcea acasă de la piaţa din Castleford, în şareta lui. O cotise spre râu ca să vadă cum mai era gheaţa. Atunci îl zăriseră Tom şi Hatty.

Minunat era faptul că şareta, deşi nu se vedea de pe râu, se afla doar la câţiva metri distanţă, de cealaltă parte a malului. Când tânărul Barty o ajută pe Hatty să urce pe mal, văzură calul aşteptând între oişti, luminat de micile flăcări galbene ale felinarelor trăsurii – prima lumină caldă pe care o văzuseră după lămpile şi sfeşnicele din ferestrele din Ely. În spatele şaretei, drumeagul se întindea până la şoseaua principală către

Castleford şi către casă.

*

Se suiră cu toţii în şaretă, tânărul Barty şi Hatty ocupând fiecare câte-un capăt al banchetei din faţă, dar lăsând un mare spaţiu între ei, pe care se aşează Tom.

— Te duc până la Waterbeach, zise tânărul Barty. De-acolo poţi să iei un tren până la Castleford. Dacă-mi permiţi întrebarea – ai destui bani de bilet? Dacă nu, te-aş putea împrumuta eu.

— E foarte drăguţ din partea ta, zise ceremonios Hatty, apoi adăugă: Mi-e teamă că te fac să te abaţi din drum.

Cu siguranţă nu îl ducea pe drumul care îi trebuia lui, adică spre una dintre fermele tatălui său din ţinutul

Fen. Şi totuşi, iară să spună un neadevăr, tânărul Barty îi dădu lui Hatty de înţeles că această mică excursie îi făcea plăcere.

După aceea merseră mai departe în tăcere.

Când ajunseră la Waterbeach, descoperiră că ultimul tren spre Castleford plecase.

— Atunci te duc eu până la Castleford, zise tânărul Barty şi păru chiar voios.

Porniră din nou la drum şi, de data aceea, Tom observă că cei doi făceau mai multă conversaţie. Discutară despre vreme şi despre călătoria lor, Hatty vorbind mai întâi stingher, apoi cu ceva mai multă uşurinţă. Tânărul Barty spuse că, în acea după-amiază, stătuse de vorbă cu James la piaţa din Castleford; prilej cu care Tom îşi aminti că auzise de acest tânăr ca fiind unul dintre prietenii verişorilor Melbourne. Fuseseră cu toţii la şcoală împreună, la Castleford.

Nu trecu mult şi, în mod cât se poate de firesc, conversaţia celor doi ajunse la patinaj. Barty admira realizarea lui Hatty din acea zi. Şi el făcuse ceva asemănător, fireşte, şi chiar în iarna aceea; dar puţine doamne patinaseră atât de departe. Şi mama lui făcuse asta, şi îşi aminti povestea acelei isprăvi. Cu ani în urmă, când bătrânul Barty o curta, dăduse un îngheţ la fel de puternic şi de întins cum era cel de-atunci. Cei doi porniseră să patineze din Castleford până la Ely, apoi către Littleport şi dincolo de el. Merseseră atât de multă vreme şi atât de departe, încât tânăra aproape că adormise pe patine şi mai că visase că ajunsese alături de iubitul ei până la mare şi că patinau pe valurile ei line şi îngheţate înspre ţări îndepărtate.

Povestea îi făcu pe cei doi să izbucnească în râs. Apoi tânărul Barty vorbi de perspectiva unor noi călătorii pe gheaţă în acea iarnă şi, poate, şi în următoarea. Şi el iubea patinajul, ca şi Hatty.

Lui Tom conversaţia i se păru neinteresantă, mai ales pentru că nu putea lua parte la ea. În plus, era şi supărat

pe Hatty: se comporta de parcă fie nu-şi amintea de el, fie nu-l vedea – sau ambele. De câteva ori, când gesticulă, mâna ei trecu chiar prin el. Odată îşi sprijini braţul pe speteaza banchetei, întorcându-şi şi capul ca să-l audă mai bine pe Barty, iar mâna îi intră până la încheietură în gâtlejul lui Tom, ceea ce-l făcu să se simtă ciudat de fiecare dată când înghiţea.

Fu bucuros când ajunseră la gara din Castleford. Ultimul tren nu plecase încă, dar mai aveau mult de aşteptat până sosea: tânărul Barty zise că ar fi fost mult mai bine dacă mergeau cu trăsura ultimii şapte kilometri până acasă, iar Hatty nu obiectă. Tom ar fi făcut-o, dar n-avea cu cine se certa. Sperase să ajungă într-un compartiment pustiu de tren, în care să poată avea o lungă discuţie lămuritoare cu Hatty: va trebui s-o aibă în curând.

Şareta porni mai departe. Tom rămase singur, adâncit în gânduri, în timp ce Barty şi Hatty sporovăiau peste sau prin el, din ce în ce mai încântaţi unul de compania celuilalt. Ceasul din turla unei biserici dintr-un sat răsună peste întinderile întunecate, iar gândul lui Tom zbură la Timp: la cât de sigur fusese că îl stăpâneşte, că poate schimba propriul Timp pe o Eternitate de-a lui Hatty şi deci va putea să ducă o viaţă încântătoare, pentru totdeauna, în grădină. Grădina era tot acolo, dar, pe parcurs, Timpul lui Hatty o luase cumva cu un pas înaintea lui, transformând-o din tovarăşa lui de joacă într-o femeie în toată firea. Ceea ce văzuse Peter era adevărat.

Prin tropotul copitelor pe caldarâm, Tom îi asculta pe Hatty şi pe tânărul Barty: discuţia lor era una de adulţi şi nu prezenta niciun interes pentru el; chiar şi propriile gânduri îi displăceau în momentul acela. Treptat, mintea lui se goli cu totul. Nu era obosit de la patinat, nici adormit din pricina orelor înaintate, şi, cu toate astea, adormi: poate că monotonia tropăitului avu ceva de-a face cu asta; poate că straniul sentiment că nu se mai află printre gândurile lui Hatty îl făcu să se simtă mai puţin treaz, mai puţin viu.

Simţi vag balansul şaretei când aceasta o coti pe lângă căsuţa văruită, intrând pe aleea care ducea la casa cea mare.

Când doamna Melbourne, stăpânindu-şi furia şi consternarea, veni la uşa din faţă să-i primească, nu văzu decât două persoane în trăsură: ceea ce era de aşteptat. Şi totuşi, nici Hatty nu mai vedea acum decât o singură persoană în afară de ea însăşi: pe tânărul Barty.

XXV

Ultima şansă

V ineri dimineaţă, în ora liniştită de dinainte ca unchiul Alan şi Tom să se scoale, mătuşa Gwen scoase o mână afară din pat, porni fierbătorul electric şi făcu un ibric matinal de ceai. Turnă o cană pentru soţul ei, una pentru ea, apoi se ridică din pat ca să i-o ducă pe cea de-a treia lui Tom.

Tocmai traversa holul mic, cu ceaşca în mână, când se-opri în loc, împietrită de ceea ce vedea: uşa apartamentului, pe care Alan însuşi o încuiase cu o seară înainte, era deschisă. Într-o clipă de coşmar, şi-i imagină pe toţi: tâlhari cu chei universale, tâlhari cu răngi, tâlhari cu saci mari, în care să ducă prada; şi fiecare dintre ei purta o mască neagră şi avea o armă mortală – o bâtă, un revolver, un pumnal, o ţeavă de plumb…

Gwen Kitson fu salvată din faţa atacatorilor de o senzaţie dureroasă în degetele de la mână: tremura atât de tare, încât ceaiul fierbinte se scurgea din cană în farfurioară, iar acum se revărsa pe mâna ei. Lăsa cana jos pe un scaun şi atunci văzu şi care era pricina pentru care uşa apartamentului era deschisă: fusese proptită cu o pereche de papuci de-ai lui Tom.

Hoţii închipuiţi se evaporară. Tom trebuia să fie vinovatul. Îşi aminti că îl găsiseră afară din pat, rătăcind prin casă, într-una dintre primele lui nopţi acolo. Îşi amintirbe 1 «în

Însă şi de schimbul aprins de replici pe care-l avusese cu Alan în urma acelui episod, aşa că hotărî să se

ocupe singură de asta.

Prima dată, aruncă o privire afară, pe palier: nici urmă de Tom. Apoi îndepărtă papucii, închise uşa şi se duse în dormitorul lui. Tom era acolo, dormind buştean – nici nu se prefăcea, era sigură de asta. Stătu lângă pat, cu papucii incriminatori în mână, întrebându-se ce-ar trebui să-i spună. Trebuia să-l certe, asta era sigur, dar nu voia să fie prea dură şi să-i strice ultima zi acolo.

Nici măcar reproşul blând pregătit de mătuşa Gwen n-a fost pronunţat vreodată. Când l-a trezit, Tom s-a comportat într-un mod care a alarmat-o mult prea tare. A deschis ochii, dar apoi i-a închis imediat la loc, de parc-ar fi văzut ceva îngrozitor. Cu ochii strâns închişi a început să vorbească agresiv şi, cumva, fără-nţeles:

— Nu! Nu Timpul ăsta! Nu Acum!

Mătuşa Gwen lăsă papucii să cadă, îngenunche lângă pat şi-l luă în braţe:

— Ce e, Tom? Acum eşti treaz. E dimineaţă. Eşti în siguranţă aici, cu mine.

El deschise ochii şi se uită la ea şi înjur de parcă s-ar fi aşteptat să vadă cu totul altceva şi pe altcineva.

— Ai avut un coşmar, Tom? Gata, gata, acum s-a terminat. Vezi? E deja vineri dimineaţă şi mâine pleci acasă!

Tom nu-i răspunse, dar, treptat, privirea lui nefiresc de fixă reveni la normal. Mătuşa lui îl sărută, iar apoi se strecură afară din cameră ca să-i aducă o cană de ceai proaspăt. Tot ce-i spuse soţului ei fu:

— E vremea să se ducă acasă, pentru binele lui. E teribil de încordat. Vise urâte, coşmaruri.

Găsi chiar o nouă explicaţie pentru papucii lui:

— Nu m-ar mira dac-ar fi somnambul.

Mătuşa Gwen nu-i pomeni lui Tom de papucii pe care îi găsise în uşă, iar el, văzându-i, mai târziu, lângă pat, îşi zise că sunt doar o altă parte a misterului prezenţei lui acolo. Alături de el, sub plapumă, cu şireturile înfăşurate în jurul degetelor de la mâna stângă, se aflau patinele lui

Hatty care îl purtaseră până la Ely; şi totuşi, iată-l acolo, vineri dimineaţă, în apartamentul soţilor Kitson. Fusese atât de sigur că putea schimba Timpul lui pe o Eternitate de-a lui Hatty, dar era din nou înapoi, după numai câteva ore din existenţa ei.

„Poate că asta s-a întâmplat pentru că m-a furat somnul în şaretă”, îşi zise Tom şi decise că nu va mai permite niciodată să se întâmple asta. Căci mai avea o şansă; mai avea seara aceea. La noapte se va duce în grădină şi va rămâne acolo cât de mult îi va pofti inima.

Se gândi dacă să ia patinele cu el sau nu. Dacă marele îngheţ ar fi continuat, era dispus să patineze pe iaz sau pe pajişte, dar nu mai era dispus să renunţe cu totul la grădină, cum făcuse ultima dată.

Poate că în grădină va fi vară, cum era întotdeauna…

La noapte, când avea să deschidă uşa grădinii, aerul care îl va învălui ar putea fi cald, plăcut şi plin de mireasma florilor. Tisele de pe partea cealaltă a peluzei o să-l întâmpine bucuroase. Va merge pe cărarea cu cadranul solar, apoi va coti la dreapta şi va alerga prin tunelul umbros dintre rândul de tise şi tufele de alun şi va ieşi din nou la lumină în dreptul răsadurilor de sparanghel, unde poate că-l va vedea pe Abel scoţând o rădăcină de hrean de lângă mărul cel timpuriu, iar Hatty, din nou fetiţă, îl va aştepta, în şorţuleţul ei albastru, ca să ticluiască alte şi alte poveşti pentru el.

„Pentru că, în grădină, Timpul poate merge înapoi”, ţinu să îşi reamintească Tom, „şi în seara asta ea ar putea fi din nou o fetiţă şi am putea să ne jucăm împreună”.

Ziua de vineri fu ocupată, în cea mai mare parte, cu pregătirile pentru întoarcerea acasă a lui Tom. Lucrurile lui fură strânse şi inventariate, valizele lui curăţate şi etichetate din nou, iar mătuşa lui îl duse la cumpărături, ca să aleagă ce bunătăţi poftea pentru pachetul cu mâncare pentru tren şi ce cadouri avea să le ducă părinţilor şi lui Peter. Tom nu se putea preface interesat de nişte lucruri care păreau să se afle atât de departe în viitor. Ar fi putut

trece ani întregi până mâine, când îşi va vedea din nou casa.

În noaptea aceea, mătuşa Gwen lăsă uşile de la ambele dormitoare deschise, ca să-l audă pe Tom dacă se scula din pat, în somn. Tom observă tertipul mătuşii, dar, după săptămâni întregi de exerciţiu, priceperea şi silenţiozitatea lui din timpul nopţii se ascuţiseră peste poate: ieşi din apartament şi coborî scările fără a-i deranja pe cei care dormeau.

De la fereastra dormitorului văzuse că cerul era înnorat; nu se întrezăreau nici luna, nici stelele. În timp ce cobora, de-abia dacă vedea ovalul ferestrei de pe scară. „Dar nu contează”, îşi zise şi continuă să-şi pipăie fără şovăială drumul pe trepte în jos până în hol.

Acolo se opri ca să asculte pendula, de parcă ar fi avut un mesaj doar pentru el; dar ceasul îşi văzu de treabă, ticăitul lui fiind doar o formă cadenţată de reproş la adresa bătăilor prea repezi ale propriei inimi.

Continuă să înainteze pe hol, coti la stânga în dreptul vechiului dulap de pantofi şi ajunse în faţa uşii de la grădină. Cuprins de-o panică subită, vru să iasă cu orice preţ afară: trase de încuietoarea uşii şi, deşi nu era încuietoarea potrivită, nu-şi permise să se gândească la asta.

„O să merg în grădină”, îşi zise printre dinţii încleştaţi; iar ticăitul ceasului din spatele lui nici nu i-a confirmat hotărârea, nici nu i-a contrazis-o.

Deja deschisese uşa; afară era tot noapte, şi încă una la fel de neagră cum era cea de dinăuntru. Nu vedea nimic. Stătu în prag şi adulmecă aerul. Nu mirosea a îngheţ, dar nu simţea nici vreun parfum de flori de-abia închise, de iarbă sau de frunze. Aerul părea golit de orice miros, cu excepţia unui iz anume, pe care nu prea ştia de unde să îl ia.

„Nu contează”, îşi zise. Bezna nu conta nici ea, pentru că deja cunoştea pe dinafară toate cotloanele grădinii. Şi legat la ochi ar fi găsit drumul. Dar unde să se

ducă mai întâi? Peste peluză, la tise.

Făcu un salt şi-o luă la goană. Picioarele lui goale călcau pe nişte pietre reci; se lovi de un obiect înalt, de metal, iar capacul acestuia căzu cu un zdrăngănit tot pe piatră. Se dădu în spate, dar o luă din nou la fugă în direcţia tiselor, doar că, cu mult înainte de-a ajunge acolo, se izbi de un gard de lemn şi ştiu că izul pe care îl simţise mai devreme fusese cel de creozot şi că acela era gardul lăcuit al curţii din spate în care bărbatul cu barbă roşcovană îşi ţine maşina, iar ceilalţi locatari, tomberoanele.

Se întoarse şi o zbughi înapoi în casă, ca un şobolan fugărit de câini. Nu şi-ar fi putut dori să mai facă o încercare, pentru că nu închisese uşa grădinii după el; n-avea de gând să se întoarcă în pat, pentru că se opri în mijlocul holului, lângă pendulă, plângând în hohote. Pendula continua să bată neabătut.

Undeva, la etaj, se aprinsese un bec, la lumina căruia o siluetă cobora scările. În adâncul sufletului ştia că nu putea fi ea, dar o strigă să-l ajute: „Hatty! Hatty!” Chiriaşii din toată casa fură sculaţi din somn. Strigătul lui Tom, ascuţit ca ţipetele de avertizare ale unei păsări, ajunse chiar şi la ultimul etaj şi-o trezi pe doamna Bartholomew dintr-un vis despre nunta ei, care avusese loc într-o zi de Sânziene, cu vreo şaizeci şi ceva de ani în urmă. Strigătul părea s-o cheme pe ea, iar doamna Bartholomew, la fel de ameţită de somn cum erau şi chiriaşii ei, aprinse lumina şi se ridică din pat.

Alan Kitson sări peste ultimele câteva trepte, alergă şi-l prinse pe Tom în braţe. Băiatul plângea cu sughiţuri şi se zbătea de parcă ar fi fost luat prizonier. Apoi unchiul lui simţi cum corpul îi devine moale şi începe să plângă încetişor, de parcă nu s-ar mai opri în veci.

Îl duse pe Tom la etaj, unde-l aştepta mătuşa lui. Coborî din nou ca să închidă uşa de la grădină şi să-i liniştească pe chiriaşii de la parter. Apoi urcă la etajul lui şi le explică celorlalţi chiriaşi că nepotul soţiei lui e

somnambul. În cele din urmă, urcă până la apartamentul doamnei Bartholomew. O găsi cu uşa deschisă, dar cu lanţul pus. Era albă ca varul, tremura şi era surescitată de plânsul pe care-l auzise. Îi ascultă explicaţia, dar fără a părea să-l creadă sau chiar să-l înţeleagă. Îi puse nişte întrebări care mai de care mai nebune, şi le tot repetă, în cele din urmă, Alan Kitson îşi pierdu răbdarea, îi ură din scurt noapte bună şi se grăbi să se întoarcă în apartamentul de dedesubt.

Mătuşa Gwen îl băgase pe Tom înapoi în pat şi îi dădea lapte cald cu aspirină. Când îşi auzi soţul în hol, ieşi din cameră.

— O să stau cu el până adoarme la loc, zise în şoaptă, pentru că pare în stare de şoc. Presupun că e din cauză că s-a trezit stând acolo, în beznă, singur-singurel, neştiind că e în hol – sau, cel puţin, neştiind cum a ajuns acolo.

— Ia uite, zise unchiul Alan şi ridică o pereche de patine vechi, avea astea în mână.

Mătuşa Gwen rămase cu gura căscată:

— Ce, Doamne, iartă-mă, să-i fi trecut prin cap, chiar şi mergând în somn?

— Şi de unde să le fi luat? Asta aş vrea să ştiu, zise unchiul Alan, cercetându-le curios. Au fost unse şi lustruite de curând şi totuşi nu par să fi fost folosite de vreo cincizeci sau o sută de ani. Mă întreb…

— Nu trebuie să-l iei la întrebări, Alan. Promite-mi. Acum nu e în stare să suporte astfel de tulburări.

— Foarte bine. Dacă sunt patinele lui – şi cu siguranţă că nu sunt ale noastre –, mai bine i le pun în bagaje mâine, înainte să plece.

Mătuşa Gwen se întorcea în dormitorul lui Tom când îşi aminti ceva care o nedumeri:

— Când a ţipat, de-aici, de sus, părea că strigă pe cineva.

— Să fi ţipat după mama lui, după tatăl lui, vrei să zici?

— Nu. Şi totuşi, mi s-a părut că aud numele *cuiva*.

— N-avea cum. A fost doar un ţipăt.

XXVI

Scuzele

Până atunci, Tom se mai culcase de câteva ori dezamăgit sau trist, dar dimineaţa se trezea întotdeauna cu speranţa reînnoită. De data aceea însă descoperi că dimineaţa nu era decât o continuare a nopţii şi a zilei de dinainte: mintea lui nici nu se trezise bine, că groaza şi durerea zilei de ieri erau deja acolo.

Venise ziua de sâmbătă; îşi ratase ultima ocazie; pierduse grădina. Urma să plece acasă.

Lacrimile îi curgeau întruna pe obraji şi nu le putea stăvili. Mătuşa Gwen veni la el încă de la prima oră şi-l luă în braţe:

9

— Dar, Tom, spune-mi… spune-mi ce se întâmplă!

Iar acum, în sfârşit, chiar voia să îi spună, să-i povestească, şi poate astfel să-şi mai aline durerea. Dar era deja prea târziu: povestea lui era prea lungă şi prea fantastică pentru a fi crezută. Continuă s-o privească şi să plângă fără să poată scoate un cuvânt.

Luă micul dejun în pat, ca un invalid. La masa lor, soţii Kitson vorbeau despre el.

— Chiar nu poate să meargă atâta cu trenul de unul singur, nu în starea în care e, zise mătuşa Gwen. N-am putea să-l ducem noi cu maşina?

Alan Kitson era mai mult decât dispus să o facă, doar că lucra şi sâmbătă dimineaţa, aşa că nu puteau pleca ră»

1

până după-amiază. Trimiseră o telegramă familiei Long ca să-i anunţe c-o să întârzie.

Tom se ridică din pat şi se îmbrăcă imediat după micul dejun, pentru că îi făcea mult mai rău să stea în pat şi să se gândească. Ieşi în holul cel mic chiar în clipa în care unchiul lui pleca la serviciu. Unchiul şi mătuşa lui îl anunţară de schimbarea de plan, iar Tom încuviinţă printr-o mişcare a capului.

Unchiul Alan îşi luă rămas-bun şi ieşi pe uşă, iar mătuşa Gwen o închise după el. Aproape imediat însă îl auziră discutând cu cineva afară şi, peste câteva minute, era din nou în casă, părând iritat.

— E bătrâna aia, zise el. De ce nu poate oare s-o lase baltă?

— Doamna Bartholomew? Ce mai vrea acum?

— Vrea să ne cerem scuze pentru deranjul de noaptea trecută. Bineînţeles că i-am cerut scuze chiar atunci şi am făcut-o din nou şi acum, dar zice că vrea ca băiatul să se ducă la ea şi să-şi ceară scuze chiar el.

— Nici prin gând nu-mi trece să-l trimit la ea! izbucni mătuşa Gwen. Şi e strigător la cer că aşteaptă aşa ceva! O să i-o spun chiar în faţă!

Nervoasă la culme pe doamna Bartholomew, mătuşa lui Tom se-ndreptă către uşă, dar soţul ei o opri.

— Ai grijă, Gwen! E proprietăreasa noastră. Dacă o supărăm, lucrurile ar putea să ia o întorsătură foarte ciudată.

— Nu-mi pasă!

— O să încerc eu s-o împac, zise unchiul Alan.

— Nu, interveni dintr-odată Tom, cu o voce plată şi lipsită de inflexiuni. Mă duc eu la ea. Aşa şi trebuie. Nu mă deranjează.

— Nu te las, Tom! strigă mătuşa Gwen.

— Mă duc, repetă el.

Era ca atunci când te scoli din pat în loc să stai acolo şi să plângi. Pur şi simplu trebuie să faci lucrurile astea, chiar şi cele neplăcute: într-un fel ciudat, simţi chiar o oarecare uşurare făcându-le.

Ceva din modul de-a se purta al lui Tom îi făcu pe unchiul şi pe mătuşa lui să-i respecte decizia.

Puţin mai târziu, Tom urcă până la apartamentul doamnei Bartholomew şi sună la sonerie. Doamna Bartholomew deschise uşa şi rămase faţă în faţă cu el: era exact aşa cum se aşteptase – bătrână, mică, zbârcită şi cu părul alb. Singurul lucru pentru care Tom nu fusese

pregătit erau ochii ei: erau negri ca tăciunele, iar întunecimea lor îl tulbura – asta şi felul în care se uita la el.

— Da? zise ea.

— Am venit să vă spun că îmi pare rău, începu Tom.

Ea îl întrerupse:

— Numele tău e Tom, nu-i aşa? Unchiul tău l-a pomenit mai devreme. Care ţi-e celălalt nume?

— Long, zise Tom. Am venit să-mi cer iertare…

— Tom Long…

Întinsese o mână şi-i atinse braţul cu vârful degetelor, apăsând uşor ca să simtă ţesătura cămăşii, carnea de sub aceasta şi oasele de dedesubt.

— Eşti adevărat: un băiat adevărat, în carne şi oase. Nepotul soţilor Kitson… Şi ieri, în toiul nopţii…

Tom, încercând să nu se sperie de-o bătrână ciudată, zise:

— Îmi pare rău pentru noaptea trecută.

— Ai ţipat în toiul nopţii: m-ai trezit din somn.

— Am zis că-mi pare rău.

— Ai strigat, insistă ea. Ai strigat un nume.

Coborî vocea, care acum părea blândă, veselă, iubitoare – Tom nici nu-şi dădea seama în câte feluri părea să sune acea voce pe care nu şi-o închipuise niciodată ca aparţinându-i doamnei Bartholomew.

— O, Tom, spunea ea, înţelegi? Pe mine m-ai strigat: eu sunt Hatty.

Cuvintele bătrânicii n-aveau niciun sens pentru Tom; doar ochii ei negri îl fascinau. O lăsă să-l tragă în casă, murmurându-i, plină de încântare, cuvinte calde. Acum era în micul hol al apartamentului ei, iar în faţa lui se afla un barometru gotic cu o înfăţişare familiară.

— Asta-i barometrul din holul familiei Melbourne, zise el ca într-un vis.

Îl împingea de la spate spre salon şi, chiar în faţa lui, pe poliţa de deasupra şemineului, era o fotografie maronie

mare, a unui tânăr cu unul dintre acele chipuri comune pe care ţi le aduci aminte şi pe care le vezi peste tot. Tom îl recunoscu: ultima dată îl văzuse la lumina lunii.

— Dar ăsta-i tânărul Barty, zise el.

— Da, zise doamna Bartholomew, e un portret făcut imediat după ce ne-am căsătorit.

Cu greu, mintea lui Tom încercă să cuprindă sensul celor spuse până atunci: tânărul Barty şi răposatul domn Bartholomew erau unul şi acelaşi.

Se lăsă greu pe un scaun şi se întoarse cu faţa către ea:

— V-aţi măritat cu tânărul Barty? Cine sunteţi dumneavoastră?

— Ţi-am tot spus, Tom, zise răbdătoare doamna Bartholomew. Eu sunt Hatty.

— Dar Hatty era doar o fetiţă pe timpul domniei reginei Victoria.

— Da, sunt o victoriană, replică doamna Bartholomew. Ce-i aşa ciudat în asta?

— Dar regina Victoria s-a urcat pe tron în 1837.

— Asta a fost cu mult înainte să mă fi născut eu, zise ea. Eu m-am născut către sfârşitul domniei reginei Victoria. Când eram eu fetiţă, ea era deja bătrână. Sunt o victoriană târzie.

— Dar nu înţeleg, zise Tom. Nu înţeleg… grădina nu mai e… şi totuşi, barometrul e aici… şi spuneţi că aţi fost Hatty… Ce s-a întâmplat după ziua în care am patinat până la Ely cu Hatty, ultima dată când ne-am văzut?

— Ultima dată? se miră doamna Bartholomew. Dar, Tom, nu aia a fost ultima oară când te-am văzut. Ai uitat? şi îl privi cu toată seriozitatea. Văd că nu ne cunoşti toată povestea, Tom: trebuie să ţi-o spun.

Tom ascultă ce începuse să îi povestească fără să fie neapărat atent la ce spunea, ci concentrându-se mai degrabă pe felul în care o spunea, studiindu-i mişcările şi înfăţişarea. Ochii cei strălucitori şi negri aduceau, cu siguranţă, cu cei ai lui Hatty şi, încet-încet, începu să

observe câte un gest, un timbru, un anume fel de-a râde care-i aminteau de fetiţa din grădină.

Doamna Bartholomew nu-şi începuse de mult timp povestea, că Tom se aplecă brusc în faţă şi-i şopti:

— Ai fost Hatty, *eşti* Hatty! Chiar eşti *Hatty!*

Iar ea se întrerupse doar pentru a-i zâmbi şi a încuviinţa uşor din cap.

XXVII

O poveste pentru Tom Long

— În anul 1895, zise Hatty Bartholomew, tu şi cu mine, Tom, am patinat tocmai până la Ely. Era anul marelui îngheţ. În ziua aceea, pe drumul de întoarcere de la Ely, ne-am întâlnit cu Barty, care ne-a dus cu trăsura.

Zâmbi, apoi continuă:

— Până atunci, nu vorbisem niciodată cu-adevărat cu Barty, pentru că eram timidă în preajma altor persoane – şi încă mai sunt, Tom. Dar atunci a fost cu totul altfel: Barty şi cu mine eram singuri şi-am vorbit, şi-am început să ne cunoaştem unul pe celălalt. Ulterior Barty mi-a zis că hotărâse că mă vrea de nevastă încă dinainte de-a ajunge pe aleea din faţa casei. Aşa că, ceva mai târziu, mi-a cerut mâna şi-am acceptat; iar mătuşa Melbourne a fost cât se poate de încântată să scape de mine. M-am căsătorit într-o zi de Sânziene, cam la vreun an după marele îngheţ; ajunul de Sânziene a fost chiar ajunul nunţii mele. Când îmi împachetam ultimele lucruri, mi-am amintit de patine, iar asta mi-a amintit de tine, Tom. Ţinusem patinele unde îţi promisesem că le voi ţine şi ştiam că trebuia să le las acolo, deşi trecuse atât de mult de când te văzusem. Am scris un bileţel în care explicam cui le va găsi despre ce e vorba şi l-am lăsat împreună cu patinele.

— L-am găsit, sări Tom. Semnat şi datat.

1 °e*

— Datat în ajunul zilei de Sânziene, într-unul dintre cei de pe urmă ani ai vechiului secol. Acea noapte a fost extrem de fierbinte, înăbuşitoare şi cu furtună. Nu puteam să dorm. Mă gândeam la nunta mea de-a doua zi şi, pentru

prima dată, m-am gândit la ce lăsam în urmă: copilăria mea şi toate clipele pe care le petrecusem în grădină – în grădină cu tine, Tom. Furtuna se-apropia şi începuse deja să fulgere. M-am sculat din pat şi m-am uitat pe geam: vedeam pajiştea, ulmul, chiar şi râul – vedeam totul la lumina fulgerelor. Apoi mi-am zis că la lumina asta puteam vedea şi în grădină, mai ales că îmi doream cu ardoare s-o văd. Aşa că m-am dus într-unul

9

dintre dormitoarele goale din spatele casei, cele cu ferestrele spre grădină.

— Cred că ştiu la care te referi, zise Tom. Mi-am băgat odată capul pe uşa unuia dintre ele.

— Ei bine, m-am dus la una dintre ferestre şi m-am uitat în grădină. Furtuna era foarte aproape; fulgerele luminau totul cât se poate de clar. Vedeam tisele, bradul şi sera de parc-ar fi fost în plină zi. Apoi te-am văzut pe tine.

— Pe mine? strigă Tom. Dar nu înţeleg. Când? Eu nu te-am văzut.

— Pentru că nu te-ai uitat niciodată în sus. Cred că dădusei o tură de jur-împrejurul grădinii pentru că ai apărut de pe una dintre aleile lăturalnice şi-ai traversat peluza până pe verandă. Păreai la fel de străveziu ca o rază de lună. Erai îmbrăcat cu pijamalele tale – căci pijamale erau, nu-i aşa, Tom? în vremea aia, majoritatea băieţilor purtau cămăşi de noapte, iar eu nu ştiam nimic de pijamale. Din câte-mi amintesc, aveai cămaşa descheiată şi poalele ei îţi atârnau pe lângă corp. Ai ajuns pe verandă şi bănuiesc c-ai intrat în casă, pentru că dup-aia nu te-am mai văzut. Eu am rămas la fereastră, zicându-mi: „El s-a dus, dar grădina e tot aici. Grădina va fi mereu aici. Nu se va schimba niciodată”. Tom, mai ţii minte bradul ăla înalt, pe care iedera se înfăşurase până în vârf? Când eram mică de tot şi vântul bătea cu putere, am stat de nenumărate ori la poalele lui, simţind cum pământul de sub tălpile mele se unduieşte, de parcă rădăcinile lui ar fi tras şi s-ar fi încordat ca nişte muşchi. În noaptea aia din ajunul de

Sânziene, când furtuna era în toi, iar eu priveam de la fereastră, un vânt teribil a zgâlţâit bradul – o, Tom, a fost o privelişte îngrozitoare! – şi un fulger l-a lovit şi s-a prăbuşit.

Se lăsă o tăcere adâncă, iar Tom îşi aminti de tăcerea care se lăsase după căderea copacului şi de ţipătul pe care-l auzise în acea linişte, de undeva, de la o fereastră de sus a casei.

— Şi-atunci am ştiut, Tom, că grădina se schimbă mereu, pentru că nimic nu rămâne pe loc decât în amintirile noastre.

— Şi-apoi ce s-a întâmplat? întrebă Tom.

— A, păi, a doua zi, Abel s-a plâns de copac şi de faptul că, în cădere, îi stricase unul dintre răzoarele de sparanghel; dar eu am uitat de brad şi de grădină, şi chiar şi de tine, Tom, pentru că era ziua nunţii mele. Bart şi cu mine ne-am căsătorit şi ne-am dus să locuim la una dintre fermele tatălui său din ţinutul Fen; şi-am fost foarte fericiţi.

— Şi apoi?

— Lucrurile au mers bine pentru noi – mult mai bine decât pentru verişorii de-aici. Toţi trei au fost la început implicaţi în afacerea familiei. Apoi Hubert şi Edgar au plecat, iar James a trebuit să se ocupe de ea de unul singur. S-a căsătorit şi a avut o familie, dar nevasta lui a murit, iar afacerea a mers din rău în mai rău, până când, într-un final, a decis să plece din ţară. Înainte de-a pleca, a vândut totul – casa, mobila şi ce pământ îi mai rămăsese. Barty şi cu mine am venit la licitaţie. Casa arăta deja foarte diferit. James rămăsese fără bani, aşa că vânduse mai întâi cele două pajişti, apoi livada şi dup-aia chiar şi grădina. Grădina dispăruse aproape cu totul şi se construiau deja case în capătul ei, iar grădinile noilor case erau cam pe unde fuseseră tisele şi peluza. În afară de Alunecosul, nu mai rămăsese în picioare niciun copac. El încă mai există într-una dintre grădinile vecine.

— Deci ăla e Alunecosul, remarcă Tom.

— La licitaţie, Barty a cumpărat câteva piese de mobilier care-mi plăceau – barometrul pe care l-ai văzut şi pendula ale cărei bătăi mi-au plăcut întotdeauna. Când eram mică, Tom, mă prefăceam că nu înţeleg ce ore bate, mă sculam din pat şi coboram la parter înaintea slujnicelor – înainte chiar de răsărit – ca să mă joc în grădina mea.

— Dar nu puteai să iei pendula cu tine în ţinutul Fen, zise Tom. Nu poate fi desprinsă din perete.

— Dar nici n-a trebuit s-o mutăm, răspunse doamna Bartholomew. Barty a cumpărat casa – întotdeauna mi-a cumpărat tot ce-am vrut, dacă a putut; dar a zis că, dacă nu mai avea grădină, nu mai era o casă pentru un gentleman adevărat. Aşa că a împărţit-o în mai multe apartamente, pe care le-am închiriat.

— Şi atunci ai venit să stai aici?

— Nu atunci. Barty şi cu mine eram foarte fericiţi acolo, în ţinutul Fen. Aveam doi copii, doi băieţi. Amândoi au fost ucişi în Marele Război – cel căruia i se zice acum Primul Război Mondial.

La această mărturisire, doamna Bartholomew nu plânse, pentru că vărsase destule lacrimi până atunci.

— Apoi, peste mulţi ani, Barty a murit, iar eu am rămas singură. Atunci am venit să locuiesc aici şi n-am mai plecat niciodată.

Doamna Bartholomew se opri, de parcă ar fi ajuns la sfârşitul poveştii, dar Tom o îndemnă să continue:

— Şi, de când ai venit aici, te-ai întors adeseori în Timp, nu-i aşa?

— Să mă întorc în Timp?

— Da, în trecut.

— Când ajungi la vârsta mea, Tom, trăieşti mult în trecut. Îţi aminteşti de el; şi visezi la el.

Tom încuviinţă. Acum înţelegea atât de multe lucruri: de ce vremea din grădină fusese întotdeauna perfectă; de ce Timpul sărise, uneori, mult în faţă, iar alteori se întorsese înapoi. Toate ţinuseră de ce alesese doamna Bartholomew să rememoreze în visele ei.

Şi totuşi, poate că doamna Bartholomew nu fusese singura responsabilă pentru prezenţa grădinii acolo, noapte de noapte, în acele ultime săptămâni. Pentru că, după cum îi mărturisi lui Tom, până în acea vară nu visase niciodată atât de des grădina şi nu-şi amintise atât de clar cum *se simţea* când fusese mică – cum era să tânjească atât de mult după cineva cu care să se joace şi după un loc în care să se joace.

— Dar astea sunt exact lucrurile pe care mi le-am dorit eu aici, vara asta, zise Tom, recunoscându-se dintr-odată în descrierea doamnei Bartholomew.

Tânjise după cineva cu care să se joace şi după un loc în care să se joace; şi acea mare dorinţă, zbătându-se închisă între pereţii casei, trebuie să-şi fi croit drum până în visele doamnei Bartholomew, readucându-i-o în minte pe Hatty cea de-acum multă vreme. Doamna Bartholomew se întorsese în Timp pe când era o fetiţă care dorea să se joace în grădină; iar Tom se întorsese alături de ea în aceeaşi grădină.

— Dar în ultimele câteva nopţi, zise Tom, aproape că n-ai visat deloc grădina, ci doar iarna şi patinajul.

— Da, recunoscu doamna Bartholomew. Am visat că patinez până la Ely – cel mai departe din câte-am fost vreodată de casă; am visat că am crescut şi l-am visat pe Barty; am visat din ce în ce mai puţin grădina şi pe tine, Tom.

— Presupun că n-aveai ce face, acceptă Tom, dacă creşteai. Cu două nopţi în urmă, în şaretă, am văzut că ai vorbit doar cu Barty, şi deloc cu mine.

— În fiecare iarnă în care te vedeam, deveneai din ce în ce mai transparent, zise doamna Bartholomew, iar la sfârşitul acelui drum spre casă cu Barty, cu trăsura, păreai să fi dispărut aproape cu totul.

— Şi deci, azi-noapte… zise Tom, fără pic de amărăciune în glas.

— Azi-noapte mi-am visat ziua nunţii şi că plec de-aici să locuiesc în ţinutul Fen.

— Şi azi-noapte, continuă Tom, când am coborât şi-am deschis uşa, grădina nu mai era acolo. Atunci am ţipat. Te-am strigat, dar n-am crezut nicio clipă că mă poţi auzi.

— M-ai trezit din somn, zise doamna Bartholomew. Ştiam că Tom e cel care mă strigă să-l ajut, deşi, în clipa aia, n-am priceput ce se întâmplă. Nu-mi venea să cred că eşti adevărat, asta până când nu te-am văzut în dimineaţa asta.

Tom zise:

— Amândoi suntem adevăraţi; Atunci şi Acum. E aşa cum a spus îngerul: Timp nu va mai fi.

De jos, de la mare distanţă, din hol, ajunse până la ei sunetul pendulei. Aceasta bătu ora două, iar doamna Bartholomew, care părea să-i înţeleagă limbajul, spuse că trebuie să fie ora unsprezece. Mătuşa lui Tom se întreba probabil unde era, aşa că băiatul coborî să ceară voie să bea un ceai cu doamna Bartholomew. Mătuşa Gwen fu prea surprinsă ca să obiecteze sau chiar ca să-i pună vreo întrebare.

Tom se întoarse la doamna Bartholomew, care de-abia făcuse ceaiul, pe care îl servi alături de nişte chec cu chimen. Aşa că se aşezară la masă şi se-apucară să vorbească despre grădină.

Îşi spuseră tot felul de poveşti şi de secrete. Tom se interesă de soarta lui Abel, iar doamna Bartholomew îi spuse că acesta o luase de nevastă pe Susan, că avuseseră o familie numeroasă şi că trăiseră fericiţi. Apoi Tom îi spuse că, în afară de ea, Abel fusese singura persoană care putuse să îl vadă.

— Ia te uită, zise doamna Bartholomew uluită. Şi când te gândeşti că mătuşa Melbourne a fost întotdeauna atât de dispreţuitoare faţă de Abel: spunea că e la fel de prost ca o vacă la păscut.

— Păi, zise Tom afectuos, vacile de pe păşune puteau să mă vadă, dar *ea* n-a putut niciodată.

Doamna Bartholomew râse – acum îşi putea permite să râdă de mătuşa Melbourne; iar apoi îi povesti, la rândul

ei, unul dintre secretele grădinii. Mărturisi o şotie făcută cu multă vreme în urmă.

— Mi-ai spus să nu-mi scrijelesc iniţialele şi să nu fac semne pe copaci, Tom. Dar, când m-ai învăţat cum să mă caţăr în Alunecosul, am crestat numele noastre acolo: o pisică lungă şi subţire pentru tine, căreia i-am pus o pălărie, care eram eu – o, Doamne, arăta absolut ridicol! Nu ţi-am zis niciodată asta.

— Odată îmi propusesem să mă caţăr pe zid ca să mă uit la Alunecosul, zise Tom. Mă întreb dacă aş fi găsit semnăturile acolo.

— S-ar putea să se mai vadă încă.

Şi tot pălăvrăgiră despre grădină până când pendula bătu ora prânzului şi Tom sări în picioare, căci trebuia să plece. Probabil că masa era deja gata, iar după aceea trebuia să pornească spre casă.

— Dar o să mai vii! zise doamna Bartholomew. Şi ce mai face fratele ăla al tău, cel pe care l-am văzut în Ely… cum îl cheamă?

— Peter, zise Tom şi începu să se gândească, cu vinovăţie, la cum îl uitase pe Peter, mai întâi din cauza groazei pe care-o simţise la pierderea grădinii, iar apoi din cauza uimirii şi bucuriei de-a o regăsi în amintirea doamnei Bartholomew.

Se aşeză la loc şi-i povesti despre Peter şi în special despre cât de încântat fusese Peter să audă de grădină şi de aventurile lor de acolo.

9

— Trebuie să-l aduci neapărat să mă viziteze, zise categoric doamna Bartholomew. Sper că o să-i spui că îl aştept pe la mine.

Tom îi promise că aşa va face. Ocazie cu care descoperi că, până la urmă, ardea de nerăbdare să se întoarcă acasă. Mai întâi se va bucura de căldura cu care va fi primit înapoi, în familie, apoi, după ce revederea propriu-zisă se va încheia, îl va lua pe Peter deoparte în micuţa grădină din spate şi-i va şopti: „Peter, trebuie să-ţi

spun secretul celeilalte grădini şi, pe deasupra, am şi o invitaţie pentru tine de la Hatty”.

Între timp, Tom trebuia să-şi ia la revedere de la doamna Bartholomew chiar atunci, altfel ar fi întârziat la masă, după care avea să plece. La etajul de jos, mătuşa Gwen se uita deja după el îngrijorată. De pe palierul apartamentului doamnei Bartholomew, Tom o zări cum stătea la pândă; o văzu şi doamna Bartholomew.

— La revedere, doamnă Bartholomew, zise Tom, scuturându-i mâna cu o politeţe băţoasă; şi vă mulţumesc foarte mult că m-aţi primit.

— Aştept cu nerăbdare următoarea noastră întâlnire, răspunse doamna Bartholomew, la fel de protocolar.

Tom coborî agale scările de la mansardă. Apoi, la ultima treaptă, ezită: se întoarse brusc şi urcă în fugă treptele, câte două deodată, spre locul în care încă stătea Hatty Bartholomew…

Mai târziu, mătuşa Gwen încercă să-i descrie soţului cum şi-au luat rămas-bun cei doi:

— A alergat până la ea şi s-au îmbrăţişat de parcă s-ar fi cunoscut de ani buni, nu doar din dimineaţa asta. Şi a mai fost ceva, Alan, deşi ştiu c-o să zici că pare şi mai absurd de-atât… Fireşte că doamna Bartholomew nu-i decât o bătrânică scofâlcită, care de-abia dacă-l depăşeşte pe Tom în înălţime, dar a strâns-o în braţe, la despărţire, ca şi cum ar fi fost de-o seamă, ai fi zis că-şi ia rămas-bun de la o fetiţă.

Cuprins

I Exilul 5
II Ceasul bate ora treisprezece 12
III La lumina lunii 20
IV La lumina zilei 27
V Urmele de paşi din iarba plină de rouă 37
VI Printr-o uşă 45
VII Raport către Peter 55
VIII Verişorii 61
IX Hatty 67

X Jocuri şi poveşti 72
XI Râul care duce la mare 81
XII Gâştele 87
XIII Răposatul domn Bartholomew 95
XIV în căutarea cunoaşterii 105
XV Priveliştea de pe zid 110
XVI Căsuţa din copac 120
XVII în căutarea lui Hatty 128
XVIII Dormitorul cu două ferestre zăbrelite 138
XIX Sâmbăta viitoare 147
XX îngerul vorbeşte 152
I Timp şi iar Timp 159
II Promisiunea uitată 171
III Patinajul 179
IV Fraţii se întâlnesc 185
V Ultima şansă 196
VI Scuzele 203
VII O poveste pentru Tom Long 208

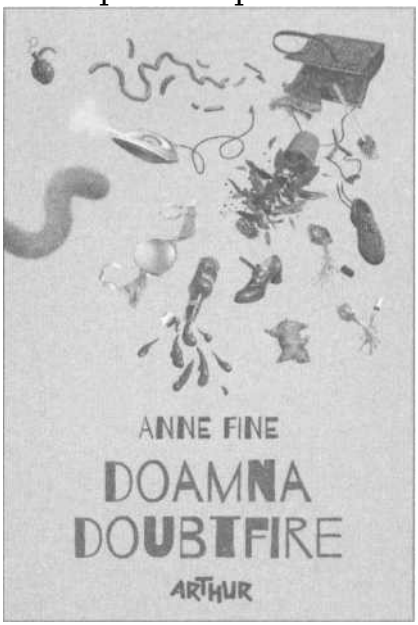

Anne Fine, *Doamna Doubtfire* Traducere din engleză de Iulia Arsintescu

Lydia, Christopher şi Natalie sunt obişnuiţi cu

certurile în familie. Deşi părinţii au divorţat, viaţa lor nu a devenit mai liniştită, iar cei trei fraţi trebuie să se împartă între mamă şi tată.

Veşnic înverşunată şi încăpăţânându-se să-i lase pe copii cât mai puţin în grija lui Daniel, Miranda hotărăşte să angajeze o bonă. Din momentul în care păşeşte în casa lor, doamna Doubtfire – femeia impunătoare şi hotărâtă – schimbă atmosfera în familie, aducând parfum de lavandă şi puţină relaxare.